నేటి నిజం

తెలుగు దినపత్రిక

website2:www.netinijam.com2 ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 E-mail : netinijam93@gmail.com

హైదరాబాద్ గురువారం 25-9-2025 NETI NIZAM Telugu Daily, RNI No.52865/93· Postal No. HQ/SD/258/2024-2026. Posting at BPC-IV, Patrika channel, Nampally, Hyderabad-50 001. సంపుటి :32 సంచిక:40 పేజీలు:6 వెల: రూ.1/-

నమ్మలేని నిజాలు

మృత్యుమేఘాలు
కుండపోత వానలు
పల్లెలు మాయం
కుక్కల దాడి
కూటికి మోహంవాచి
గ్రామ సింహాలు
జాతి రత్నాలు
ఎక్కడ వెతకాలి
దేశం మట్టిలో.

వాన కొట్టింది
దెబ్బకు నగరం రా.
పాఠం మొదలు.

నాలాలు డీలా
బస్తీల్లో ముర్కి గోల
వాన లీలలు.

– రేడియమ్
సెల్: 9291527757

శ్రీనిజాలు

పండుగైన పబ్బమైన
కూల్చుడే కూల్చుడా !
పేదలిండ్లు ఇవికావని
పెద్దలవని తేల్చుద ?

ప్రతిదానికి నిందించిన
ఊర్కోమని హైడ్రా !
హైకోర్టు చెప్పేదాక
చేసుకోము విత్ డ్రా !

– కందుకూరి శ్రీరాములు
సెల్:9440119245

రాజకీయ ప్రమేయం లేకుండా ఇందిరమ్మ ఇళ్ళు: మంత్రి శ్రీనివాసరెడ్డి

ఖమ్మం, సెప్టెంబర్ 24:ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం తెలంగాణలో 25 లక్షల ఇందిరమ్మ ఇళ్ళు కడితే, రాష్ట్ర విభజన తరువాత పది సంవత్సరాల పాలనలో ఉన్న బీఆర్ఎస్, తెలంగాణలో హౌసింగ్ డిపార్ట్మెంట్ అనేదే లేకుండా చేసిందని మంత్రి పొంగులేటి శ్రీనివాసరెడ్డి విమర్శించారు. గత కేసీఆర్ ప్రభుత్వంలో ధనిక రాష్ట్రమైన తెలంగాణాలో 10 లక్షల ఇళ్లు కట్టాల్సి ఉందని, అయితే, కేసీఆర్ తీవ్ర నిర్లక్ష్యం చూపారని మంత్రి ఆరోపిం చారు. ఖమ్మం రూరల్ మండలం ఆరేంపుల లో రెవెన్యూ శాఖ మంత్రి పొంగులేటి శ్రీనివాసరెడ్డి పర్యటించి, ఇందిరమ్మ గృహాల గృహ ప్రవేశ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు.

కేవలం కమిషన్ కోసం ధనిక తెలంగాణా రాష్ట్రాన్ని దగా చేసి కేసీఆర్, కాళేశ్వరం కట్టాడని మంత్రి శ్రీనివాసరెడ్డి ఆరోపించారు. 'కాళేశ్వరం ఫౌండేషన్ వేసింది, ప్రారంభించింది కేసీఆర్. ఆయన ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడే కాళేశ్వరం కూలిపోయింది. ఎక్కడా అవినీతి జరగకుండా పేదవారికి ఇళ్లు ఇచ్చే విధంగా సంస్కరణలు తీసుకోచ్చాము. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా నాలుగున్నర లక్షల ఇందిరమ్మ ఇళ్ళు ఇచ్చాము. ఇందిరమ్మ ఇళ్ళు ఇచ్చేటప్పుడు ప్రతిపక్ష నాయకులు హేళనగా మాట్లాడారు. గడిచిన పది సంవత్సరాల్లో ఆనాటి ప్రబుద్ధులు ఇళ్లు ఇస్తామని ఎన్నికలు ఎక్కడ ఉంటే అక్కడ గ్రాఫిక్స్ బొమ్మలు చూపించారు. ఆనాటి పది సంవత్స రాల కేసీఆర్ పాలనలో మాయమా టలు చెప్పి కాలయాపన చేశారు. ప్రజా ప్రభుత్వంలో అర్హులైన ప్రతి ఒక్కరికీ విడతల వారీగా ఇందిరమ్మ ఇళ్ళు ఇస్తాం. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 5 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల గోదాములను కట్టబోతున్నాం. 9 వేల 700 మెట్రిక్ టన్నుల కోల్డ్ స్టోరేజ్ కి శంకుస్థాపన చేసాం. రాజకీయ ప్రమేయం లేకుండా ఇందిరమ్మ ఇళ్ళు ఇస్తున్నాం.' అని మంత్రి ప్రజలనుద్దేశించి ప్రసంగించారు.

గ్రూప్ 1 మెయిన్స్ పరీక్షలపై హైకోర్టు కీలక తీర్పు

హైదరాబాద్, సెప్టెంబర్ 24: గ్రూప్ – 1 మెయిన్స్ పరీక్షల రద్దుపై విచారణ జరిపిన సింగిల్ బెంచ్ ఇచ్చిన తీర్పుపై హైకోర్టు బుధవారం కీలక నిర్ణయం తీసుకుంది. సింగిల్ బెంచ్ తీర్పుపై స్టే విధిస్తూ డివిజన్ బెంచ్ తీర్పు వెలువరించింది. ఆ క్రమంలో గ్రూప్ 1 నియామకాలు జరుపుకోవచ్చంటూ ఆదేశాలు జారీ చేసింది. దీంతో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానికే కాకుండా.. తీర్పుతో టీజీపీఎస్సీకి సైతం భారీ ఊరట లభించినట్లు అయింది.

గ్రూప్ 1 మూల్యాంకనంలో అక్రమాలు జరిగాయని.. ఈ నేపథ్యంలో ఈ పరీక్షలను రద్దు చేయాలంటూ కొందరు అభ్యర్థులు హైకోర్టులో పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. దీనిపై విచారణ జరిపిన హైకోర్టులోని సింగిల్ బెంచ్ ధర్మాసనం.. ఈ పరీక్షల జవాబు పత్రాలను రీవాల్యు యేషన్ చేయించాలని.. లేకుంటే ఆ పరీక్షలను రద్దు చేసి తాజాగా నిర్వహించాలంటూ కీలక తీర్పు వెలువరించింది. ఈ తీర్పుపై డివిజన్ బెంచ్‌లో అప్పీల్ చేయాలని తెలంగాణ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ (టీజీపీఎస్సీ) నిర్ణయించింది. అందులో భాగం దీనిపై తెలంగాణ హైకోర్టును టీజీపీఎస్సీ ఆశ్రయించింది. అయితే మరోవైపు.. గ్రూప్ –1 మెయిన్స్ పరీక్షపై సింగిల్ బెంచ్ ఇచ్చిన తీర్పుపై ఉత్తీర్ణత సాధించిన అభ్యర్థుల్లో పలువురు హైకోర్టును ఆశ్రయించారు. ఎవరో ఒకరు తప్పు చేయడం వల్ల.. మొత్తం అందరిని శిక్షించడం సబబు కాదంటూ పలువురు అభ్యర్థులు హైకోర్టులో పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. మంగళవారం అంటే.. సెప్టెంబర్ 23వ తేదీ.. ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ అపరేశ్ కుమార్ సింగ్, జస్టిస్ జి.ఎం. మొహియుద్దీన్ ధర్మాసనం విచారణ చేపట్టింది. ఆ క్రమంలో సింగిల్ బెంచ్ ఇచ్చిన తీర్పును హైకోర్టు ధర్మాసనం నిశితంగా పరిశీలించింది. అందులో భాగంగా ఈ కేసు తీర్పులో వినియోగించిన పదాలు.. చేసిన వ్యాఖ్యల పట్ల ధర్మాసనం సందేహాలు వ్యక్తం చేసింది.

ఆ సందేహాలకు సంబంధించిన సమాధానాలు ఉన్నాయా.. అంటూ ప్రశ్నించింది. తీర్పు ఇచ్చేటప్పుడు అన్నింటిని పరిగణలోకి తీసుకోవాల్సి ఉంటుందని హైకోర్టు ధర్మాసనం ఈ సందర్భంగా అభిప్రాయపడింది. ఇక పిటిషనర్ తరఫున డాక్టర్ లక్ష్మీనరసింహ హాజరయ్యారు. టీజీపీఎస్సీ తరఫు న్యాయవాది రాజశేఖర్ సైతం తన వాదనలు వినిపించారు. ఇప్పటికే దీనిపై టీజీపీఎస్సీ అప్పీలు దాఖలు చేసిందంటూ కోర్టు దృష్టికి తీసుకు వెళ్లారు. దీంతో ఈ విచారణను ఈ రోజుకు అంటే బుధవారానికి వాయిదా వేసింది. అయితే ఈ రోజు విచారణలో సింగిల్ బెంచ్ ఇచ్చిన తీర్పును తాత్కాలికంగా సస్పెండ్ చేసింది.

ఛత్తీస్‌గఢ్‌లో భారీ ఎన్‌కౌంటర్.. ఇద్దరు మావోలు మృతి

ఛత్తీస్‌గఢ్, సెప్టెంబర్ 24: ఛత్తీస్‌గఢ్‌లో మరోసారి కాల్పుల మోత మోగింది. భద్రతా బలగాలకు మావోయిస్టులకు మధ్య భారీ ఎన్‌కౌంటర్ జరిగింది. ఈరోజు (బుధవారం) నారాయణపూర్ జిల్లాలో జరిగిన ఎన్‌కౌంటర్‌లో ఇద్దరు మావోయిస్టులు మృత్యు వాతపడ్డారు. సంఘటనా స్థలం వద్ద భారీగా ఆయుధాలను భద్రతా బలగాలు స్వాధీనం చేసుకున్నాయి.

అలాగే మృతదేహాలను కూడా స్వాధీనం చేసుకున్నారు. ప్రస్తుతం అబూజ్ మడ్ అటవీ ప్రాంతంలో సెర్చ్ ఆపరేషన్ కొనసాగుతోంది.

కాగా... ఈరోజు ఉదయం జరిగిన ఎన్‌కౌంటర్‌లో ముగ్గురు మావోయిస్టులు మృతి చెందారు. జార్ఖండ్ రాష్ట్రంలోని గుమ్లాలో మావోయిస్టులు ఉన్నారన్న సమాచారంతో భద్రతా బలగాలు అక్కడకు చేరుకుని కాల్పులు జరిపారు. మావోయిస్టులు, భద్రతా బలగాలకు జరిగిన కాల్పుల్లో ముగ్గురు మావోలు మరణించారు. వీరు నిషేధిత ఝార్ఖండ్ జన్ ముక్తి పరిషద్ (జేజేఎంపీ) సంస్థకు చెందిన సబ్–జోనల్ కమాండర్లుగా గుర్తించారు. వీరిలో ఇద్దరిపై రూ.5 లక్షల రివార్డు ఉన్నట్లు అధికారులు తెలిపారు.

మావోలకు బిగ్ షాక్

ఓ వైపు వరుస ఎన్‌కౌంటర్లతో ఉక్కిరిబిక్కిరి అవుతున్న మావోయిస్టులకు మరో బిగ్ షాక్ తగిలింది. ఇప్పటికే అనేక మంది మావోలు అడవిని వీడి వచ్చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు తాజాగా 71 మంది నక్సల్స్.. పోలీసుల ఎదుట లొంగిపోయారు. లొంగిపోయిన వారిలో 30 మందిపై రూ.64 లక్షల రివార్డ్ ఉన్నట్లు పోలీసులు తెలిపారు. వీరిలాగే మిగిలిన మావోయిస్టులూ లొంగిపోయి.. ప్రశాంతమైన జీవనం గడపాలని పోలీసులు చెబుతున్నారు.

కుటుంబసమేతంగా దుర్గమ్మను దర్శించుకున్న ఉపరాష్ట్రపతి

విజయవాడ, సెప్టెంబర్ 24: ఉపరాష్ట్రపతి సీపీ రాధాకృష్ణన్ విజయవాడ కనక దుర్గమ్మను దర్శించుకున్నారు. ః

ఈరోజు (బుధ వారం) ఇంద్రకీలాద్రి ఆలయానికి చేరుకున్న ఉపరాష్ట్రపతికి ఎండోమెంట్ కమిషనర్ సిహెచ్ రామచంద్ర మోహన్, మినిస్టర్ పార్థసారథి, ఎన్టీఆర్ జిల్లా కలెక్టర్ లక్ష్మీశ, మున్సిపల్ కమిషనర్ ధ్యాన్చంద్, బోర్ర గాంధీ స్వాగతం పలికారు. ఈ సందర్భంగా ఉత్సవ కమిటీ సభ్యులను, మీడియా మిత్రులను కలిసి వైస్ ప్రెసిడెంట్ షేక్ హ్యాండ్ ఇచ్చారు. ఆపై ఇంద్రకీలాద్రి అమ్మవారిని కుటుంబ సమేతంగా దర్శించుకున్నారు. అమ్మ వారి దర్శనానంతరం వేద పండితుల చేత వేద ఆశీర్వచనం పొందారు. తరువాత అమ్మవారి లడ్డు ప్రసాదాన్ని, చిత్రపటాన్ని ఉపరాష్ట్రపతి సీపీ రాధాకృష్ణన్‌కు ఆలయ ఈవో అందజేశారు.

కాగా.. విజయవాడలో పర్యటన నిమిత్తం గన్నవరం ఎయిర్‌పోర్ట్‌కు చేరుకున్న ఉపరాష్ట్రపతికి గవర్నర్ నజీర్, సీఎం చంద్రబాబు నాయుడు స్వాగతం పలికారు. అనంతరం అక్కడి నుంచి దుర్గమ్మ సన్నిధికి చేరుకుని అమ్మవారిని దర్శించుకున్నారు. అక్కడి నుంచి బయలుదేరి విజయవాడ ఉత్సవ్‌లో పాల్గొననున్నారు వైస్ ప్రెసిడెంట్.

వీఐపీ, వీవీఐపీ దర్శనాలు రద్దు

మరోవైపు ఉపరాష్ట్రపతి దుర్గమ్మ దర్శనం నేపథ్యంలో ఆలయంలో వీఐపీ, వీవీఐపీ దర్శనాలు నిలుపుదల చేశారు. ఇంద్రకీలాద్రి అమ్మవారి ఆలయంలో ఈరోజు మధ్యాహ్నం మూడు గంటల నుంచి 6 గంటల వరకు వీఐపీ దర్శనాలు రద్దు చేశారు ఆలయ అధికారులు. వీఐపీలు, వీవీఐపీలు తమకి సహకరించాలని ఎన్టీఆర్ జిల్లా కలెక్టర్ లక్ష్మీశ విజ్ఞప్తి చేశారు.

లద్దాఖ్‌లో భగ్గుమన్న నిరసనలు.. తెరపైకి రాష్ట్ర హోదా డిమాండ్..

శ్రీనగర్: సెప్టెంబర్ 24:కేంద్రపాలిత ప్రాంతమైన లద్దాఖ్ (ఒజీటజీనెష్ట్ర)లో బుధవారం నాడు తీవ్ర నిరసనలు చెలరేగాయి. లద్దాఖ్‌కు రాష్ట్ర హోదా డిమాండ్‌పై పర్యావరణ ఉద్యమకారుడు సోనమ్ వాంగ్‌చుక్ సారథ్యంలో యువకులు రోడ్లపైకి వచ్చారు. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా నినాదాలు చేశారు. శాంతియుతంగా ప్రారంభమైన నిరసనలు కొద్దిసేపటికే ఉద్రిక్తంగా మారాయి. పోలీసులు, పారామిలటరీ బలగాలతో నిరసనకారులు ఘర్షణకు దిగారు. సీఆర్‌పీఎఫ్ వాహనానికి నిప్పుపెట్టారు. దీంతో ఆ ప్రాంతంలో బలగాలు భద్రతను కట్టుదిట్టం చేశారు. నిరసనకారులు లద్దాక్‌కు పూర్తి రాష్ట్ర హోదా కల్పించాలంటూ పెద్దఎత్తున నినాదాలు హోరెత్తించారు.

రాజ్యాంగంలోని 6వ షెడ్యూల్ కింద లద్దాఖ్‌కు రాష్ట్ర హోదా కల్పించాలనే డిమాండ్‌పై వాంగ్‌చుక్ సుదీర్ఘకాలంగా నిరశన దీక్ష చేస్తున్నారు. ఈ క్రమంలో రాష్ట్ర హోదా విషయంలో నిర్దిష్ట చర్యలు తీసుకోవడంలో విఫలమైందని ఆగ్రహిస్తున్న యువతకు వాంగ్‌చుక్ ఆందోళన ఆకర్షించినట్టు చెబుతున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో లెహ్‌లో చోటుచేసుకున్న నిరసనలను కట్టడి చేసేందుకు పోలీసులు ప్రయత్నించడంతో విద్యార్థులు నినాదాలు చేస్తూ తమ ఆందోళనను ఉధృతం చేశారు. రాళ్లరువ్వడంతోపాటు బీజేపీ కార్యాలయానికి నిప్పుపెట్టారు. దీంతో వారిని చెదరగొట్టేందుకు పోలీసులు బాష్పవాయువును ప్రయోగించారు. లద్దాఖ్‌కు రాష్ట్ర హోదా కోరుతూ నిరసనకారులు రోడ్లపైకి రావడం ఇదే మొదటిసారి. జమ్మూకశ్మీర్‌కు ప్రత్యేక హోదాను కల్పించే ఆర్టికల్ 370ని కేంద్ర ప్రభుత్వం 2019 ఆగస్టు 5న రద్దు చేసింది. జమ్మూకశ్మీర్ రాష్ట్రాన్ని జమ్మూకశ్మీర్, లద్దాఖ్ కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలుగా విభజించింది. అప్పట్నించి రాష్ట్ర హోదా పునరుద్ధరణకు డిమాండ్లు వినిపిస్తున్నాయి.

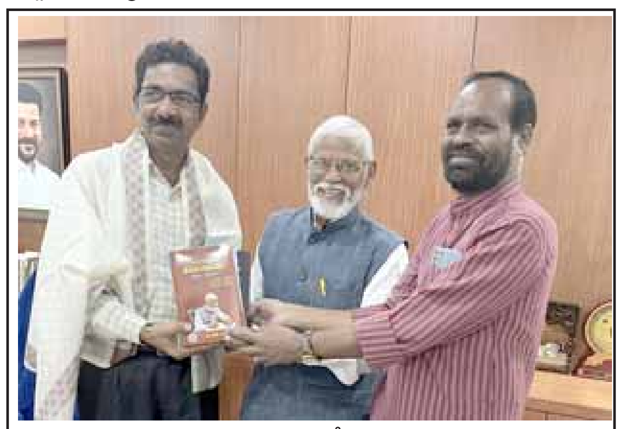

హైదరాబాద్, సెప్టెంబర్ 24: (నేటినిజం ప్రతినిధి):నూతనంగా తెలంగాణ భాష సాంస్కృతిక శాఖ సంచాలకులుగా బాధ్యతలు చేపట్టిన ప్రముఖ కవి ఏనుగు నర్సింహా రెడ్డిని కలిసి శుభాకాంక్షలు తెలిపిన బీసీ కమిషన్ తొలి చైర్మన్ సామాజిక తత్వవేత్త బి.ఎస్.రాములు. ఈ సందర్భంగా తాను ఇటీవల ప్రచురించిన పలు పుస్తకాలను ప్రజాకవి జయరాజుతో పాటు అందజేసిన దృశ్యం.

చురక

ఐ ఎన్ ఓ నివేదిక
ఆందోళన స్వరం
విశ్వమంతా స్త్రీలే
వెనుకబడిన తరం

అభివృద్ధి ఆధునికం
అయినా ఇంక వివక్ష
పరిపాలన వ్యవస్థల
ప్రగతి రహిత సమీక్ష

–వేల్పుల నారాయణ
9440433475

బతుకమ్మ విశిష్టతను విశ్వవ్యాప్తం చేసిన ఘనత కేసీఆర్ కే దక్కుతుంది

– మాజీ మంత్రి తలసాని

హైదరాబాద్, సెప్టెంబర్ 24: (నేటినిజం ప్రతినిధి):బతుకమ్మ విశిష్టతను విశ్వవ్యాప్తం చేసిన ఘనత కేసీఆర్ కే దక్కుతుందని మాజీమంత్రి, సనత్‌నగర్ ఎమ్మెల్యే తలసాని శ్రీనివాస్ యాదవ్ అన్నారు. బుధవారం సాయంత్రం 6 గంటల నుండి పీపుల్స్ ప్లాజాలోప్రారంభం కానున్న బతుకమ్మ వేడుకలు ఏర్పాట్లను ఆయన పరిశీలించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ.. తెలంగాణలో పుట్టిన బతుకమ్మ నేడు దేశ విదేశాలలో ఘనంగా జరుపుకుంటున్నారు. 10 సంవత్సరాల కేసీఆర్ ప్రభుత్వంలో ఎంతో వైభవంగా బతుకమ్మ వేడుకలు నిర్వహించామన్నారు.

బతుకమ్మ సందర్భంగా ఆడపడుచులకు బతుకమ్మ చీరలను పంపిణీ చేశాం. కేటీఆర్ చొరవతో పీపుల్స్ ప్లాజాలో మహిళా విభాగం ఆధ్వర్యంలో బతుకమ్మ కోసం ఏర్పాట్లు చేశామన్నారు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఇప్పటి వరకు చీరలను పంపిణీ చేయలేదు. కేసీఆర్ ప్రభుత్వం, కాంగ్రెస్ పాలన లోని వ్యత్యాసాన్ని అన్ని వర్గాల ప్రజలు గుర్తించారన్నారు.

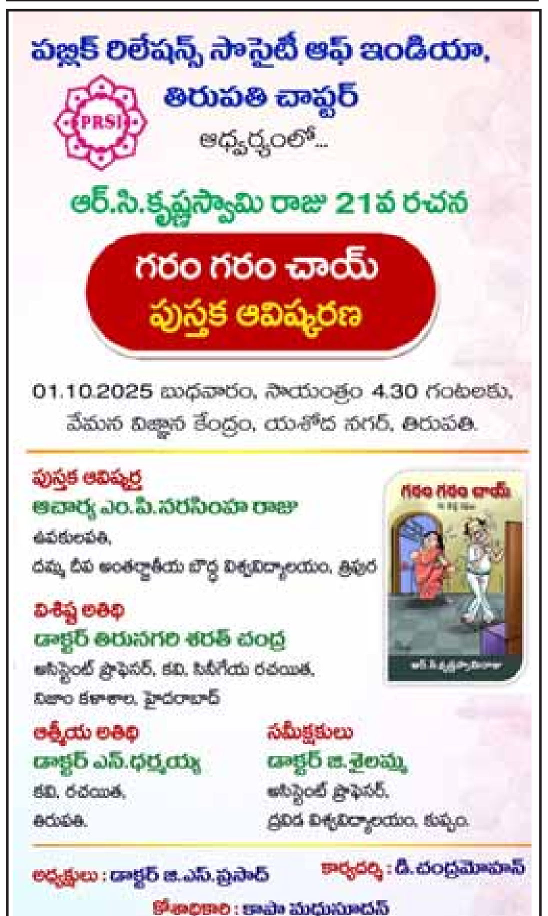

భాషా సంస్కృతుల భాగస్వామ్యంతోనే జాతి ఔన్నత్యం

–శాంతా బయోటెక్ వ్యవస్థాపకుడు డా॥ వరప్రసాదరెడ్డి

హైదరాబాద్, ఆగష్టు 24 (నేటినిజం ప్రతినిధి): ఏ జాతి ఔన్నత్యమైనా దాని ఆర్థిక విజయాలపై ఎదగదని, ఆ జాతి భాషా సంస్కృతుల భాగస్వామ్యంతో వెల్లివిరుస్తుందని శాంతా బయోటెక్ వ్యవస్థాపకుడు డా॥ వరప్రసాద రెడ్డి తెలిపారు. ప్రతీ ఒక్కరూ బాధ్యతగా వీటిని పోషించాలని కోరారు. తెలుగు విశ్వ విద్యాలయం సంవత్సరానికి గాను అందజేస్తున్న కీర్తి పురస్కారాల ప్రదానోత్సవానికి ముఖ్య అతిథిగా విచ్చేసిన వరప్రసాద్‌రెడ్డి విశ్వవిద్యాలయం పురస్కారం కింద అందిస్తున్న పారితోషికానికి తనవంతుగా ఒక్కొక్కరికి మరో 5 వేలు ఆర్థిక సహాయాన్ని అందజేస్తా నని ప్రకటించారు. అనంతరం వరప్రసాదరెడ్డి 24 మంది ప్రముఖుల ను శాలువా, ప్రశంసా పత్రం, జ్ఞాపిక, రూ.5,116 నగదుతో ఘనంగా సత్కరించి కీర్తి పురస్కారాలను ప్రదా నం చేశారు. తెలుగు విశ్వవిద్యాల యం నిర్వహించే ప్రతీ కార్యక్రమాన్ని ఒక చక్కటి తెలుగు పద్యంతో ప్రారంభిస్తే మరచిపోతున్న తెలుగు పద్యాలను గుర్తు చేయడంతో పాటు ప్రోత్సహిం చిన వారమవుతామని ఐ. గణప తిరెడ్డి సూచించారు. తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ఉపకులపతి వెలుదండ నిత్యానందరావు అధ్యక్షోప న్యాసంలో కీర్తి పురస్కారాల గ్రహీతల ప్రతిభా విశేషాలను సభకు పరిచయం చేశారు. స్మారక కీర్తి పురస్కారాలు అందుకున్న 24 మంది ప్రముఖుల్లో కేతరాజు పూర్ణిమ, కామేశ్వరరావు, ఎం.వి. లోకనాథం, డా॥ఉదారి నారాయణ, వరిగొండ కాంతారావు, డా॥పి. రమేష్ నారాయణ, డా॥ అమరవాది నీరజ, కోటం చంద్రశేఖర్, డా॥ గడ్డం శ్యామల, కర్నాటి రఘురాములు గౌడ్, పాలపర్తి హవీల, డా॥ వేంపల్లె షరీఫ్, చింతకింది శ్రీనివాసరావు, అరుణ తోలేటి, డా॥కంపల్లె రవిచంద్రన్, డా॥ఎం. దేవేంద్ర, జలదంకి సుధాకర్, డా॥చాగంటి కృష్ణకుమారి, డా॥తుమ్మల దేవరావ్, దేవనపల్లి వీణావాణి, డా॥ఆలేటి మోహన్‌రెడ్డి, డా॥ ఎస్.రఘు, అవుసుల భాను ప్రకాష్, డా॥ మరింగంటి లక్ష్మణాచార్యులు, బైరెడ్డి కృష్ణారెడ్డి ఉన్నారు.

కీర్తి పురస్కార గ్రహీతలతో అతిథులు వరప్రసాద రెడ్డి, నిత్యానందరావు, గణపతిరెడ్డి, హనుమంతరావు, రామమూర్తి తదితరులు

ప్రతీ యేటా వివిధ ప్రక్రియల్లో ప్రముఖుల ప్రతిభను గుర్తించి వివిధ పురస్కారాలను అందజేయడం తెలుగుజాతి ఔన్నత్యాన్ని పెంచడమేనని అభిప్రాయపడ్డారు. మంగళవారం సాయంత్రం విశ్వ విద్యాలయంలో కీర్తి పురస్కారాలకు ఎంపిక చేసిన 48 మందిలో వివిధ రంగాల్లో విశేషసేవలు అందించిన 24 మంది ప్రముఖులకు 2024

బతుకమ్మ

పచ్చాని చేలన్నీ ఉయ్యాలో
పసిడి పంటాలాయే ఉయ్యాలో
ఘనమైన మా గౌరీ ఉయ్యాలో
బతుకమ్మ అయ్యేగా ఉయ్యాలో.

గూడంత తిరిగి ఉయ్యాలో
గునుగు పువ్వు తెస్తిఉయ్యాలో
చేనంత తిరిగి ఉయ్యాలో
చామంతులే తెస్తి ఉయ్యాలో
॥ పచ్చాని ॥

శివుని పట్టపురాణి ఉయ్యాలో
మా తల్లివే నీవు ఉయ్యాలో
మూడు లోకాలకు ఉయ్యాలో
మూలపుటమ్మవే ఉయ్యాలో
॥ పచ్చాని ॥

పిల్లా, పాపలను ఉయ్యాలో
కాపాడరావమ్మా ఉయ్యాలో,
కరుణించు మమ్ము ఉయ్యాలో
ఊరంత పండగే ఉయ్యాలో
॥ పచ్చాని ॥

ముక్కోటి దేవతలు ఉయ్యాలో
మురిసిపోయారమ్మా ఉయ్యాలో..
మాతల్లివే నీవు ఉయ్యాలో
మా అండవే నీవు ఉయ్యాలో
॥ పచ్చాని ॥

పట్టు పావడాలు ఉయ్యాలో
పడచులంతా కట్టే ఉయ్యాలో
పెట్టెలో పట్టుచీర ఉయ్యాలో
అవ్వ కట్టి మురిసే ఉయ్యాలో
॥ పచ్చాని ॥

పల్లె పట్టణంలో ఉయ్యాలో
ఊరువాడలల్ల ఉయ్యాలో
ఘనంగా చేసిరి ఉయ్యాలో
బతుకమ్మ పండుగ ఉయ్యాలో
॥ పచ్చాని ॥

ఆరారుకాలాలు ఉయ్యాలో
పచ్చాని పంటలు ఇయ్యాలో
దేశమంతా నువ్వు ఉయ్యాలో
సల్లగా సూడాలి ఉయ్యాలో.

మా తల్లి బతుకమ్మ ఉయ్యాలో
మా అందరి అండవే ఉయ్యాలో
॥ పచ్చాని ॥

–మాధవి శ్రీనివాస్
నందిమళ్ళ
9515124300

రాధశ్రీ రాగాలు

సౌజన్యులను ఎంచి
అనురాగమును పంచి
యిచ్చుటే మన మంచి
అనును రాధశ్రీ !

వృద్ధులకు కనువిప్పు
కలుగు రీతిన చెప్పు
కవితయే యిల నొప్పు
అనును రాధశ్రీ!

–రాధశ్రీ
సెల్:9494481210

నానీలు

నీటి దాహంతో
దేహానికి హాయి
దురాశా దాహంతో
నిదురలేని రేయి.

మట్టి మాట్లాడితే
పచ్చని పొలం
చెట్టు పాడితే
విచ్చిన ఫలం.

కన్పించని కోయిల
స్వర జీవనమై
మనసు నిండింది
మధుర భావనమై

నోట్లు కాటేస్తున్నాయి
చెట్లను
అందుకే
కాలుష్యాన్ని వీస్తున్నాయి.

–డా॥శిరీష
సెల్:98660 50220

ఘంటారావం

ఎందుకంత
హైరానా
జరిగేది
మానునా.

లేనిది లభించడం
యోగం
దాన్ని సంరక్షించడం
యాగం.

సుఖానికి
శోకం విషాదం
శోకానికి సుఖం
వినోదం.

స్వరం పెంచి మాట్లాడానని
సంబరపడకు
వాదనలో విషయముండాలని
మరువకు.

ఆటల్లో
రాజకీయాలు
రాజకీయాల్లో
ఆటలు.

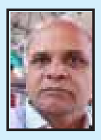

–గంటా మనోహర్‌రెడ్డి
సెల్:9949992964

అందరికీ నచ్చే సుందర రచన

ముప్పై వసంతాల నాటి ము చ్చట్లతో ముందు మాటను ఆరంభిస్తాను. నాడు నేను ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ తెలుగు విభాగంలో పరిశోధక (పిహెచ్.డి) విద్యార్థిని. భాగ్యనగరంలో అది సాయంత్రం. నాలుగైదు కార్యక్రమాలైనా జరుగతున్న బంగారపు రోజులవి. చిక్కడపల్లి ఈ సభల కీలక వైదిక. నావంటి నలుగుౖదుగురు నవయువకులు దాదాపు ప్రతిరోజూ ఈ కార్యక్రమాలకు హాజ రు కావడం రివాజు.

అప్పట్లో చీకోలు సుందరయ్య గారు ఒక ప్రముఖ తెలుగు దిన పత్రికలో **"రంగ తరంగం"** పేరుతో నగరంలో జరిగిన సాహిత్య కార్యక్ర మాల సమీక్షా కథనాలు వ్రాసేవారు. అంత స్పష్టంగా చెప్పలేను కానీ, చిక్కడపల్లి సిటీ సెంట్రల్ లైబ్రరీలో కృష్ణశాస్త్రిగారి మీద సిద్ధాంత గ్రంథం ఏదో ఆవిష్కరణ సభ. ఆవిష్కరణ కర్త సి.నా.రె. దిగ్గజాల వంటి కవులు, అనేక మంది సాహిత్యాభిమా నులైన శ్రోతలు. సభ కిటకిటలాడు తున్నది. కొంతమంది చోటు దొరకక నిలబడ్డ పరిస్థితి. సి.నా.రె. ప్రసంగం సహజ సిద్ధమైన సభారంజకంగా సాగిపోతున్నది. మధ్యలో తన ప్రసంగానికి కొంచెం విరా మం ఇచ్చి "చూశారా! ఈ కార్యక్రమం దిగ్విజయం అయినట్టే లెక్క. మా మిత్రుడూ ప్రతిభావం తుడైన పాత్రికేయుడు చీకోలు సుందరయ్య సైతం నిలబడే వార్త రాస్తు న్నాడు" అన్నాడు సి.నా.రె. అందరి దృష్టి సుందరయ్య గారి వైపు దిరిగితే సుందరయ్య గారి చూపు మాత్రం సి.నా.రె. ప్రసంగాన్ని సునిశితంగా వీక్షిస్తున్నది. ఆ రోజుల్లో సుందరయ్య 'రంగ తరంగం' సహృదయ సాహి త్యాభిమానులకు నిజంగానే విందు భోజనం. శుష్కమైన ప్రసంగాలకు కూడా తనదైన పదాలం కార ప్రతిభా కాంతితో జీవం తొణికిస లాడేట్లు చేసేవారాయన. సైకిల్ వాహనం, సంచీ ఆభరణం, కపటం కనిపించని దరహాసం, మొహమాటం లేకుండా వెల్లడించే అభిప్రాయాలు.. ఇవే ఆనాటి సుందరయ్య సంతకాలు! పాఠకులకు రకరకాల అభిరుచులు ఉంటాయి అందరి అభిరుచులనూ సంతృప్తి పరచలేకున్నా, చాలా మం ది మెచ్చేట్లు ఎట్లా రాయాలి? అన్నది సుందరయ్యగారు **'రంగ తరంగం'** రోజుల్లోనే పూర్తిగా తెలుసుకున్నారు. పర్యవసానమే శుద్ధ వచనంలో ఆయన సాధించిన ధారాశుద్ధి!

ప్రతులకు:
చీకోలు సుందరయ్య
సెల్: 90300 00696

సాహిత్య ప్రపంచంలో రాణిం చాలనుకునేవారికి "ప్రతిభ" పరిమిత భూమికగానే తోడ్పడుతుంది. కవిత్వ ప్రక్రియ ఇందులో కొంత మినహా యింపు కావచ్చు. ఇతర ప్రక్రియల్లో రాణించాలనుకున్న వారికి "అభ్యా సమే" ప్రాణప్రదమవుతుంది. నోబెల్ తదితర ప్రపంచ ప్రసిద్ధ పురస్కారాలు సాధించిన యావన్మంది లబ్ధ ప్రతి ష్టలు అభ్యాసాన్ని నమ్ముకున్న వారే. సుందరయ్య గారికి ఈ వ్యావహారిక సత్యం బాగానే తెలుసు. అందుకే ఆనాటి 'రంగ తరంగం" నుండి ఈ క్షణం దాకా ఏదో ఒక రచన చేస్తూనే ఉన్నారు. తన అసలు పేరుతో పాటు అనేక కొసరు (కలం) పేర్లతో పలు పత్రికల్లో వ్యాసాలు రాశారు. రాస్తు న్నారు. ప్రముఖ సాహిత్యాభిమాని విశ్రాంత ఐ.ఏ.ఎస్ అధికారి డా॥కె.వి. రమణాచారి గారిపై ఒక మంచి రచన చేశారు. తన స్వీయ ముద్రను ఆవిష్కరించే పలు గ్రంథా లకు సంపాదకత్వం వహించారు. ఇట్లా అనేక సంవత్సరాలపాటు కొన సాగించిన సాధన ద్వారా ఆయనకు స్వీయ సుందర వచన శైలి అలవ డింది. ప్రస్తుత వ్యాస సంకలనంలోని ప్రతి రచనా అందుకు నిదర్శనం. ఇట్లాంటి సుందర వచనాన్ని రచించే వారి సంఖ్య నేటి యుగంలో స్వల్పా తి స్వల్పం అని చెబితే అది సుంద రయ్య గారిని ప్రశంసించడం ఎంత మాత్రం కాదు.

ప్రస్తుత కావ్యాల్లో సునిశిత విమర్శక దృష్టి ఉంది. ఈ సందర్భం గా మరొక **"యాది"**ని ప్రస్తావిస్తాను. అది సుందరయ్య గారి విమర్శక నేపథ్యాన్ని వెల్లడిస్తుంది. సుప్రసిద్ధ కవి కె. శివారెడ్డి గారికి కేంద్ర సాహిత్య అకాడమి పురస్కారం (1990) లభించిన సందర్భం. ఒకానొక ఆదివారం మధ్యాహ్నం ఆయన కవిత్వంపై సాకల్య సమీక్షా కార్యక్ర మం ఏర్పాటైంది. దీనికి సిటీ సెంట్ర ల్ లైబ్రరీయే వేదిక. సుందరయ్య గారు ఆనాటి వక్తల్లో ఒకరు. మిగతా వక్తలు **"ఆరు ప్రసంగాలు"** చేసి కూర్చున్నారు. శ్రోతలకు కొంత అసంతృప్తే మిగి లింది. సుందరయ్య గారు మాత్రం రమారమి ఇరవై పుటల సమగ్ర వ్యాసాన్ని రాసుకుని వచ్చారు. సమర్థవంతంగా దాన్ని **"ప్రజంట్"** చేశారు. ఆనాటి ప్రసంగం ఆచార్య జి.వి.. సుబ్రహ్మణ్యం వంటి పెద్దల మద్దతును పొందింది. నిజానికి సుం దరయ్య గారు **"జర్నలిస్టిక్"** రచనల వైపు కాకుండా **"క్రిటిక్"**గా తన అక్షర పయనాన్ని కొనసాగించుకుంటే విమ ర్శాక్షేత్రంలో విలక్షణ కృషీవలుడుగా గుర్తింపు సాధించేవారు.

ప్రస్తుత వ్యాసాలు దాదాపు ఇరవై సంవత్సరాల నాడు **"ఈనాడు"** దినపత్రిక ఇతర రాష్ట్రాల సంచికల్లో వెలుగు చూసినవి. ఇంకా తాజాదనంతో నిగనిగలాడుతూ ఉండడానికి ప్రా ణధార వంటి శైలి ప్రధాన కారణం. ఇదిలా ఉంటే ఈ వ్యాసాల విశిష్టత అవి ప్రచురణ పొందిన (2002–2005) కాలంతో అంచనా వేసిన పుడు మరింతగా స్పష్టపడుతుంది. 20 03–2004 ప్రపంచీకరణ పర్యవసా నాలు ఆర్థిక వ్యవస్థల్ని దాటుకొని సాంస్కృతిక ప్రగతిపై పంజా విసురు తున్న కాలం అది. ప్రపంచమంతా ఒకే భాష మాట్లాడాలి. అదే ఇంగ్లీషు భాష, ప్రాంతీయ భాషలతో ప్రపంచీ కరణకు పనిలేదు అని **"మార్కెట్"** కఠినస్వరం తో శాసిస్తున్న సమయం. ప్రాంతీయ భాషల అస్తిత్వం ప్రశ్నార్థకంగా మారి ఒదన్న చర్చలు పెరుగుతున్న రోజులు. అంతరించి పోయే ప్రమాదమున్న భాషల్లో మన తీయని తెలుగు కూడా చేరిపోయిం దన్న చేదు నిజం ప్రచారంలోకి వచ్చి కాలం అది. తెలుగు భవితవ్యంపై పరంపరగా ప్రశ్న గుర్తులు పడుతున్న సంక్లిష్ట సందర్భం. ఈ సమయంలో చీకటిని తిడుతూ కూర్చోకుండా ప్రయత్నించి చమురుదీ పమైనా వెలిగించే ప్రయత్నం చేశారు చీకోలు సుందరయ్య. తెలుగుదనాన్ని కాపాడే క్రమంలో యాజమాన్యం సహ కారంతో ఆసక్తికరమైన వ్యాస ప్రసా రాన్ని వ్యూహంగా ఎంపిక చేసుకున్నా రు. ఆ క్రమంలో ఎన్నెన్నో వ్యాసాలు రచించారు. సగటు తెలుగు మనిషికి తన స్వంత భాష పట్ల అభిమానం పెరగడంలో ఇటువంటి వ్యాసాల పాత్ర ఎంతో ఉంటుంది. 1990 దశకంలో ప్రసిద్ధ రచయిత వాకాటి పాండు రంగారావు గారు రచించిన **"దిక్సూచి"** ప్రముఖ పాత్రికేయులు నండూరి రామమోహనరావు గారి "అక్షర యాత్ర" వ్యాస సంకలనాలు అద్భుత భాషా విన్యాసంతో అందరి ఆదరాన్ని అందుకున్నాయి. సుంద రయ్య గారి ప్రస్తుత రచన ఆ గొప్ప రచనల వరుసలో తప్పక చేరుతుంది.

సుందరయ్య గారి రచనల్లో పాత్రికేయ ప్రవృత్తి ప్రస్ఫుటం. పాత్రికేయ ప్రవృత్తిలోని విలక్షణ లక్షణాల్లో వైవిధ్య సాధన కోసం చేసే ఆరాటం ఒకటి. ప్రస్తుత వ్యాససంకలనాలు ఇందుకు ప్రతిరూపాలు. వీటిల్లో **'పురాణేతి హాసాల్లో విఫల మనోరథలు'** వంటి 'చిత్ర–గంభీర' అంశాలు ఉన్నాయి. **'సాహిత్యంలో వంటకాలు–తాంబూలాలు'** తరహా అతి తేలికైన ముచ్చట్లూ కనబడతాయి. **'సాహిత్యంలో తొలి పోటీలు'** పరిశోధకులకు పనికివస్తే **'కావ్యాల్లో మనవాళ్ళ అలంకారాలు'** అభిరుచి గల పాఠకులకు ఉదయపు ఫలహారం వంటిది. **'మూడు రకాల ఏడుపు ముచ్చట్లు', 'ఈ పిట్టలు రాయ బారాల్లో దిట్టలు' ఔరా!** అనిపిస్తాయి. **'తొలి సంస్కర్త బసవేశ్వరుడు'** వంటివి సూక్ష్మంలో మోక్షంవలె తత్త్వవిహారణ చేస్తాయి. నాటక సమాజాల పురోగమనపు అడుగుజాడలు లక్షల నాలుకలపై నాట్యమాడే శతక పద్యాల తీయ దనాలు, మన స్వీయ చరిత్రల సొంత ఘనతలు, వ్యాసం సాధించిన విన్యాసాలు, సంస్థానాల సాహి త్య సేవలు– త్యాగరాజు గారిపై ప్రభావాలు, జిడ్డు కృష్ణమూర్తిగారి తాత్త్విక స్వభావాలు, కన్యాశుల్కం గురించి శ్రీశ్రీ, చలం, విశ్వనాథల ప్రయోగాల గురించి తెలుగు కవిత్వంలో వాస్తవి కత, చలనశీలత, మానవతా పరిమ ళాలు ఇట్లా అన్నీ వైవిధ్య వ్యాసాలే. తెలుగు సాహిత్యంలో ఉద్యమాలు, సమకాలీన ధోరణులు వంటివి పరిశోధకులకు ఉపయుక్తమవడంలో సందేహం లేదు. **"వ్యాసాన్ని ఎక్కడ ఆరంభించాలి? ఠంచనుగా ఎక్కడ ముగించాలి"** అన్నది అనుభవం ద్వారానే తెలిసే **'రసవాద సాంకేతి కత'.** అది సుందరయ్య గారికి తెలి సిందే. అందుకే ఏ వ్యాసమూ విసిగిం చదు. దానికదే చదివిస్తుంది. రచ యిత అరుదైన సమాచార సేకరణ కోసంపడిన శ్రమ అభినందిం చదగింది! ఇందుకు ఒక్క ఉదాహరణ మాత్రం పేర్కొంటాను.

గురజాడ, బెర్నార్డ్‌షా జీవన రేఖలు వివరిస్తూ– ఇద్దరూ తమ పాఠశాల స్థాయిలోనే 'ఆ వాక్యం అర్థం అలాకాదు' అంటూ ఉపాధ్యా యుడికే పాఠాలు బోధించారనడం (పుట:31), గురజాడను విశ్వనాథ మహాకవి కాదు మహత్కవి అని నిరూపించే సాహసం చేశారని (పుట: 38) నాటి సంగతులు పేర్కొనడం సుందరయ్య గారి పరిశోధనా దృష్టికి నిదర్శనం.

పోలవరం సంస్థానాధీశుడు చెళ్ళపిళ్ళ వారికి మాట ఇచ్చిన ప్రకారం పంపిన 232 రూపాయల మని ఆర్డరుకి ఉత్పలమాలలో రసీదు పంపే విశేషం (పుట:158) ఆసక్తి కలిగిస్తుంది.

భరతుడు నాట్యశాస్త్రంలో ప్రద ర్శించడానికి వీల్లేని అంశాల ప్రస్తావన, వామనుడు, భామహుడు అశ్లీలమని ఏ విషయాలను పేర్కొన్నారో వాటి ప్రస్తావన (పుట: 238) సుందరయ్య గారి కృషిని తేటతెల్లం చేస్తున్నాయి.

అందరికీ నచ్చే సుందరమైన ఈ తెలుగు రచనలను స్వాగతిద్దాము. సహృదయ పాఠకులకు విందు భోజనం వంటి చక్కని వ్యాసాలు అంది స్తున్న చీకోలు సుందరయ్య గారి కి హార్దిక అభినందనలతో..

(చీకోలు సుందరయ్య "తరతరాల తెలుగు సాహిత్యాంశాలు" గ్రంథానికి డా॥ గుమ్మన్నగారి బాల శ్రీనివాసమూర్తి గారు రాసిన ముందుమాట)

– డా॥గుమ్మన్నగారి బాల శ్రీనివాసమూర్తి

సారస్వత పరిషత్తు ధర్మనిధి పురస్కారాల ప్రదానం

పురస్కార గ్రహీతలతో ఆచార్య ఎల్లూరి శివారెడ్డి, బి.యస్.రాములు, డా॥ జె. చెన్నయ్య తదితరులు

హైదరాబాద్, ఆగష్టు 24 (నేటినిజం ప్రతినిధి):తెలుగు సాహిత్యంలోని వివిధ ప్రక్రియల్లో విశేష కృషి చేసిన తొమ్మిది మంది ప్రముఖులకు తెలంగాణ సార స్వత పరిషత్తు గురువారం డా॥ దేవుల పల్లి రామానుజరావు కళా మందిరంలో **"ధర్మనిధి సాహితీ పురస్కారాల"**ను ప్రదానం చేసింది. పరిషత్తు అధ్య క్షుడు, తెలుగు వర్సిటీ పూర్వ ఉపాధ్య క్షుడు ఆచార్య ఎల్లూరి శివారెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో పురస్కార గ్రహీతలకు రూ.5 వేల నగదు, ప్రశంసాపత్రం, జ్ఞాపిక, శాలువాతో సత్కరించారు. నిధిని నెలకొల్పిన సాహితీ వేత్తలు డా॥చింతలపల్లి వసుంధరారెడ్డి, ఆచార్య సుమతీ నరేంద్ర, బి.ఎస్. రాములు, ఆచార్య రావికంటి వసునందన్, డా॥ పి. లక్ష్మీరెడ్డి, తెలుగువర్సిటీ సహాయ సంచాలకుడు రింగు రా మ్మూర్తి అతిథులుగా పాల్గొన్నారు. ప్రధాన కార్యదర్శి డా॥ జుర్రు చెన్నయ్య, స్వాగతోప న్యాసం చేశారు. డా॥రాయారావు సూర్యప్రకాశరావుకు ఎర్రంరెడ్డి రంగ నాయకమ్మ పురస్కారం, వేముగంటి మురళీ కృష్ణకు ఆలూరి బైరాగి పురస్కారం, డా॥సంధ్యా విప్లవ్‌కు పాకాల యశోధారెడ్డి పురస్కారం, 92 ఏళ్ల వయోధికుడు పింగళి సుద ర్శన్ రెడ్డికి వానమామలై వరదా చార్యుల పురస్కారం, డా॥సగిలి సుధారాణికి చింతపల్లి వసుంధరారెడ్డి జానపద విజ్ఞాన పురస్కారం, డా॥ తూర్పు మల్లారెడ్డికి బెజవాడ గోపాలరెడ్డి పురస్కారం, డా॥సాగికమలాకర శర్మకు డా॥దివా కర్ల వెంకటావధాని పురస్కారం, కందుకూరి అంజయ్యకు డా॥రావి కంటి వసునందన్ పురస్కారం, మ్యాకం రవి కుమార్‌కు బి.ఎస్. రాము లు యువ సాహితీ పురస్కారాన్ని ప్రదానం చేశారు.

యువత సమాజహితం కోసం కృషి చేసినప్పుడే దేశాభివృద్ధి-గవర్నర్

యువత సమాజహితం కోసం కృషి చేసినప్పుడే దేశాభివృద్ధి సాధ్యమవుతుందని గవర్నర్ జిష్ణుదేవ్ వర్మ అన్నారు. జవహర్ నగర్ బిట్స్‌పిలానీ క్యాంపస్‌లో ఆదివారం రాయపూడి ఆశాలత రచంచిన **'అమ్మఒడి.. నా తెలంగాణ"** పుస్తకాన్ని ఆమె కుమారుడు, రంజీ ట్రోఫీ క్రికెటర్ రాయపూడి నాగేంద్ర ఆధ్వర్యంలో ఆవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంగా గవర్నర్ మాట్లాడుతూ స్టార్టప్, స్టాండప్ వంటి అవకాశాలతో ఐఐటీ, ఎన్ఐటీ, బిట్స్ విద్యార్థులు కూడా దేశ సేవలో భాగస్వాములు కావాలన్నారు. కొమురంభీం జిల్లాలోని పాతరౌత సంకేపల్లి గ్రామాన్ని దత్తత తీసుకున్నానని తెలిపారు. కార్యక్రమంలో మాజీ గవర్నర్ బండారు దత్తాత్రేయ, ఎంపీ ఈటల రాజేందర్, ఎమ్మెల్యేలు, కోవా లక్ష్మి, పాల్వాయి హరీష్‌బాబు, బిట్స్ డైరెక్టర్ సౌమ్యా ముఖర్జీ, డీన్ యోగేశ్వరి అధికారులు పాల్గొన్నారు.

'అమ్మఒడే.. నా తెలంగాణ' పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరిస్తున్న గవర్నర్ జిష్ణుదేవ్ వర్మ.

నాటకీయతకు ఆధునిక రూపం.. చంద్రశేఖర్ కథలు

పుస్తకావిష్కరణలో అతిథులు

రచయిత చంద్రశేఖర్ కథలు నాటకీయతను ఆధునిక రూపంలో పరిచయం చేశాయని సీనియర్ జర్నలిస్టు డాక్టర్ కె, శ్రీనివాస్ అన్నారు. నాటక రంగానికి చెందిన రచయితగా పేరు సంపాదించి విభిన్న రూపంలోని కథలను పొందుపరిచారన్నారు. శనవారం రాత్రి బషీర్‌బాగ్ ప్రెస్‌క్లబ్‌లో ఇండ్ల చంద్రశేఖర్ రచించిన **మ్యాజిక్ ఇఫ్** కథల పుస్తకాన్ని ఆయన ఆవిష్కరించి మాట్లాడారు. చంద్రశేఖర్ భిన్నమైన కథలను సేకరించారని అన్నారు. చంద్రశేఖర్ రచించిన మరో కథల పుస్తకం **బోరచెక్కు,** పుస్తకాన్ని కవి సిద్ధార్థ ఆవిష్కరించి మాట్లాడారు. కథలు ఎంత బాగా చదివితే కవిత్వం అంతా బాగా ఉంటుందన్నారు. ఆవిష్కరణ సభకు ప్రముఖ రచయిత కోయి కోటేశ్వరరావు అధ్యక్షత వహించారు.

కార్యక్రమంలో రాంచంద్రరెడ్డి, ఆదిత్య, కొర్రపాటి కథల పుస్తకాల రచయిత ఇండ్ల చంద్రశేఖర్ పాల్గొన్నారు.

పుస్తక సమీక్ష

నవ్వండెహె మీ సొమ్మేం పోదు

చలన చిత్రాలు, టీ.వి.లు రాక ముందు నాటకాలు మాత్రమే వినోద వ్యాపకాలుగా ఉండేవి. ఆ విషయాన్ని ప్రక్కకు ఉంచి గమనించినా, నాటక ప్రక్రియ కావ్యాలన్నింటికెల్లా ఉత్కృష్టమైనదిగా పరిగణించబడేది. 'కావ్యేషు నాటకం రమ్యం' అన్నది ఆనాటి నానుడి.

సినిమాలు టీవిలకై వ్యవస్థీకృత సంస్థలు అవసరం అయ్యేవి. నాటకాలు, నాటక ప్రదర్శనలు అట్లు కాకుండా కొద్దిపాటి పెట్టుబడితో నాటకాలు వేయటం సాధ్యపడేది. ఇప్పటికే స్కూళ్ళలో పిల్లలలో సృజనాత్మకత, పెంపొందించటానికి నాటకాలే ముఖ్య సాధనంగా ఉంటోంది.

శ్రీమతి కళా మాధవిగారు అధ్యాపకురాలు, తను పనిచేస్తోన్న స్కూళ్ళలో, పిల్లలతో నాటకాలు వేయించేవారు. పిల్లలు కూడా ఉత్సాహంతో పాల్గొనేవారు. నాటకాలు పిల్లలతో వేయించటం వల్ల అటు ప్రధానోపాధ్యాయురాలు, సహ అధ్యాపకుల అభిమానాన్ని చూరగొనటమే కాకుండా, ఇటు పిల్లలకు (విద్యార్థులకు) అభిమాన పాత్రురాలయ్యారు.

అలా ప్రదర్శించిన నాటకల్లో పన్నెండిటిని ఏరి **"నవ్వండెహె'**గా పుస్తక రూపాన ప్రకటిస్తున్నారు. మాధ్యమిక ఉన్నత పాఠశాలల్లో ప్రదర్శించేందుకు వీలుగా ఈ నాటికలన్నీ చిన్న చిన్న సంభాషణలుగా సాగుతాయి. నాటక ఇతివృత్తము కూడా జన బాహుళ్యానికి తెలిసినదే అవటం వల్ల సులభ గ్రాహ్యము. సులభంగా ప్రేక్షకులు అర్థం చేసుకునేవారు. యమలోకంలో సినీ హంగామా నాటికలో మరణించిన తారలందరూ యమలోకంలో ఉన్నట్లు వారిని కలిసినట్లు రచయిత్రి ఊహించారు.

మరో నాటిక **'కౌశికా మజాకా!'**లో రాజుగారు కోశాధికారిని ఎన్నుకోవ టంలో గురువు సాయం చేస్తాడు. ఏకాగ్రత అన్నది ఏ పనికైనా ముఖ్యం అని ఈ నాటిక సూచిస్తుంది.

ప్రతులకు:కళా మాధవి
1-2-54/1, దోమల్‌గూడ
హైదరాబాద్–500 024.
సెల్: 9951800961

మరో నాటిక 'సమవర్తి సమయస్ఫూర్తి' ఒక విద్యార్థి ఆత్మహత్య చేసికునేందుకు పురుగుల మందు త్రాగుతాడు. ఆత్మహత్య తప్పుడు సంకేతాలను విద్యార్థుల్లో ఇస్తుంది కనుక. ఆ పురుగుల మందు కల్తీది కనుక ఆ విద్యార్థి బ్రతికాడని చెబుతారు రచయిత్రి. మరో నాటిక 'సువర్ణ మామిడి ఫలములు రాజవ్యవస్థలో అవినీతి చోటు చేసుకుంటే.. అనర్థదాయకం కనుక రామలింగ కవిచే, అవినీతి పరులకు బుద్ధి చెప్పిస్తారు. **'ఆవన్న హాస్తాలు'** నాటికలో బీదవారినాదుకోవాలన్న మంచి సందేశం ఉంటుంది.

అమృత విలాస్ ఫలహార శాల నాటిక సర్వర్‌గా పని చేసే సీనయ్య తన ప్రవర్తనతో నవ్వు తెప్పిస్తాడు. ఒక భాషలోని పదాలు మరో భాషలో వేరే అర్థం వస్తుంది. ఇలాంటి పదాలతో రచయిత్రి నవ్వు తెప్పించారు. అల్లు అర్జున్ రామ్‌చరణ్ మహేశ్‌బాబుల అభిమాని ఒకరు వాళ్ళ పేర్లలోని మొదటి అక్షరం తన పేరుగా అమర' అని పెట్టుకుని స్టూడియోల వెంట తిరుగుతున్నట్లు **'వైకుంఠం ఆసుపత్రి'**లో చెప్పి నవ్వుల పువ్వులు పూయిస్తారు రచయిత్రి కళా మాధవిగారు.

'తస్మాత్–టెక్నాలజీ' నాటికలో కూడా వివిధ భాషల్లోని పదాలతో హాస్యం సృష్టించారు.

ఈ పుస్తకం చదువరికి మంచి కాలక్షేపం.

బడిలోని విద్యార్థులకు మంచి నాటక వస్తువు. రచయిత్రికి అభినందనలు.

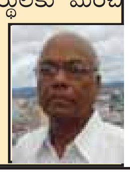

– కూర చిదంబరం
సెల్: 8639338675

“వాస్తవాల అధ్యయనం కోసం వార్తాపత్రికలు చదవాలి తప్ప , స్వతంత్ర ఆలోచనా అలవాటును చంపడానికి వాటిని అనుమతించ కూడదు. ” మహాత్మా గాంధీ.

పరిశోధనా పాత్రికేయం

“ప్రపంచాన్ని మార్చాలనే ‘టార్గెట్’ నీకుంటే, జర్నలిజానికి మించిన సత్వర ఆయుధం లేదని ఇప్పటికీ నేను నమ్ముతున్నాను “ అన్నాడు స్టాప్పర్డ్ అనే ప్రముఖ పాత్రికేయుడు.

అనేక రకాల జర్నలిజం లో అత్యుత్తమమైనది, ప్రజల సమస్యలను చాలా దగ్గర గా పరిశీలించి బయటపెట్టేది పరిశోధనా పాత్రికేయం

> **“అనేక ప్రభుత్వ, ప్రయివేట్ కుంభకోణాలను ప్రపంచవ్యాప్తంగా బయటపెట్టిన ఘనత పరిశోధనాత్మక జర్నలిజానికే వుంది. నిజం, ఖచ్చితత్వం, నిర్భయత్వం, నిష్పక్షపాత విలువలతో కూడిన ఏకైక పాత్రికేయం”**

(investigative journalism) ఒక్కటే. అనేక ప్రభుత్వ, ప్రయివేట్ కుంభకోణా లను ప్రపంచవ్యాప్తంగా బయటపెట్టిన ఘనత పరిశోధనాత్మక జర్నలిజానికే వుంది. నిజం, ఖచ్చితత్వం, నిర్భయత్వం, నిష్పక్షపాత విలువలతో కూడిన ఏకైక పాత్రికేయం. వీటి వివరణ తరువాత తెలుసుకుందాం. అసలీ జర్నలిజం తొలిరోజుల గురించి తెలుసుకోవాలంటే 20 వ శతాబ్ధపు మొదటి కాలంలో అంటే 1900 సంవత్సరంలో ‘మక్రాకింగ్ ‘ (muckraking) అనే జర్నలిస్ట్ కూటమి గా ప్రసిద్ధికెక్కిన ఇడా టార్బెల్, జాకోబ్ రీస్ వంటివారు అనేక పరిశోధనా వ్యాసాలు రాసి(1890--1920) ప్రభుత్వ, వ్యాపారస్తుల అవినీతిని బయటపెట్టారు. 1902 లో ‘మెక్ క్లూర్స్’ అనే పత్రిక ప్రోత్సాహం వలన మక్రేకింగ్ ప్రమాణాలు ఆధునిక పరిశోధనాత్మక జర్నలిజం యొక్క విధానాలలో అంతర్భాగంగా మారినవి అని అమెరికన్ జర్నలిజం పాఠ్యపుస్తకాలు సూచించినవి. మక్రేకింగ్ అనే పదం 1906 లో ప్రెసిడెంట్ ‘యోడర్ రూజ్ వెల్ట్ ‘ రూపొందించారు. ఈ పదానికి మూలం 1678 సం॥లో ‘జాన్ బన్యన్’ రాసిన ‘పిల్గ్రిమ్స్ ప్రోగ్రెస్’ అనే గ్రంథం. ఇక పరిశోధనాత్మక జర్నలిజం పితామహునిగా ఖ్యాతిగాం చిన ‘విలియమ్ థామస్ స్టీడ్ ‘ అనే ఆంగ్ల వార్తాపత్రిక సంపాదకుడు, పరి శోధనా జర్నలిజానికి మార్గధర్శకుడు. ‘ది పాల్ మాల్ గెజట్ ’ సంపాదకునిగా ఆయన అనేక ప్రతిభావంతమైన ప్రచారాలను ప్రచురించారు. చారిత్రాత్మక ‘టైటానిక్’ మునకలో ప్రాణాలు కోల్పోయిన ‘స్టీడ్’ బ్రిటిష్ సా మ్రాజ్యంలో అత్యంత ప్రసిద్ధమైన జర్నలిస్ట్ గా అభివర్ణించారు. తన పరిశోధనలతో జగత్ఖ్యాతి గాంచిన గొప్ప పరిశోధనా జర్నలిస్ట్ ‘నెల్లీ బ్లేయ్’(nille bly)తొలి వరుసలో వుంది. ఈవెు తన పేదరికాన్ని అతిక్రమించడానికి అనేక ఉద్యోగాలకు ప్రయత్నించి విఫలమై, 1887 లో ‘న్యూయార్క్ వరల్డ్ ‘పత్రికా కార్యాలయంలోకి దూసుకుపోయి, అమెరికా లో వలసదారుల అనుభవాలను, అవస్థలను ప్రతిబింబించే వ్యాసాన్ని రాసి చూపించి మరోసారి తిరస్కరించబడింది ‘బ్లేయ్’. ఆ తిరస్కరించిన వారు ఆ పత్రికా సంపాదకుడు ‘జోసెఫ్ పులిట్జర్’ . అయితే న్యూయార్క్ లోని అత్యంత

> **‘మీడియా ముఖచిత్రం నుంచి పరిశోధనాత్మక జర్నలిజం కనుమరుగు కావడం దురదృష్టకరం’**

అపకీర్తి పాలైన మానసిక ఆశ్రమం లో ఒకటైన బ్లాక్ వెల్స్ ఐలాండ్ లో జరుగుతున్న అక్రమాలు ను పరిశోధించమని జోసెఫ్ ఆమెకు సవాలు విసిరాడు. అది స్వీకరించడ మేకాక నెల్లీ బ్లెయ్ తానే స్వయంగా ఆ ప్రదేశంలోకి ప్రవేశించి తాను స్వయంగా అనుభవించి అక్కడ జరుగు తున్న దారుణాలను ఛేదించి బయటపెట్టిన వైనం తాను రచించిన ‘ టెన్ డేస్ ఇన్ ఎ మ్యాడ్ హౌస్’ పుస్తకంలో వివరించి ప్రపంచాన్ని ఆకర్షిం చింది. అందుకే ఈమె ను ‘ mother of investigative journalism' గా వర్ణించారు. around the world in seventy two days' అనే యాత్రా పుస్తకాన్ని1890 లో రాసి స్వానుభవాలను ప్రచురించడమే గాక, గొప్ప పరిశోధనలు చేసి ప్రజాదరణ పొందినది. ఇలాం టి మరికొంతమంది పరిశోధనా జర్నలిస్ట్ లను ప్రస్తావించు కోవడం అవసరం. బ్రిటిష్ మీడియా సిద్ధాంతకర్త ‘ హ్యూగో డి బర్గ్’ ఇలా పేర్కొన్నాడు” పరిశోధనాత్మక జర్నలిస్ట్ అంటే సత్యాన్ని కనుగొనడం, అందు బాటులో వున్న ఏ మీడియా లోనైనా దానిలోపాలను గుర్తించ డం వారి వృత్తి.” అన్నాడు.

‘బిల్ డెడ్ మాన్’ అనే అమెరి కన్ ఇన్వెస్టిగేషన్ రిపోర్టర్, ఆథర్, (1988) రుణాలు ఇచ్చే బ్యాంకులలో జాతి వివక్ష ను అవలంబించే తీరును బయట పెట్టి దుయ్యపట్టాడు. ఆయన రచించిన సీరీస్ ‘ ‘ది కలర్ ఆఫ్ మనీ’ కి 1989 లో పులిట్జర్ బహుమతి లభించింది. ఇవిగాక బిల్ డెడ్మాన్ ను ఉత్తమ పరిశోధనా రిపోర్టర్ గా పీబాడీ, జార్జ్ పోల్క్, నేషనల్ ప్రెస్ లాంటి ఎన్నో అవార్డు లు వరించాయి. మరొక గొప్ప పరిశోధకుడు ‘సేమౌర్ హెర్ష్’ బుష్ డబ్ల్యూ శకం గురించి వెల్లడించిన విషయాలు, న్యూ యార్క్ లో ఆయన ప్రచురించిన రచనలు వివాదా స్పద మైనవి. ఎందుకంటే అవి నిజం. ‘హెర్ష్ ‘ అన్ని కాలాలలోనూ గొప్ప పరిశోధనా జర్నలిస్ట్.

మైలై లోని వియత్నాం గ్రామాలలో జరిగిన వూచకోత, సమూహిక హత్యలు ఈతని పరిశోధనల ద్వారా నిజమని తేలింది. ఈ కథనాన్ని ఏ మీడియా కూడా ప్రచురించలేదు. ఇతడు వివాదాస్పదమైనా నిజాలు ప్రస్ఫుటిస్తాయి. వేరొక జర్నలిస్ట్ జాన్ ఎల్గర్ (1939--2023) కంబోడియాలో పోల్ పాట్ పాలన తరువాత జరిగిన అక్రమ మార్పులు గురించి ‘ఇయర్ జీరో’ ‘ ‘(1979), మరియు ‘ ది డెత్ ఆఫ్ ఎ నేషన్’ : ది ‘టిమోర్ కాన్స్ పిరసీ’ (1993) కూడా అంతర్జాతీయ మీడియా దృష్టిని ఆకర్షించాయి. భారతదేశంలో కూడా అనేకమంది పరిశోధనా జర్నలిస్టులు ఎంతో ధైర్యంగా తమ పరిశోధనలు సాగించి బడాబాబుల, వ్యాపారవేత్తల, ప్రభుత్వాధికారుల అక్రమాలను బయట పెట్టిన ఉదంతాలెన్నో వున్నవి. వాటిలో కొన్ని.... మొదటిది గా 1987లో బహిరంగపరచిన ‘బోఫర్స్’ కుంబకోణం. దాదాపు 200 పత్రాలను రహస్యం గా సేకరించి, ధృవీకరించి స్వీడన్ భాష నుండి అనువదించారు. తరువాత విశ్లేషనాత్మమైన వ్యాసాలు ప్రచురించారు. ఈ విషయాన్ని ‘హిందు’ పత్రిక వెలువరించింది. ఈ దర్యాప్తు వలన ప్రజల ఆగ్రహానికి గురైన ప్రభుత్వం చివరికి 1989 సార్వత్రిక ఎన్నికల్లో ఓటమి పాలైయింది. అలాగే తెహల్కా 2001లో ఒక పరిశోధనాత్మక నివేదిక ప్రచురించింది. ఈ దర్యాప్తులో అనేకమంది నాయకులు, అధికారులు, పదవులకు రాజీనామాలు చేయడం సంభవించినది.

' India's water gate' గా ప్రసిద్ధికెక్కిన సిమెంట్ స్కామ్ ను ప్రచురించిన ఇండియన్ ఎక్స్ ప్రెస్ పత్రిక ఎక్స్ క్యూటివ్ ఎడిటర్ అరుణ్ శౌరిని ప్రజలు కొనియాడారు. అశ్విన్ అనే జర్నలిస్ట్ మీడియా ప్రపంచంలో పరిశోధనా జర్నలిజం ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఎలా ముందుకు తీసుకువెళ్ళగలదో నిరూపించాడు. మానవ అక్రమ రవాణాలు, తిహార్ జైల్లో ఖైదీల చిత్రహింసలపై పదునైన నివేదికను సమర్పించి ప్రసిద్ధికెక్కాడు. ఇలా ఎన్నో అవినీతి చర్యలను పరిశోధనాత్మక జర్నలిజం ప్రతిఘటించిన సందర్భాలు ఎన్నో వున్నవి. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న జర్నలిస్టుల కోసం GIJN (Global Investigative Journalism Network) ఒక రిపోర్టింగ్ గైడ్ ను తయారుచేసి తద్వారా దేశీయ కంపెనీలు విదేశాలలో ఎలా ప్రభావం చూపడానికి ప్రయత్నిస్తాయనేదానిపై పరిశోధన చేస్తున్నాయి. ' GIJN అనేది లాభాపేక్షలేని ఒక అంతర్జాతీయ సంస్థ. ఈ సంస్థ ద్వారా వంద దేశాలు విధుల్లో వున్నాయి.

వారు నిజాలకు ప్రపంచ జర్నలిజం ‘శక్తులు’ గా మారారు. ప్రపంచంలోని ఔత్సాహిక, యువ జర్నలిస్టులను కలిపేందుకు దాదాపు 12 భాషలలో నిపుణతను బోధిస్తూ, వారిని అధికార దుర్వినియోగం, జవాబుదారితనం లేకపోవడాన్ని ఎదుర్కొనడానికి పరికరాలను, సాంకేతిక పరిజ్ఞానంలో శిక్షణ అందించడమేగాక ప్రతి రెండు సంవత్సలాలకు ఒకసారి GIJN ప్రతిష్టాకరమైన 'global shining light' అవార్డు ను ప్రధానం చేస్తుంది. ఇలా అనేక దేశాల్లో అభివృద్ధి చెందుతున్న పరిశోధనాత్మక జర్నలిజం మన దేశంలో కూడ ఎన్నో కుంభకోణాలను వెలికితీసిన ఎంతోమంది ఉత్తమ జర్నలిస్టులు ఉండేవారు వారిలో రవీష్ కుమార్, గౌరీలంకేష్, సుచేతాదలాల్, చిత్ర సుబ్రమణ్యం లాంటి వారు ఎన్నో రహస్యాలను ఛేదించి దేశ ఆర్థికవ్యవస్థకు మేలుచేశారు. ప్రస్తుతం ఈ జర్న లిజం దిగజారిపోతున్న విషయం యధార్థం.

దీనికి కారణాలు ఎన్ని వున్నా ప్రధానమైనది ప్రజలు మీడియా పై విశ్వాసం కోల్పోవడం. దానికి కారణం పత్రికాయాజమాన్యం స్వార్థపరత్వం, మీడియాలో credibility లోపించడం, జర్నలిస్టులలో నైతిక విలువలు నశించడం లాంటి అనేక కారణాలు వలన జర్నలిజం లోని ప్రతిఅంశం నేడు శరవేగంగా నాశనం వైపుకు పరుగెడుతుంది. మనకున్న ఎన్నో వార్తా చానల్స్ అనైతిక విలువలను ఆశ్రయించినవి. ఇంకొకవైపు ఈ జర్నలిజానికి ప్రోత్సాహకాలు లేవు, సంఘవిద్రోహ శక్తులను ఎదిరించే వారికి రక్షణ లేదు.

విదేశాల్లోలాగా అవార్డ్స్ గాని, నగదు బహుమతులు గాని లేవు. జర్నలిస్ట్ ఒక సైనికునితో సమానం. వారు సరిహద్దులో పోరాడితే, వీరు సమాజంలోని అక్రమాలతో నిరంతరం పోరాడాలి. అందుకే ‘జర్నలిజం ప్రజాస్వామ్యానికి నాల్గవ స్తంభం ‘ అన్నారు. ప్రజాస్వామ్య మనుగడకు అవసరమైన స్వేచ్ఛ ను అడ్డగించిన శక్తుల నోళ్ళుమూయించడానికి పరిశోధనా పాత్రికేయం ఒక్కటే ఏకైక మార్గం.

మంచి పరిశోధనా వ్యాసాలు ప్రచురించే పత్రికలు ప్రస్తుతం లేవనే చెప్పాలి.

ఎవరైనా సత్యాన్ని ప్రామాణికంగా తీసుకొని వ్యాసం రాస్తే దాన్ని ప్రచురించక తిప్పికొట్టే పరిస్థితి నేడు కొనసాగుతుంది. అందుకే నిజాలు బయటపెట్టే పరిశోధనలకు అవకాశం లేనేలేదు. ఈ సందర్భంగా ఒక పత్రికను తలచుకోవాలి... అది 1954లో ‘ పరిశోధన ‘ అనే పేరుతోనే ఒక పత్రిక నాటి మద్రాసు నుండి పెలువడేది. దీనికి సంపాదకులు ప్రముఖ కవి, విమర్శకుడు తిరుమల రామచంద్ర. అనేక వ్యయప్రయాసలకోర్చి గొప్ప పరిశోధన వ్యాసాలను ప్రముఖుల నుంచి సేకరించి ప్రచురించేవారు. వారిలో తాపీ ధర్మారావు, శ్రీశ్రీ, టేకుమళ్ళ అన్నారావు, నీలంరాజు వేంకట శేషయ్య, దివాకర్ల వేంకటావధాని, కప్పగంతుల లక్ష్మణ శాస్త్రి లాంటి ఉద్దండులు ఉండేవారు. అయినా

వ్యాపారాత్మక మైన పత్రికలతో పోటీ పడలేక, కేవలం 20 సంచికలు మాత్రమే ప్రచురించి మూసివేశారు. ‘గతం లో లాగా మీడియా ఇప్పుడు పరిశోధనాత్మక జర్నలిజం చేయడం లేదు’ ఈమాటలన్నది ఎవరోకాదు, సాక్షాత్తు మాజీ సుప్రీమ్ కోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి శ్రీ

> **“ప్రస్తుతం ప్రజలకు కావలసినది ఆసక్తిని కలిగించే వార్తలు కాదు, వారికి ప్రయోజనం కలిగించే వార్తలు. చట్టానికి ఎవ్వరూ అతీతులు కాదని నిర్థారించే ఒక మార్గం పరిశోధనాత్మక జర్నలిజం”**

యన్. వి. రమణ. వారే ఇంకా ఇలా అన్నారు... ‘మీడియా ముఖచిత్రం నుంచి పరిశోధనాత్మక జర్నలిజం కనుమరుగు కావడం దురదృష్టకరం(అని కూడా అన్నారు. ప్రస్తుతం ప్రజలకు కావలసినది ఆసక్తిని కలిగించే వార్తలు కాదు, వారికి ప్రయోజనం కలిగించే వార్తలు. చట్టానికి ఎవ్వరూ అతీతులు కాదని నిర్థారించే ఒక మార్గం పరిశోధనాత్మక జర్నలిజం. ముఖ్యంగా ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థను బలోపేతం చేయడానికి అత్యవసరం.

నిజాయితీ, నిస్వార్థత, ధైర్యం, ఆయుధంలాంటి పదును, గల యువ జర్నలిస్టులను ప్రోత్సహించవలసిన అవసరం మనందరి మీదా వుంది.

"In America, the president reigns for four years, and journalism governs forever and ever " ----oscar wilde.

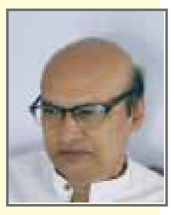

-మాయకుంట్ల నారాయణరెడ్డి
99896 86603

ప్రాణ వాయువు సంగీతం

మానసిక వికాసానికి పంచభూతాలతో
సమానంగా సంగీతం కూడా ముఖ్యమైనదే.

జీవచ్ఛవంలా మంచానికే పరిమితమైన
రోగికి సైతం సంగీతంతో చలనం
వచ్చే శక్తి సంగీతానికే సాధ్యం.

సంగీతంలో సప్తస్వరాలు జ్వలిస్తూ
ప్రకృతిలో సకల జీవరాసుల సందడి
సంగీతమై మధురమైన శబ్దములతో
సంగీతం గాల్లో తెలియాడుతుంది.

సంగీత ప్రియులకు సంగీతమే ఒక వరం
సంగీతానికై తపిస్తున్న సంగీతాభిమానులు

జీవన ప్రయాణంలో విసుగు చెంది
సంగీతానికి ఆకర్షితుడై పూర్వ వైభవం
వైపు అడుగులు ముందుకు.
-ప్రకృతిలో పరవశించేది ప్రతీదీ సంగీతమే
సంగీతం లేనిదే మానసిక ప్రశాంతత లేదు..

-మిద్దె సురేష్
9701209355

దిగులు బావి

అతడు బాధల తట్టను నెత్తిన ఎత్తుకొని
దినమంతా మట్టితో ముచ్చటిస్తాడు
సదా సమస్యల కొలిమిలో కాలిపోతూ
చెదిరిన కలల బూడిదను రాల్చుతుంటాడు
చెమట చుక్కలను అంగట్లో అమ్ముకుంటూ
బత్కు బండిని భారంగా లాగుతుంటాడు.
ఒకే గర్భ గుడి మా ఇద్దరికి ఊపిరి పోసినా
అక్షరాలు నా బత్కుని పచ్చని పైరుని చేస్తే
తమ్ముని లైఫ్ ని ఎండిన ఏటిగడ్డ జేసినయ్
తనని ఈడ్చుకెల్లి నేను బడిలో ఇడ్శిపెట్టినా
లంగా సవాసాలు మోపుజేసుకొని ఊరేగి
గోవ కర్ర , తాళ్ళకు తన తనువుని తాకట్టు పెట్టాడు.
పేర్చుకున్న ఆశలన్నీ పెలుసులుగా రాలి
గాజు వక్కలై రోజు నా గుండెకు గుచ్చుకుంటూనే ఉన్నాయి
ఇప్పుడు నాన్న ఇచ్చిన వారసత్వపు తాపీ
తన ఎండిన పేగులకు ఎనగర్రై నిలబడ్తాంది
ఇప్పుడు రుతువులన్నీ తమ్ముని పెయ్యి మీదనే
పేరిణీ నృత్య మాడుతున్నాయి.
తన జీవితంలోకి ఆమె వసంతమై వచ్చినా
తన బత్కు ఈసమంతైనా ఇగురు పడ్తాలే
వాడి కడుపులో రెండు కాయలు కాసి తన మనసును ఇంకా
దిగులు బావిలోకి నెట్టింది
తను కాసుల కత్తెరలో ఇరుక్కున్నప్పుడల్లా
నేను ఊత కర్రై ఊపిరి పోస్తూనే ఉన్నాను.
తమ్ముడి బతుకు ఒక యుద్ధం లా మారింది
అతను అలసిపోని సైనికుడై
శ్రమ ఆయుధాన్ని తిప్పుతూనే ఉన్నాడు
కాలం చెబుతున్న పాఠాలను నేర్చుకుంటూ
సంసార సాగరాన్ని ఈదుతున్నాడు
అవమానాల గరళాన్ని కంఠంలోనే దాచుకుంటూ
మౌనమునిలా సాగుతున్నాడు

-తాటిపాముల రమేశ్
7981566031

మూర్ఖుడు

కథ

-లక్ష్మణరావు పతంగే
సెల్:92900 79047

మల్లన్నది పెద్ద సంసారం. గాయ్న తండ్రి తాతల కాలంల ఊళ్ళెనె వాళ్ళది పెద్ద ధనవంతుల కుటుంబం. సుట్టుపక్కలున్న పల్లెలు, ఊళ్ళల్లుండే కాపులకు కాపుదనపోళ్ళకు అప్పులిచ్చే కుటుంబం. ఊళ్ళె ఎన్నో ఇండ్లు దుకాణాలు, పిండిగిర్నీలుండేయి. యాభై ఏండ్ల కిందనే ఊళ్ళెవాళ్ళ పెద్దలు సిని మాహాలు కట్టించ్చిన్రు. తాతలు సంపా దించిన భూమి యౌవసం మస్తుగుండె.

ఇరవై అర్కలు యౌసం వాళ్ళది. నూర్ నూటాయాభై దాకా గోదలుం డేయి. మేపనీకె ఇద్దరు జీతగాండ్లుండిరి. పసుల కొట్టం ఓ ఐదెకరాల జాగల రాతి కోటలెక్క కట్టిన్రు. గంత పెద్ద సంసారాన్ని నడిపిన్రు గాయ్న పెద్దలు తాతలు, తండ్రులు. గీన కాలం వొచ్చే సర్కి అంతా పొయి కొంచెం మిగిలింది. తాతలు సంపాదించింది కొడుకులు పంచుకున్నరు. కొడుకుల వాటాల మల్లన్నకు కొంచెమొచ్చింది. అదేం తక్వ కాదు. కొలువస్తది.

మల్లన్న ఎప్పుడు ఏబ్యారం చెయ్య లేదు. తన వొంతుకొచ్చిన భూమినే కౌలు కిచ్చి దాని మీది ఆమ్దానితోనే సంసా రం నడిపేటోడు. తండ్రికొక్కడే కొడ్కు మల్లన్న. తండ్రి వాటా మొత్తాన్కి వారసు డు గాయ్ననే. మల్లన్న పెండ్లాంది హైదరాబాదు. మస్తుగ పైసున్నది. యౌసమున్నదని పట్నపోల్లు గాయ్నకు పిల్లనిచ్చిన్రు.కాలం ఆగదు గద. తాతలు తండ్రులు ఒక్కొక్కల్లే కాలం సేసిన్రు. మల్లన్న పట్నంలనే సద్వుకున్నడు. గా కాలంల కావాలనుకుంటే సర్కారి నౌకరీ వొచ్చేది. కాని గాయ్న చెయ్యలే. యౌసం చేయబట్టిండు.

పెండ్లయినంక నల్గురు ఆడ బిడ్డలెన్క ఒక్క కొడ్కు బుట్టిండు. పిల్లలందరు ఊళ్ళె బళ్ళెనే సద్విన్రు. ఆడ పిల్లలందరు సక్కని సుక్కలే. పెద్ద బిడ్డలిద్దరి పెండ్లిండ్లు బాగానే చేసిండు. వాళ్ళ అందం జూసి పట్నంల సర్కారీ నౌకరీలు చేసేటోళ్ళే వొచ్చి చేస్కొని పొయిన్రు. కట్నాలు కాన్కలు ఏమి అడగలే.

కాలం మారింది. మిగిలిన ఆడపిల్లలిద్దరి పెండ్లి చెయ్యాలె. వీళ్ళ పెండ్లి గూడ గిట్లనే అయితదేమో అనుకున్నడు. ఎన్నో సంబంధాలొచ్చినయి. గాని గాయ్న జిద్దు మన్ని. సర్కారి

> **“ఎన్నో సంబంధాలొచ్చినయి. గాని గాయ్న జిద్దు మన్ని. సర్కారి కొల్వుంటేనే పిల్లలనిస్తానని మొండికేసి కూసున్నడు. ఏండ్లు గడ్వబట్టినయి గాని సర్కారి నౌకరీలున్న పెండ్లి పిలగాండ్లు రానేలేదు. ఆడపిల్లలకు రోజు రోజ్కు వైసు ఎక్కువ కాబట్టె. మల్లన్న మాత్రం తన మొండిపట్టు వదలడాయె”**

కొల్వుంటేనే పిల్లలనిస్తానని మొండికేసి కూసున్నడు. ఏండ్లు గడ్వబట్టినయి గాని సర్కారి నౌకరీలున్న పెండ్లి పిలగాండ్లు రానేలేదు. ఆడపిల్లలకు రోజు రోజ్కు వైసు ఎక్కువ కాబట్టె. మల్లన్న మాత్రం తన మొం డిపట్టు వదలడాయె. వచ్చిన సంబంధాలు ఏమీ ఇవ్వొద్దు పిల్లనిస్తే చాలు చేసుకుం టామని కొందరు, ఎత్తిచ్చినా తీస్కోపొయ్యి చేస్కుంటామని కొందరు అనబట్టిన్రు. గాని వాళ్ళ మాటల్ని ఖాతరు చెయ్యలేదు మల్లన్న.

కాలం ఆగుతాది? రాను రాను సా మాన్లు పిరెం కాబట్టె. బట్టలు, బంగారం అన్నీ పిరెమైపాయె. వచ్చే ఆమ్దనీ తక్కువయింది. ఖర్సులెక్కువైనాయి. ఆడపిల్లలిద్దరి సద్వు మాన్పిచ్చిం డు. మొగపిల్లగాన్కి మాత్రం డిగ్రీ దాక సద్విచ్చిండు. పిల్లగాడు తెల్వ యినోడే. ఊళ్ళెనె ప్రైవేటు బళ్ళె పంతులు పని చెయ్యబట్టిండు.ఎదిగిన ఆడబిడ్డెలిద్దరు ఇంట్లనే ఉండబట్టిన్రు. వాళ్ళకొచ్చే మొగుళ్ళు సర్కారీ నౌకరి ఉన్నోళ్ళె కావాలని కూసున్నడు. సూస్తుండగనే పిల్లల వైసు ఇరవైఐదు దాటిపొయ్యింది. బిడ్డెల పెండ్లి కాందే కొడుకు పెండ్లి చెయ్యనని కూసున్నడు మల్లన్న. సర్కారి కొలువు రాక, ప్రైవేటు బడిలో చెయ్యలేక కొడుకు గుట్కాలు తినడం మొదలుపెట్టి పిచ్చోనిలెక్క తిర్గబట్టిండు.

గామల్లన్న అనువంటి మన్సి లోకంలనే ఎవ్వలుండరు. బేఫికరు గున్నడు. గాయ్న తీరు జూసి మన్యాది బట్టి మంచం బట్టింది గాయ్న పెండ్లం. పిల్లలే వొండి తినిపించ సాగిన్రు. నాలు గైదు నెల్లయినంక ఓ రోజు పుటుక్కున పానమిడ్సింది మల్లన్న బార్య. పిల్లలు దిక్కులేనోల్లయిన్రు. మల్లన్న ఒంటి పక్షి లెక్కయిండు. గిప్పుడు గాయ్నకు మన్యాది షురూ అయ్యింది ఏంచెయ్యాలె? అన్కోబట్టిండు.

“నేను ఏదైనా బ్యారం చేస్తా నాయ్నా” అని కొడుకంటె,

“నీకు షాతనయితాది రా?” అని చెప్పి తన పిసినారితనం సూపేటోడు.

సంసారం తీన్‌తేరా అయ్యింది. ఆడమన్సి లేక ఆడబిడ్డలు దిక్కులేనోళ్ళ యిన్రు. నెత్తికి పోసేటోళ్ళే లేరు. నూనె పెట్టి దువ్వేటోళ్ళు లేరు. మంచి బట్టలు తొడ్గి విచ్చే టోళ్ళు లేక పిల్లలు ఆగమాగమయిన్రు. నెత్తెంట్రెలు జడలు కట్టినయి. బట్టలు మాసిపోయ్యుంటయి. గంత పెద్ద బంగ్లాల గానల్గురు దయ్యా లెక్క ఉండబట్టిన్రు. గాయిల్లేమో శాన పెద్దది. భూత్‌బంగ్లా లెక్కుంటది. దాంట్లనే బుగులు బుగులు బట్టుకుంటున్నరు.

మల్లన్న బేకార్‌మన్సి అన్న సంగతి ఊరందర్కి తెల్సిపొయ్యింది. బిడ్డెల పెండ్లిసెయ్యలేదు. కొడ్కును పనిమంతుణ్ణి సెయ్యలేదని తిట్టబట్టిన్రు. ఆడపిల్లల బత్కు ఆగం చేసిండని మొకం బట్కాని తిట్టబట్టినా గాని మల్లన్నకు గవ్వెం పట్టెయ్యలే. కొంతమందేమో “కొంత భూమి అమ్మి ఆడ పిల్లల పెండ్లి చేసి పంపుమన్నా” ఇనలేదా మొండోడు. పెండ్లాం సచ్చిన మన్యాది. కండ్ల ముంగల పెర్గిన పిల్లలు పిచ్చోళ్ళ లెక్క తిర్గబట్టిన్రు. కౌలుమీదొచ్చే ఆమ్దని సరిపోదాయే. వేరే ఆమ్దాని లేదాయె. రాత్రి పగలు గీ మన్యాదితో గాయన్న కూడ బీమారైండు. మల్లన్న బీమారైన సంగతి తెల్సి గాయ్న సెల్లెండ్లు సుట్టా లొచ్చి సూసిపోయిన్రు. పోత పోత తిట్టు కుంటనే పొయ్యిన్రు. గాయ్నకు మన్యాది ఎక్కువయి ఒక్కనాడు నిద్రలనే జీవి ఇడ్సిం డు. పిల్లలంతా ఏడ్సి ఏడ్సి సొమ్మసిల్లి ఒర్రు. కులపోల్లు సుట్టాలు వొచ్చి మన్ను చేసిన్రు. వచ్చినోళ్ళంతా ఇదే మాటన్నరు “మల్లన్న ఒట్టి బేవకూఫ్” గాడు అని.

పాటకు సలాం

పల్లవి:
శ్రామిక జనజీవన రాగం
పాటకు సలాం
గర్జించే ఉద్యమ జీవం
పాటకు సలాం
కీచురాళ్ల చప్పుడులో మోగిన తూటా
ఆకలి కేకలు వినిపించిన దరువుల మోత
గుండెలే అవిసిన చోట
వెలుగులనే పూయించిన పాట
అన్యాయాన్ని తుద ముట్టించగా
ఉజ్వల నాదం పాట. ॥శ్రామిక॥

చరణం:
పాటయ్యింది బతుకు
ఇది బతుకును నేర్పిన గురువు
ఏ దయ్యింది మనిషి
నీ మనసును మార్చే సొగసు
దరి చేరింది చూడు
సమానత పంచగా వెలుగు
మనసిచ్చింది పాడు
సంగీత రాగాల హోరు
చరిత్రతోనే పుట్టిన పాట
మనుగడతో స్నేహమైన పాట
సరిగమలా కష్టసుఖాలకు
తోడూ నీడైన పాట. ॥శ్రామిక॥

అనురాగం ప్రేమ బంధం
ఇది విలువలు చాటే దరువు
పాటే కదా నేస్తం
కష్టాల ఓదార్పు హస్తం
రాగం కదా ప్రాణం
ప్రతిపాటలొ నిండే భావం
లయశబ్దాల తాళం
ఈ పాటల పరుగుకు మేళం
ప్రకృతితో పులకరించే పాట
సాధన బతుకులొ ధైర్యం పాట
సామాజిక బాధ్యత మోసే పాట
బలహీనుని బలమై నిలిచే పాట.॥శ్రామిక॥

– సిరిసిల్లా గఫూర్ శిక్షక్
9849062038

‘నిజాం పాలన చివరి రోజులు’ ఆవిష్కరణ

హైదరాబాద్, సెప్టెంబర్ 24:మున్షీ రాసిన **‘నిజాం పాలన చివరి రోజులు’** తెలుగు అనువాద పుస్తకాన్ని కాచిగూడలో ఈనెల 17న ఆవిష్కరించారు. స్థానిక బద్రుకా కళాశాలలోని సమావేశ మందిరంలో జరిగిన కార్యక్రమానికి ప్రజ్ఞాభారతి చైర్మన్ టి. హనుమాన్‌చౌదరి, సీబీఐ విశ్రాంత సంయుక్త సంచాలకులు లక్ష్మీ నారాయణ, రచయిత కస్తూర్తి మురళీకృష్ణ, తదితరులు హాజరయ్యారు.

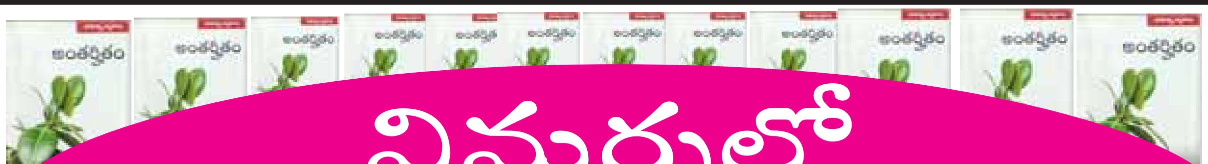

విమర్శలో సాధికారిక స్వరం

తొలుత హైకూ కవిగా పరిచయమైన రూప్‌కుమార్ డబ్బీ కార్‌లో ఓ కవి. కథకుడు, అనువాదకుడు, సామాజిక విశ్లేషకుడు, సాహిత్య విమర్శకుడు ఉన్నారని ఇన్నాళ్ళ స్నేహం తెలియజెప్పింది. సరికొత్త మిలీనియం లో, కొంగ్రొత్త శతాబ్దిలో చూస్తుండ గానే రెండు దశాబ్దాలు గడిచిపోయాయి. ఈ కాలాన జీవితంలోనూ, సాహిత్య యానంలోనూ క్రియాశీలకంగా ఉన్న రూప్‌కుమార్ సృజనాత్మక అభివ్యక్తి భిన్నరూపాలు సంతరించుకుంది. జియాలజిస్టుగా దేశమంతటా పర్యటించిన రూప్‌కుమార్‌లో నిబద్ధ శాస్త్రవేత్త ఉన్నారు. ఆయా ప్రాంతాల్లోని నేలల స్వభావాన్ని మాత్రమే కాదు, మనుషుల నైజాన్ని నిశ్శబ్దంగానే గమనిస్తూ తనలో లీనం చేసుకున్న తాత్వికుడు రూప్‌కుమార్. ఈ తాత్విక వివేచన తాలూకు ఛాయలు అతని కవిత్వంలో, వ్యాసాల్లో కనిపించీ కనిపించని రీతిన దాగి వున్నాయి. భిన్న సమాజాల్నీ, భాషలనీ, మనుషుల పోకడల్నీ దగ్గరగా గమనించినందునే కావచ్చు, తనకు తెలియకనే జీవితంలో ఒక నెమ్మదితనం అలవడింది. ఒక తీవ్రత నుంచి మరో తీవ్రతకు వెళ్ళే ధోరణి రూప్‌కుమార్ బతుకు గమనంలోనూ, సాహిత్య సంచారంలోనూ కనిపించదు. అందుకని ఆవేశకావేశాలకు అతీతమైన వ్యక్తేం కాదు. అయితే వాటిని వ్యక్తం చేయడంలో తనదైన పద్ధతి తనకు ఉంది. ఇది కవిత్వంలో చూస్తాం. ఈ సాహిత్య వ్యాసాల్లో స్థిరమైన, కచ్చితమైన అభిప్రాయాల వ్యక్తీకరణ లోనూ గమనిస్తాం.

కవిత్వ ప్రక్రియలో రూప్‌కుమార్‌ని హైకు రూపం బాగా ఆకట్టుకుంది. కనుకనే హైకులు రాయడమే కాదు. **'హైకు సారస్వతం'** పేరుతో ఒక పుస్తకమే రాశారు. హైకు ఆవిర్భావ వికాసాల మీద తెలుగులో వున్న సాధికారికమైన పుస్తకం అది ఒక్కటే. హైకు గురించి నిర్దిష్ట అవగాహన అందించే ఈ పుస్తకం హైకు గురించి తెలుసుకోవాలనుకునే వారికి కరదీపిక. ఈ **'అంతర్వీతం'**లోనూ హైకు మీద కొన్ని వ్యాసాలున్నాయి. హైకు కవి కావడం వల్లనే మనుషులపైన దయ, లోకం పోకడల పైన వివేచనతో కూడిన చూపు రూప్‌కుమార్‌కు అబ్బింది. ఈ దృష్టికోణమే మనుషుల్ని యథాతథంగా స్వీకరించే సుగుణాన్ని అలవరిచింది. మనుషుల బలహీనతల కన్నా, బలాన్ని, వారిలోని మేలిమిని చూడగలిగే సౌహార్ద్రత చేకూరింది.

హైకు కవులందరితో రూప్ కుమార్‌కు మంచి స్నేహసంబంధాలున్నాయి. తెలంగాణ ఉద్యమ ఆకాంక్షల క్రమంలో ఎందరో తెలంగాణ కవులకు సన్నిహితులయ్యారు. సుంకర రమేశ్ వంటి కవుల కృషిలోని సానుకూల అంశాల్ని పట్టి చూపారు. తెలంగాణ కవుల తపనల్లోని నిజాయితీని పలు వ్యాసాల్లో ప్రస్తావించారు. అదే సమయాన తెలంగాణేతర ప్రాంతాల్లోని కవులతో, రచయితలతోనూ మంచి స్నేహసంబంధాలు కొనసాగించారు. అద్దేపల్లి రామమోహనరావు స్నేహతత్పతకు ముగ్ధులయ్యారు. వ్యక్తులలోని వైశిష్ట్యాన్ని గుర్తించి వారి గురించి రాయడానికి ప్రయత్నించిన సందర్భాలున్నాయి. అందుకే ఈ పుస్తకంలో సామల సదాశివ, సి.వి.కృష్ణారావు వంటి వారి గురించి ఒకటికి రెండుసార్లు ప్రస్తావించారు. వారి సాహిత్య మూర్తిమత్వం నుంచి ఈ తరం నేర్చుకోవాల్సిందేమిటో ఈ వ్యాసాలు చదివితే బోధపడుతుంది.

×××

కొన్ని వ్యాసాల్ని చాలా విపులంగా, వివరంగా రాసిన వైనం గమనించినందునే సాహిత్య విమర్శలో రూప్‌కుమార్‌ది సాధికారిక స్వరం అని చెప్పాలనిపిస్తుంది, భండారు విజయ 'అలల అంతరంగం' మీద రాసిన వ్యాసం ఆమె కవిత్వం గురించి మాత్రమే కాదు, స్త్రీవాద సాహిత్యానికి సంబంధించిన మూలాల్ని, ఆ మూలాల ప్రభావం విజయ కవిత్వాన్ని ఏ విధంగా సంపద్వంతం చేసిందో చెప్పిన తీరు విస్మయకరం. అలాగే ప్రముఖ ఉర్దూ రచయిత్రి రషీద్‌జహాన్‌ని అర్థం చేసుకోడమెలాగో మరో వ్యాసంలో చర్చించారు.

'గుర్రం జాషువా, థామస్ డిలాన్ కవిత్వంలో బాల్యం' మీద ఏనుగు నరసింహారెడ్డి సిద్ధాంత గ్రంథాన్ని చర్చించిన తీరులో ప్రత్యేక ఆకర్షణ వుంది. ఒక సిద్ధాంత గ్రంథాన్ని విశ్లేషించడానికి అనువైన నమూనాగా నిలిచిపోయే వ్యాసమిది.

ఒక వాచకాన్ని ఎలా చదవాలో, ఏ విధంగా పరిచయం చేయాలో స్వామి రామానందతీర్థ ఆత్మకథ, హైద్రాబాద్ విషాదం, సాలార్‌జంగ్ సంస్కరణలు పుస్తకాల మీద రాసిన విపులమైన సమీక్షలు చెబుతాయి. సాహిత్యసమీక్షని విమర్శనాస్థాయికి తీసుకెళ్లిన విశిష్ట వ్యాసాలివి. ఈ మూడు పుస్తకాలు తెలంగాణ, ప్రత్యేకించి హైద్రాబాద్ గమనాగమనాల్ని అర్థం చేసుకోడానికి ఉపకరిస్తాయి. ఈ పుస్తకాలు చదవాలనే కుతూహలాన్ని పాఠకుల్లో రేకెత్తించడంలో విమర్శకునిగా రూప్‌కుమార్ సఫలమయ్యారు.

×××

జియాలజికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియాలో శాస్త్రవేత్తగా పనిచేసిన డాక్టర్ రూప్‌కుమార్ డబ్బీకార్ ఆ రంగంలో కనబరిచిన వృత్తి నిబద్ధతనే ప్రవృత్తిగా ఎంచుకున్న సాహిత్యరంగంలోనూ కనబరిచారు. పుస్తకాలను పైపైన తడమటం కాకుండా వాటిలోని సారాన్ని, సారాంశాన్ని తరచి చూస్తారు. ఒక పుస్తకం చదవాలంటే దాని లోతుల్ని అర్థం చేసుకొని విశ్లేషిస్తారు. మనుషుల గురించయినా అంతే. కవిగా, కథకునిగా తెలిసిన రూప్‌కుమార్‌లోని కళాభిరుచికి నిదర్శనం చిత్రకారుడు పి.టి.రెడ్డి మీద రాసిన వ్యాసం. చిత్రకళకు సంబంధించిన సాంకేతిక, సౌందర్యాత్మక అంశాలపై అతనికి గల పట్టు ఈ వ్యాసం చదివితే తెలుస్తుంది.

అమ్జద్ కథల అనువాదం గురించిన విపులమైన విశ్లేషణ ఉర్దూ సాహిత్య ప్రపంచం మీద రూప్‌కుమార్ అవగాహనకు తార్కాణం. హిందీ లోని భిన్న ఉచ్చారణ రీతులని అమ్మంగి వేణుగోపాల్ గురించి రాసిన వ్యాసంలో వివరంగా విశ్లేషించి చూపారు. **'మూలమలుపు'**లోని వస్తు ప్రపంచం ఎంత విశాలమైందో మనసును హత్తుకునేలా మార్దవమైన రీతిన సృజించారు.

×××

రూప్‌కుమార్ వృత్తి-ప్రవృత్తి భిన్నమైనవేం కాదు. వృత్తిని ప్రేమించారు. ఇష్టంగా పని చేశారు. నదుల్నీ, సముద్రాల్నీ, అడవుల్నీ, పర్వతాల్నీ దగ్గరగా చూశారు. వాటి స్వభావం గురించి విశదీకరించారు. అలాగే సాహిత్యంలో భిన్న ప్రక్రియల మీద ఇష్టం -తీరిక సమయాల్లో అధ్యయనానికి పురిగొల్పింది. తను రాస్తాడని చదువుకోలేదు. చదవకుండా ఉండలేక చదివాడు. ఏదో చెప్పాలని తపించినపుడు రచనలు చేశారు. ఈ క్రమం లోనే భిన్న ప్రక్రియల్ని చేపట్టి నిర్వహించారు. రచనా క్రమంలో తనదైన ప్రత్యేకతని కనబరిచారు. ఈ సాహిత్యవ్యాసాల్లోను రూప్‌కుమార్ అభిరుచి వైవిధ్యం, అభివ్యక్తి కౌశలం కనిపిస్తాయి.

ఈ వైశిష్ట్యానికి భాషా సాహిత్యాలపై తనకు గల సాధికారితనే మూలం. తెలుగు, మరాఠీ, ఉర్దూ, హిందీ, బెంగాలీ, ఇంగ్లీషు మొదలయిన భాషలపై పట్టు ఉన్న సృజనాత్మక రచయిత రూప్‌కుమార్. అనేక భారతీయ భాషలని దగ్గరగా విన్నారు. వీలయిన చోట్ల ఆయా భాషలలోనే సంభాషించారు. కొత్తని ఆవాహన చేసుకోగల గుణం రూప్‌కుమార్‌లో ఉంది. అందువల్లనే సాహిత్య వ్యాసంగ క్రమాణ అనేకానేక అంశాల మీద రచనలు చేస్తూ, విమర్శ్యావ్యాసాలు రాస్తూ వచ్చారు. విమర్శ, పరిశోధనా రంగంలోని వారికి ఉపకరించే వ్యాసాల సముదాయం ఈ పుస్తకం. విమర్శకులకు పలు భాషల అధ్యయనం, ప్రవేశం ఉండటం వారి విమర్శని సుసంపన్నం చేస్తుందన్నది నిస్సందేహం.

రూప్‌కుమార్ సాహిత్య వ్యాసాలు ఇందుకు దాఖలా. అందుకని ఈ పుస్తకం సాహిత్యాన్ని బోధించే అధ్యాపకులకీ, సాహిత్య విమర్శ, పరిశోధన రంగాలలో పని చేస్తున్న వారికి మంచి ఉపకరణం. అలాగే చక్కని వచనం చదవాలని, సాహిత్యంలో మేలిమి రచనల గురించి తెలుసుకోవాలనుకునే పాఠకులకు అవసరమైన పుస్తకమిది.

-గుడిపాటి

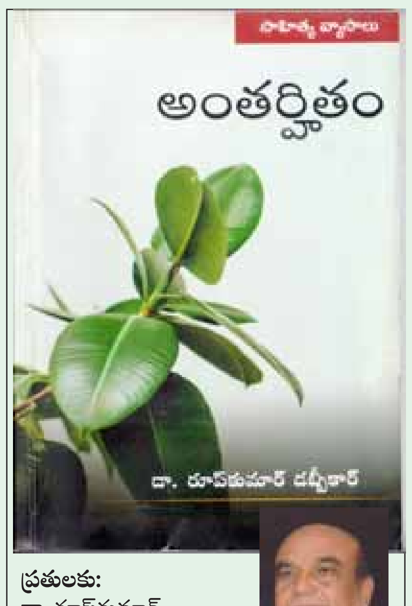

ప్రతులకు:
డా॥రూప్‌కుమార్ డబ్బీకార్,
ఇ.నెం. 5-5-212/5
ఫ్లాట్ నెం. 102, సాయికృప అపార్టుమెంట్, పటేల్‌నగర్, నాంపల్లి,
హైదరాబాద్-500 001
తెలంగాణ. సెల్: 9908840186

ఈ పుస్తకం సాహిత్యాన్ని బోధించే అధ్యాపకులకీ, సాహిత్య విమర్శ, పరిశోధన రంగాలలో పని చేస్తున్న వారికి మంచి ఉపకరణం. అలాగే చక్కని వచనం చదవాలని, సాహిత్యంలో మేలిమి రచనల గురించి తెలుసుకోవాలనుకునే పాఠకులకు అవసరమైన పుస్తకమిది.

డా॥రూప్‌కుమార్ డబ్బీకార్ "అంతర్వీతం" సాహిత్య వాసాలు పుస్తకానికి గుడిపాటి రాసిన ముందు మాట ఇది.

కవితార్చన

అడ్మిన్: **డా॥రాధాకుసుమ**
సెల్:99892 41319

"కుసుమ ధర్మన్న కళా పీఠం" సంస్థ ప్రతిరోజు కవిత్వ రచన చేయిస్తుంది. అందులో ముఖ్యమైన కొన్ని కవితలను నేటినిజం పాఠకుల కోసం ప్రత్యేకంగా అందిస్తున్నాం..
-సంపాదకులు

కలసి నడుద్దాం

ఎగురుకుంటూ పాడేది
పాడుకుంటూ సంబరపడేది
ఇన్నాళ్లు నొక్కేసిన గొంతిది
ఇక పాడటం మన వంతంది
సమానత చాటేలా
స్వేచ్ఛగా ఊపిరి పీల్చేలా
దాస్య శృంఖలాలు తెంపుకునేలా
మన రేపటి చరిత్రను మనమే రాసేలా
శ్రీ శ్రీ గుర్తుకొచ్చేలా
జగన్నాథుని రథచక్రాలు కదిలేలా
మనలో మొద్దునిద్దర మేలుకొనేలా
గొంతెత్తి పాడుదాం
కోరస్సులు ఇమ్మని అడుగుదాం
సంగీతం రాకున్నా
లయ తప్పని గీతం మనదన్నా
చైతన్యతతో పాడుదామన్నా
ఇన్నాళ్లూ పాడడిన కాలం కాల్చిన
మన బ్రతుకులన్నా
వెనక పడేసిన మన వెతలన్నా
గుర్తుంచుకు సాగుదాం
ప్రకృతి సాయం కోరుదాం
తిరిగేటి పక్షి ని చూసి నేర్చుకుందాం
పీడించబడ్డ వారమంతా ఒక్కటై కలుద్దాం
ప్రగతి రహదారి శ్రమతో నే వేద్దాం
అందర్నీ ఆ దారిన నడవనిద్దాం
వాళ్లాశలు పండించుకునేలా ఊత మిద్దాం.

-కె. వి. వి. సత్య ప్రసాద్
7396301014

యుగాంతమే ఈ దారుణాలకు సమాధానమా!

వీరోచితంగా పోరాడి తమ వర్గానికి రక్షణ కల్పించే నాయకుల పాలనలో,
వారికి సలహాలనిచ్చి పరిపాలనలో సహకరించే మేధావులతో,
ఎక్కడెక్కడి వస్తువులనైనా లభ్యమయ్యేలా చేసే వర్తకులు ఉండగా,
ఒక్కొక్క సేవనూ ఒక్కొక్క వర్గం చేపట్టి సకల సౌకర్యాలు కల్పించే వృత్తులతో ,
వీళ్ళందర్నీ ధర్మ మార్గాన్న నడిపించి యజ్ఞ యాగాదులు చేసే గురువులతో ...
నిత్య కళ్యాణం పచ్చ తోరణంలా వుండే రోజులు కథలకు పరిమితమైపోయాయి.
ఆ రోజుల్లో ఎవరి కర్మను వారు ధర్మంగా ఆచరించి జీవనాన్ని కొనసాగించేవారు.
పురాణేతిహాసాలను మనసా వాచా కర్మణా నమ్మి చేసే పయనంలో,
పాప భీతి ఎక్కువగా ఉండటంతో అధర్మం వైపు ఆలోచనలు ఉండేవి కాదు.
రోజులు మారిపోయాయి!
కష్టజీవుల్ని పట్టిపీడించే పరాన్న జీవుల్లా పెట్టుబడిదారులోకవైపూ,
పచ్చని జీవితాలను పీల్చి పిప్పి చేసే చీడపురుగుల్లా స్వార్థపరులోకవైపూ,
సమాజోద్ధరణ పేరుతో డబ్బులు దండుకొనే సమాజ ద్రోహుల అండతో ...
కొందరు రాజకీయ ముసుగు దొంగల పరిపాలన జరుగుతున్న రోజులివి.
ప్రజల కొరకు ప్రజల చేత ఎన్నుకొనబడ్డ ప్రజాస్వామ్యంలో దోపిడీలు.
బతికి బట్ట కట్టాలంటే నీతిమంతులు సైతం మారక తప్పని రోజులవి.
ఎక్కడ చూసినా కలియుగ ధర్మమని సరి పెట్టుకుని బతుకుతున్నవారే!
యుగాంతమే ఈ దారుణాలకు సమాధానమా!

-విత్తనాల విజయకుమార్
9985117789

ఇంజనీరు

అమేయ శిల్ప చాతుర్య
అద్భుత భవంతుల నిర్మాణానికి
ప్రహేళికల ప్రణాళికలు విరచించి
అసాధ్యాలను సుసాధ్యాలుగా మలచుటకై
అగణిత అవరోధాలను అధిగమించి
అకుంఠిత దీక్షాదక్షతలతో దివారాత్రాలు
విశ్రమించక నిరవధికంగా పరిశ్రమించి
అమూల్య బహుళార్థసాధక ప్రాజెక్టులను
అత్యంత ప్రతిష్టాత్మకంగా నిర్మించి
అవనీతలాన్ని అమరలోకంగా మలచి
సాక్షాత్తు స్వర్గలోకాన్ని తలపించేలా
అలుపెరుగక అహోరాత్రులు
జగతి ప్రగతికై శ్రమించే ఇంజనీర్లు ....
అపురూప నిర్మాణాలకు ప్రాణంపోసే అభినవ విశ్వకర్మలు
అమోఘ విద్వత్తును దేశశ్రేయస్సుకై వెచ్చించే విష్ణుశర్మలు
అనంతవిశ్వానికి బంధువులై విలసిల్లే అపరబ్రహ్మలు
అపూర్వ సౌందర్యాకృతులను ఆవిష్కరించే రవివర్మలు
వారే... సృష్టికి ప్రతిసృష్టి చేస్తూ అత్యద్భుతాలను సృష్టించే ఇంజనీర్లు

-ఎస్.రత్నలక్ష్మి
+91 83319 30635

అన్ని పనులకు ఆయుధం

డబ్బే కాదు ప్రధానం అంటాం
కాని అవసరాలకు అదే మూలం
ధనం ఉంటే చుట్టూ చేరు జనం
తెచ్చి పెడుతుంది లేని గౌరవం
ఆపద సమయంలో డబ్బే ఆధారం
అది లేకుంటే ప్రాణాలకే ప్రమాదం
పొదుపు చేస్తే నీకు తోడౌతుంది
విచ్చలవిడిగా ఖర్చు చేస్తే నీకు
కష్టాలను చూపెడుతుంది
పైసా పైస కూడా బెడితే
నిన్ను కుబేరున్ని చేస్తుంది
లెక్క చేయక ఖర్చు పెడితే
లేమి తనం చూపెడుతుంది
కోటి విద్యలు కూటి కోసం
ఆ విద్యలన్నీ డబ్బు కోసం
పేదా ధనికా కష్టపడేది రూపాయి కోసం
డబ్బు శాసిస్తుంది శాపిస్తుంది
కుటుంబాలను విడగొడుతుంది
తోబుట్టువుల మధ్య చిచ్చు పెడుతుంది
ప్రేమ పంచుతుంది
పైస కోసం ప్రాణాలు తీస్తుంది
డబ్బు లేనిదే గమనం లేదు
డబ్బు లేనిదే జీవితం లేదు
ఈ నోటు బ్రతుకును మార్చే రూటు
ధనం మూలం ఇదం జగత్
అన్నీటికి మూలం ఈ ధనం..

-నక్క కుమారస్వామి
+91 95151 47320

ధనమెంత ముఖ్యమో ఎక్కువైన విషమేగా!!

ధనమనేది లేని రోజులలో
సృజియించబడనపుడు
వస్తుమార్పిడి వల్ల బ్రతికారు
అంతా స్నేహ కరుణలతోనే!.

ధనమెప్పుడడుగిడెనో అపుడే
వచ్చెను కక్షలూ కార్పణ్యాలు
దోపిడీలు, దురాగతాలూ
పేద, గొప్ప అను ద్వేషభావాలు.

తరతరాలకు మూటలుకట్టు
దురాశా పూరిత కార్యాల పడి
మంచి మానవత, కారుణ్యం
మాయమైమృగాలైహీనంబె.

డబ్బెక్కువైన క్రూరత్వంపెరిగె
డబ్బుల కోసం నేరాలెంచె
డబ్బుల మాయలో మునిగి
ఉచ్చ నీచంమరిచెమానవులు.

సృష్టి కర్త పిలిచిన ఇవేవీ
మనతో రానేరావనే నీతిని
సంపూర్ణంగామరిచేలా చేసి
హత్యలకుకూడపంపుడబ్బు.

ధనలక్ష్మిని అదుపులోనపెట్టిన
వాడే బలవంతుడన్నాడోకవి
గుణవంతుడుధనంవిలువెరిగి
నడచుటెరిగి ఇతరులకుతెల్పు

ధనం కోసం బ్రతుకువాడు
బ్రతుకును తాకట్టు పెట్టిఏడ్చు
బ్రతుకువిలువ తెలియువాడిని
ధనమే వెతికి వెతికి చేరుగా!

- ప్రశాంతి రేవూరి
+91 98491 05171

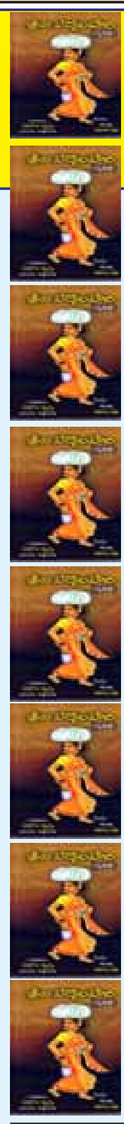

"శ్రీజ నోట మాట సిరుల మూట" పద్యలహరి

తెలంగాణ సీమలో పల్లెలకు 'బడి' ఆదర్శం. బాల బాలికలను ప్రాథమిక విద్యలో వుండగా, మాతృభాష తెలుగులో పద్య రచనలు నేర్పించి సాహితీ సేవతో సత్సమాజ, సత్సాహిత్యం వైపు వారి భవిష్యత్‌ను నడిపించటం మన సీమలో తెలుగు భాషోపాధ్యాయులు కొనసాగిస్తున్న అద్భుత సత్కృషిగా హర్షణీయం. రాష్ట్రంలో సిద్దిపేట జిల్లా, నారాయణరావుపేట మండలం, గుర్రాలగొంది పల్లెలోని పాఠశాల లో పదవ తరగతి వరకు చదివి, బాసరట్రిపుల్ ఐటీ విద్యార్థత సాధించిన **'బెజుగాం శ్రీజ'** యిరవై ఏళ్ళు వయస్సులో, వర్ధమాన యువ కవయిత్రిగా పద్య ప్రక్రియలో రాణించడం, **'శ్రీజ పద్యలహరి'** (ద్విశతి) ప్రచురింపచేయటం నేడు 'తెలుగు' ఎదుర్కొంటున్న అనాదరణీయ స్థితి గతులలో, సర్వదా అభినందనీయం. గుర్రాలగొంది పాఠశాలలో ఆదర్శనీయ తెలుగు ఉపాధ్యాయులు వరుకోలు లక్ష్మయ్య విద్యా శిక్షణలో 216 పద్యాలతో 'శ్రీజ పద్యలహరి ద్విశతి' కావ్యం వెలుగు చూసింది.

తాను పుట్టి పెరిగిన పల్లె జీవన స్థితిగతులు, పరిసరాలు లేత అనుభూతులను పద్యాలుగా యువ కవయిత్రి తీర్చిదిద్దారు.

"ఆడపిల్లలనుచు అవనిలో ఎప్పుడు
చిన్న చూపు వలదు అన్నలారా!"

అంటూ ఆటవెలదిలో శ్రీజ నోట మాట సిరుల మూటగా వ్యక్తీకరిస్తూ

"బాల బాలికలను బడిలోన చేర్చాలి
పనుల కొరకు మీరు పంపరాదు"

అంటూ

"మొక్కలాంటి బ్రతుకు రెక్క విరిగి పోవు
తెలియవలెను ప్రజలు తెలివిగాను"

అంటారు.

ఈ ద్విశతిలో ఛందోబద్ధమైన నియమాల పద్య నిర్మాణంతో పాటు, తెలంగాణ పల్లెలలో అరుదైన ప్రకృతి, నైతిక విలువలు, భూతదయ, స్వచ్ఛమైన హృదయాంతర్గత భావనలు, సుందర దృశ్యాలు శ్రీజ, ప్రతిబింబింప చేసారు.

పట్టులంగ కట్టిపూలరెక్కల ఏరుచు మురిసే చిన్ని పాపలు, చెట్టు చేమల చెరువుల అందచందాలు, పట్టుచీర సుందరి హంస నడకలు, పతికి సద్దిమూట పట్టుకెళ్ళే పల్లె పడతి, చీరకట్టు, బొట్టు సింగార దృశ్యాలు, పక్షుల కిల కిల రావాలు, సెల్‌ఫోన్‌లపై వ్యంగ్య భావనలు రమణీయ నిష్కల్మష, పల్లె హృదయం పల్లవిస్తోంది.

"పట్టు చీర గట్టి పడతి గుడికి వెళ్లి
పూజ చేసిరాగ పొలములుండె
బురద చిమ్మి పడగ భూరిగా చీరపై
చెడగ పట్టు చీర చిన్న బోయే" దృశ్య

కవయిత్రి బెజుగాం శ్రీజ, సరళ సుందరంగా, అవలీలగా అలతి అలతి పద జాలంతో

"బాధలన్ని పోయె బంగారు రాష్ట్రాన వచ్చె
స్వేచ్ఛ మనకు వరముగాను చెర్లునిండ పంట
చేనులు విలసిల్లె నీటి కరువు తీరె నేలపైన"

అంటూ తెలంగాణ పల్లె ప్రకృతి సౌందర్యాన్ని కవితాత్మకంగా సందర్శింప చేసారు.

-జయసూర్య
సెల్: 9440664610

ప్రతులకు:
వరుకోలు లక్ష్మయ్య
గట్ల మాల్యాల గ్రామం
నంగునూరు మండలం
సిద్దిపేట జిల్లా-502 280
సెల్: 9704865816
93910 97371

పుస్తక సమీక్షలు

డా॥ వి.ఆర్ శర్మ 'మారుతున్న వేళ'

బాల వికాసోద్యమ రచయిత డా॥వి.ఆర్. శర్మ, మూడున్నర దశాబ్దాలుగా బాల సాహిత్య సృష్టికర్తగా, బాల సాహిత్యం కేవలం బాలలకు మాత్రమే పరిమితం చేయని దృక్కోణంతో, **'పిల్లలకోసమే'** రాస్తున్నారు. నిరంతరం బాల బాలికల జీవన, మానసిక వికాసాన్ని గురించి ఆలోచించే డా॥శర్మ, ఆధునిక ఫాంటసీలు, ఫిక్షన్‌లు, సైన్స్ ఫిక్షన్‌లు పిల్లల చుట్టున్న వర్తమాన పరిస్థితులను కథలుగా తీర్చిదిద్దే సత్కృషిలో ఎంతో సాఫల్యత సాధించారు. **'మారుతున్న వేళ'**, పెద్ద పిల్లల ఈ కథా సంపుటిలో **'కొత్త చదువు, అద్భుతయాత్ర, మను మరాలు చెప్పిన కథ, మేము సైతం.., నీలోఫర్ రాకుమారి, రూపాంతర వేల, ఒక్కటే, చామంతి చెప్పిన కథ, చదువుపోరు, మారుతున్న వేళలో, బహుమతి, మానాన్న నాకు యాభై వేలిచ్చాడు, ఆధునిక అంతరంగాలు** వంటి కథలకు 9వ తరగతి బాలిక **'సంవేద్య'** వేసిన చిత్రాలున్నాయి. చిత్రలేఖనంలో అభిరుచి వున్న పిల్లల తో బొమ్మలు వేయించి ప్రచురింపచేయటం, 'ఈ తరం పిల్లల' అభిప్రాయాలు తెలుసుకోవటం ఈ తరానికి కొత్త విషయాలు కథలుగా మలిచి రాయడం డా॥వి.ఆర్.శర్మ పిల్లలలోక సృజనాత్మక ఉద్యమవేత్త గా, సరికొత్త ఆలోచనలతో యువ, బాల సమాజాన్ని ప్రభావితం చేస్తున్నారు. పెద్దలను ఆలోచింప చేస్తున్నారు.

మనకు తెలిసిన భావలతో, ఇతరుల పరిస్థితులను ఊహించి చటుక్కున నిర్ధారించి ప్రవర్తించడం, మనకు ఇష్టం వచ్చినట్టు మంచి చెడులను నిర్ణయించటం ఎంత తప్పో 'బహుమతి' కథలు పెద్దలయిన మనకు గుణపాఠం చెప్తుంది. ఈ సంపుటిలోని కథలన్నీ ఆణిముత్యాలే. 'ఆధునిక అంతరంగాలు పిల్లలకు పెద్దలకు మధ్యదూరం తగ్గించటానికి పెద్దలు ఏం చెయ్యాలో చెప్తుంది. మారుతున్న వేళ, ప్రస్తుత వలసల సమాజంలో, పెద్దలు తమ ఒంటరి తనానికి పిల్లల్ని బాధ్యులుగా చేయుటం పిల్లల జీవితాలపై పెద్ద అజమాయిషీ స్వచ్ఛందంగా వదులుకోవలసిన స్థితిగతులను డా॥శర్మ అద్భుతంగా విశ్లేషించారు. విద్య వ్యాపారంగా అయిన ప్రస్తుతంలో, పిల్లలు తల్లిదండ్రుల గురించి తెలుసుకోగల వయసులో, సెల్‌ఫోన్‌ల కాలం పోయి, అద్భుత యాత్రలతో పెద్దలను విస్మయ దిగ్భ్రాంతికి గురిచేసే ఎ.ఐ. సాంకేతికత వైపు ప్రపంచం పరుగెడు తున్న డిజిటల్ యుగంలో డా॥ వి.ఆర్.శర్మ పెద్ద ఇబీపల్లల కథలు పేరిట ప్రచురింప చేసారు. అయినా 'మారుతున్న వేళ' కథా సంపుటి, బాల సాహిత్యం గురించి, సైన్స్ ఫిక్షన్‌ల గురించి అతి వేగంగా సూత్రీకరణలు ప్రపంచాన్ని, జీవనగతిని నిత్య నూతన ఆవిష్కరణలతో కొత్త ప్రపంచం ఆవిర్భవింప చేస్తున్న కాలంలో మనం ఎనభైల నాటి సూత్రీకరణల దగ్గర ఆగిపోయామని హెచ్చరిస్తోంది.

డా॥వి.ఆర్. శర్మగా తెలుగు నాట బాలల ప్రేమికునిగా పిల్లలలోకమే సర్వస్వంగా అలుపెరుగని అవిశ్రాంత అవిరళ సేవలందిస్తున్న విఠాల రాజేశ్వర శర్మను తెలుగు పాఠకలోకం, అందులో తల్లిదండ్రులు, పెద్దలు అక్కున చేర్చుకొని అభినందించవలసినదే.

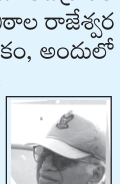

-జయసూర్య
సెల్:9440664610

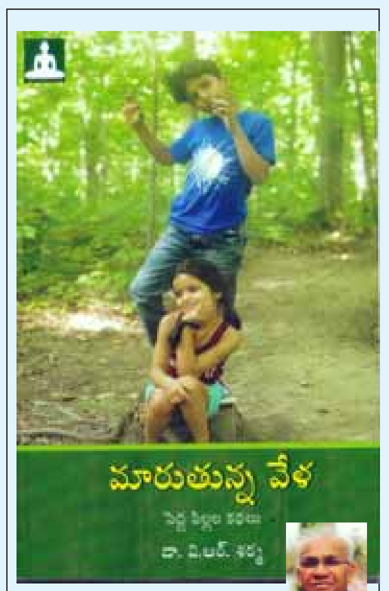

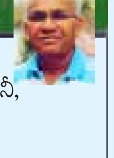

ప్రతులకు: డా॥వి.ఆర్.శర్మ
304, ఎన్‌డీకోస్ కొంట జెక్ కాలనీ,
స్ట్రీట్ నెం. 2 సనత్‌నగర్,
హైదరాబాద్-500018

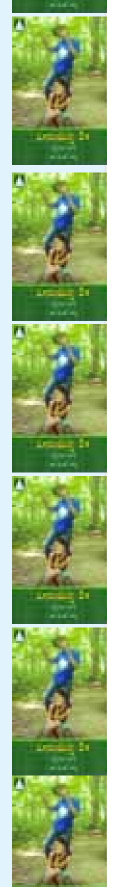

ప్రతిఫలం

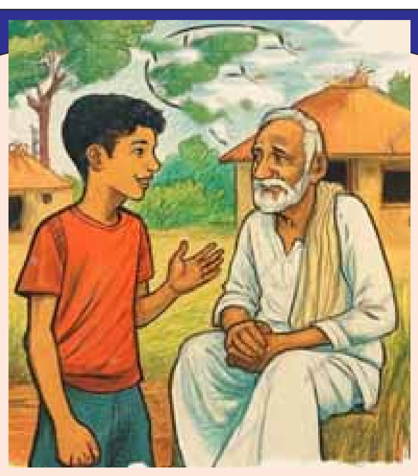

నరసింహపురంలో శరభయ్య అనే వృద్ధుడు ఉండేవాడు. అతడు ఒకసారి తన చేను కేసి వెళుతున్నాడు. అప్పుడే కొందరు పిల్లలు పాఠశాలకు వెళుతున్నారు. ఆ శరభయ్య కాళ్లకు పాదరక్షలు లేవు. ఇంతలో అతని కాలికి ఒక పెద్ద ముల్లు గుచ్చుకొంది. అతడు 'అమ్మా' అని ఆ నేలపైన కూలబడ్డాడు.

ఇంతలో ఆ బడి పిల్లల్లో ఒకడైన రవి పరిగెత్తుకొని వచ్చి "అయ్యో! పడిపోయావా తాతా! ఉండు. నేను నీకు గుచ్చుకున్న ముల్లును తీస్తాను" అని ఆ ముల్లును తన చేతితో నెమ్మది గా తీసివేశాడు. ఆ తాత సంతోషించి "నూరేళ్లు వర్ధిల్లు బాబూ" అని ఆశీస్సులు అందించి వెళ్ళిపోయాడు. తర్వాత రవి ఆ పిల్లలతో వెళ్లి పోయాడు.

ఆ తర్వాత కొన్ని రోజులకు రవి తన మిత్రులతో సంతకు వెళ్ళాడు. అక్కడ వారు తాము తెచ్చిన డబ్బుతో మొక్కజొన్న కంకులు కొని తినసాగారు. రవికి ఒకరు ఆ మొక్కజొన్న కంకిని కొంత విరిచి ఇచ్చారు. రవికి అది సరిపోలేదు. రవి ఆ కంకుల కేసి ఆశగా చూడసాగాడు. అది గమనించిన ఆ రైతు అతనిని పిలిచి "బాబూ! ఇలా రా! నీకు మొక్కజొన్న కంకిని ఇస్తాను .తీసుకో" అని అన్నాడు. అప్పుడు రవి" అయ్యో! తాతా! నా వద్ద డబ్బు లేదు "అని అన్నాడు. అప్పుడు ఆ రైతు "బాబూ! నీవు నాకు డబ్బు ఇవ్వక్కర్లేదులే ! నీవు నన్ను గుర్తుపట్టలేదా! నేను శరభయ్య తాతను. నీవు నన్ను చూసి చాలా రోజులు అయిందిలే! నా కాలుకు ఒకసారి ముల్లు గుచ్చితే నీవు తీసి నాకు సాయం చేశావు. ఆ తాతను నేనే! నీకు ఈ కంకిని ఉచితంగానే ఇస్తున్నాను " అని ఇవ్వబోయాడు.

అప్పుడు రవి "అయ్యో తాతా! నీకు ఆ కంకిని అమ్మితే చాలా డబ్బు వస్తుంది కదా! నా వల్ల నీవు ఆ డబ్బు నష్టపోవడం నాకు ఇష్టం లేదు" అని అన్నాడు. తాత నవ్వి " బాబూ! నాకు నా పొట్టకు సరిపోయేంత సాగు భూమి ఉందిలే! నీవు పేదవాడవని నాకు తెలుసు. ఇదిగో! మీ ఇంట్లోవారికి కూడా నాలుగు కంకులు నేను ఉచితంగా ఇస్తాను. పట్టుకొని పో! నీ మిత్రులు అలా తినుకుంటూ కనిపించినప్పుడు నీవు మాత్రం అలా వారికేసి చూస్తూ నిలబడడం ఎందుకు? నీవు చేసిన సాయం నాకు చాలా నచ్చింది లే! " అని రవికి ఒకటి, ఇంట్లోవారికి నాలుగు మొత్తం ఐదు మొక్కజొన్న కంకులను ఉచితంగా ఇచ్చాడు .

అది చూసి అతని మిత్రులు " ఒరేయ్ ! తాత అలా నీ సాయానికి మెచ్చి నిన్ను పిలిచి వాటిని ఇచ్చినప్పుడు వద్దనడం బాగుండదు రా! "అని అన్నారు. అప్పుడు రవి సరేనని ఆ మొక్కజొన్న కంకులను తాత నుండి తీసుకున్నాడు . ఆ తాత ఎంతో సంతోషించాడు. అప్పుడు అతని మిత్రులు " ఒరేయ్! రవీ! మేము కూడా ఇకముందు నీ వలెనే ఇతరులకు సాయం చేస్తాం రా! "అని అన్నారు. వారి మాటలకు రవి ఎంతో సంతోషించాడు.

-సంగనభట్ల చిన్న రామకిష్టయ్య,
9908554535

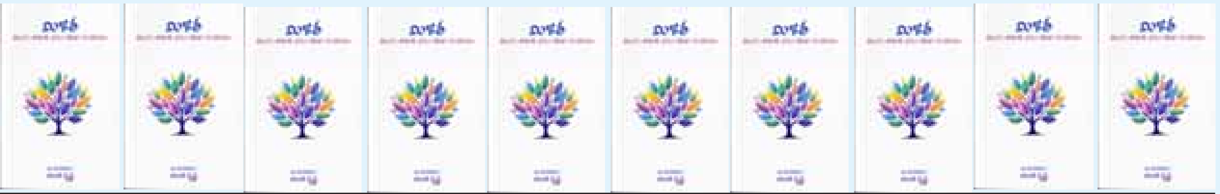

అనేక జీవిత కోణాల సందర్శనం

ప్రతులకు:
శాంతి కృష్ణ
సెల్: 9502236670

"ఛందో బందోబస్తులన్నీ వచన కవిత తెంచింది.." అన్నారు శ్రీశ్రీ.

కాలం మారిన దశలో పాత కవి సంప్రదాయాలను, అలంకారాలను వచన కవిత తిరస్కరించిందని మనకు తెలుసు. చర్చలు, వాదోపవాదాలు, హేళనలు, తిరస్కారాలు.. వీటన్నిటినీ తట్టుకున్న పిచ్చితల్లి 'వచన కవిత'. వచనంలో రాస్తే అది కవిత్వం ఎలా అవుతుందని వచన కవులను ప్రశ్నించిన వాళ్ళు ఉన్నారు.

ఒక విధంగా చూస్తే వచన కవిత్వం రాసి మెప్పించడమే కష్టమేమో! కాస్త పగ్గాలు వదిలితే పరిగెడుతూనే ఉండే భావాలకి ఆనకట్ట కట్టే నేర్పు ఉండాలి కవికి ఈ ప్రక్రియలో.

కానీ, తమదైన భావాలను వ్యక్తం చేయడానికి, సామాజిక సమస్యలపై అవగాహన కల్పించడానికి లేదా కొత్త ఆలోచనలను వ్యక్తం చేయడానికి పనికి వచ్చే అద్భుతమైన ప్రక్రియ వచన కవిత.

ఛందస్సనే అందమైన అచ్చాదన, పట్టుచీర అలంకారంలా తెచ్చిపెట్టుకున్న అదంలా సంప్రదాయాబద్ధమైన పద్యాన్ని గట్టెక్కిస్తుంది. వచన కవితకి పాపం ఆ హంగులూ రంగులూ లేవు. అడవి పిల్లలా గంతులేసే సహజ సుందరి వచన కవిత. నిజమైన అందముంటేనే అలరిస్తుంది.

శ్రీకృష్ణ దేవరాయల నోట 'లెస్స' అనిపించుకున్న దేశభాష. బ్రౌన్ దొరను మనవాడిని చేసిన మధుర భాష, తీయ తేనియ బోలిన తెలుగు భాష, లాలించి ప్రేమించే తల్లి భాష...

ఛందోబద్ధమైన పద్యం సర్వాలంకృతయైన సుందరి అయితే వచన కవిత పచ్చదనం పచ్చిదనం వదలని పల్లె పడుచు. అడ్డు ఆపులు, కట్టుదిట్టాలు లేని స్వతంత్రురాలు. చెప్పదలచుకున్నది నిర్భయంగా చెప్పగలిగే ధీర. నిజాయితీ, నిక్కచ్చితనం ప్రస్ఫుటంగా కనిపించే ప్రక్రియ వచన కవిత.

అసలు కవితలు ఎందుకు రాయాలి? అందరూ ఎందుకు రాయలేరు? రాయరు? కవి హృదయం ఎప్పుడు స్పందిస్తుంది?

ఎండ కన్నెరగని సుమం లాంటి హిమం ఒక పక్కన స్తబ్ధుగా ఉండిపోతే దానిపై మళ్ళీ మళ్ళీ పేరుకునే మంచు గుట్టల వల్ల ఆపై కరిగే అవకాశమే లేక గుండె రాయి చేసుకునే మంచు మనసులు ఎన్నెన్నో వాటిని కరిగించడం దాదాపు అసాధ్యం. స్పందన అనే మాటే లేక నిర్లిప్తత నింపుకున్న హృదయాలు అవి.

అయితే, నల్ల మబ్బుల్ని చీల్చి చెండాడుతూ బయట పడిన సూర్యనారాయణుడు దయతలచి చూసిన వెచ్చటి చూపుకు కరిగి నీరై సన్నని ధారగా మొదలై, ఆపై ఉధృతమై కొండలనూ కోనలనూ దాటి నేల తల్లిని ముద్దాడ మనసైన దారులు వెతికే ధార. ఒక రూపు సంతరించుకుంటే ఆ కవితా ధారకు ఆధారమై ఒక చల్లని చేయి వేలు చూపి ప్రోది చేసి దారి చేసి సాహితీవనంలోకి ఆ ధారను మళ్ళిస్తే మరి కవనం పుష్పించదా? వనం పులకించదా? మన మనం ఉప్పొంగదా?

అలాంటి చల్లని చేతిని మంచి మనసును సొంతం చేసుకున్న మంచి వ్యక్తి శ్రీమతి శాంతి కృష్ణ. ఎందరికి ఉంటుంది ఈ సత్సంకల్పం! ఎంత మంది పడగలరు ఈ కష్టం!

తమ మనసులో కొట్టుకులాడుతూ గజిబిజిగా ఉన్న భావాలను ఒక క్రమ పద్ధతిలో వ్యక్తం చేయడానికి, సామాజిక సమస్యలపై అవగాహన కల్పించడానికి, పనికి వచ్చే అద్భుతమైన ప్రక్రియ వచన కవిత. అయితే బంగారు పళ్ళేనికైనా గోడ చేర్పు అవసరం అన్నట్టుగా, మనసులో ఆలోచన ఉన్నా దానిని తీగగా పాకించే ఆలంబన కావాలి. ఒక దిశానిర్దేశం చేసే దిక్సూచి కావాలి. తెలుగు సాహితీ వనం ఈ ఉత్కృష్టమైన పాత్రను చక్కగా నిర్వహిస్తోంది. ఎన్నో అంశాలపై నిర్వహించిన కవితల పోటీలు కొన్ని పదుల మాణిక్యాలను వెలికితీసి మనకందించారు. ఉగాది సందర్భంగా ఆరు రుచులు, సామాజిక అంశాలపై ఝుళిపించిన చురకత్తులు, తొలకరి జల్లుల కళకళలు, మహిళా దినోత్సవం, మాతృ దినోత్సవం, పితృదినోత్సవం, బాలల దినోత్సవం వంటి Special Celebrations, జ్ఞాపకాల దొంతరలు, తెలుగు భాషకు తెలుగు తల్లికి పట్టిన నీరాజనాలు.. ఇవన్నీ మాత్రమే కాక మనసు స్వేచ్ఛా విహంగమైనప్పుడు ఐచ్ఛికంగా విచ్చుకున్న విశాల భావాలు. ఓహ్.. జీవితపు ఎన్నో పార్శ్వాలు.. అలా అలా మన కళ్ళ ముందు Parade చేస్తూ ఉంటే చూస్తూ ఆనందిస్తూ ఉండడం మన వంతయింది.

ఆ అపురూపమైన బహుమతే శాంతి కృష్ణ మరియు టీం సభ్యుల చేయూతతో, అటు ఉద్దండ కవివరేణ్యులు, ఇటు వర్ధమాన కవుల రచనల సమ్మిళితమై, తెలుగు సాహితీ వనం 8వ ప్రచురణగా మన చేతులనలంకరించిన ఈ కవితాంత 'మిళిత'... కలిత లలిత వనమాల.

మొట్టమొదటి కవిత 'వాడని పువ్వు' నుంచి చిట్టచివరి 'కొన గోటి జీవితం' వరకు ఒక్క ఉదుటున చదివేలా చేశాయి. నువ్వే నా 'మార్గదర్శన' మనీ, నీ పరోక్షంలో కూడా నీ ప్రభావం నా ఉన్నతికీ, మంచికీ పనికి వస్తుందనీ ఖండితంగా చెప్పిన కృష్ణవేణి పరాంకుశం కవిత అందంగా ఉంది. నా మార్గదర్శకులెవరు అనేది గుట్టు విప్పని రహస్యంలా ఉండిపోయి మన మెదడుకు పదును పెడుతుంది.

శిరీష వింజారపు **'షడ్రుచుల క్రోధి'** కవిత అమ్మచేతి ఉగాది పచ్చడిని గుర్తు చేసింది. క్రోధికి ఇచ్చిన హార్దిక స్వాగతం క్రోధాన్ని చల్లబరచి సంవత్సరానికి శాంతం తెచ్చేలా ఉంది ఈ అందమైన కవిత.

ఎంతటి రాతి గుండెలనైనా కరిగించే దైన్యం, అనాథల దుఃఖం, చేయని పాపానికి శిక్ష అనుభవించే చిన్నారి 'జీవితాలు' సభ్య సమాజానికి సూటిగా గుచ్చుకునే ప్రశ్నలు. అంతా తలా చెయ్యి వేస్తే బాగుపడవా ఆ చేతుల రేఖలు.

గుండెలు పిండేసే సుధా మైథిలి కవిత 'జీవితాలు'.. చెప్పేను పచ్చి నిజాలు.

వర్షంతో మమేకమవని మనసుంటుందా? వర్షంతో గుర్తుకు రాని జ్ఞాపకముంటుందా? వానలో తడుస్తూ వేసే గెంతులు, జలుబు చేస్తుందని అమ్మ మందలింపులు, వాననీటి కాలువల్లో వదిలిన తెల్ల కాగితప్పడవలు, పొలాలను తడిమి ఆప్యాయంగా ముద్దాడే చల్లని జల్లులు.. వర్షాకాలపు అందాల్ని ఆరబోసిన కవిత వసుధా దేవి తిరుమల **'ఆశల జల్లు', 'మొగలిపూల వాసన'**.. టైటిల్ ఎంత ఆహ్లాదంగా ఉందో, విషయం అంత గంభీరంగా ఉంది. మన చుట్టూ జరిగే పలు రకాల దగాల గూర్చి 'పారా హుషార్' చెప్పే కవిత ఇది. **'నలిగిన తలగడపై కళ్ళను ఆరబెట్టుకుని..'** ప్రయోగం కొత్తగా ఉంది.

తేట తెనుగు నుడికారాన్ని వాడుతూనే.. ఘన సమాసాలతో, యతి ప్రాసలతో వడివడిగా కవితను నడిపించారు రవికుమార్ సింగంపల్లి. **'వందనాల చందనాలు'** అంటూ తెలుగు తల్లికి అర్పించిన తన కవితలో అద్భుతంగా. నదినీ మహాత్ముని మదినీ ఒక్కటిగా చూశారు.

మనకూ చూపారు మౌనశ్రీ మల్లిక్ తమ కవిత **'అక్షయ పాత్ర'**లో. జీవితం పట్ల సానుకూల దృక్పథం ఉండాలనే Positive note ఇచ్చిన సందేశం బాగుంది. ఇటువంటి Positivity నే ప్రబోధించే మరో చక్కని కవిత ఆచంట సుధా కళ్యాణి రాసిన **'కాలం పాదముద్రలు'** ఎవరున్నా లేకున్నా కాలం పరిగెడుతూనే ఉంటుంది.

మననూ తనతో తీసుకెళ్తుతుంది. తీపి, చేదు, వగరు.. ఇలా అన్ని రకాల జ్ఞాపకాలను మనకు మిగిల్చి వెళుతుంది.

తీపిని నెమరేసుకుంటూ చేదును మరుపనే మందు రాసుకుంటూ ముందుకెళ్లడమే మనిషి చేయగలిగిన పని. చాగంటి సత్య రాసిన 'అర్జున పర్వమెప్పుడు' సమకాలీన రాజకీయాలకు అద్దం పడుతూ ఆలోచనలను రేకెత్తించే రీతిలో అందరూ చదివి అర్థం చేసుకోవలసిన కవిత.

శ్రీకృష్ణ దేవరాయల నోట 'లెస్స' అనిపించుకున్న దేశభాష. బ్రౌన్ దొరను మనవాడిని చేసిన మధుర భాష, తీయ తేనియ బోలిన తెలుగు భాష, లాలించి ప్రేమించే తల్లి భాష... పిళ్ళా వెంకట రమణ మూర్తి **'రత్న గర్భ కూర్పు'** కవితలో మరిన్ని అందాలు సంతరించుకుంది. శహ 'భాష'నిపించుకుంది.

తిక్కా సత్యమూర్తి **'నీవున్నావని'** కవిత చాలా హృద్యంగా ఉంది. తేలిక మాటల్లో గొప్ప భావాన్ని అందించారు. మక్కువ అరుణ కుమారి **'పసివాడని ఊసులు'** ఎనెన్నో తీపి జ్ఞాపకాల పెట్టె తాళం తీసింది. ఈ కవితలో స్పృశించిన చిలిపి అల్లర్లు ఎన్నో కొన్ని మనందరం చేసే ఉంటాం.

"మనకు జన్మనిచ్చిన మరో బ్రహ్మ
మన జీవితాన్ని అతి శ్రద్ధతో మలచిన విశ్వకర్మ
తన కల్ని మనలో చూసుకుని
మన కలల్ని కూడా తానే కని
మురిసిపోయే పిచ్చి తండ్రి-నాన్న
నాన్న లేకపోతే 'నా' అన్న వారు ఎవరూ లేనట్టే.."

ఏనుగు నరసింహారెడ్డి రాసిన ఈ కవితతో నాన్న గుర్తొచ్చి, కన్నులు చెమర్చాయి.

"తంగేడు విరిబోణి.. ప్రకృతి కాళ్ళ పారాణి.. తెలంగాణ గుమ్మమైన నిత్య కళ్యాణి.. ఆకుపచ్చని వనంలో పచ్చి పసుపు పూసుకున్న మారాణి. బతుకమ్మకు, గౌమ్మకు నిండుతనాన్నిచ్చే వన్నెల రాణి.." అంటూ ఎంతో అదంగా ఒదిగిపోయింది. శాంతి కృష్ణ **'తన్మయత్వపు జోహార్లు'** కవనంలో మకుటాయమానమై నిలిచింది.

'అక్షరాలే'- అక్షరాన్ని సరస్వతీ దేవి జల్లిన అక్షతలన్నారు డా॥ రెడ్నం కృష్ణారావు. అక్షర లక్షలు విలువ చేసే మాటలు.

Daughter is Pure Love in one small package అంటారు. తరుణం ఏదైనా.. కాల భ్రమణం ఎలా మారినా.. తల్లిదండ్రులకు తనున్నానని నిరంతరం గుర్తు చేసేది కూతురు. 'గతిర్నాస్తి' కవితలో పుత్రిక కలిగిన పుణ్యాత్ముల గురించి చక్కగా చెప్పారు. బిల్లా శ్రీధర్ రెడ్డి.

నోరు మంచిదైతే ఊరు మంచి దవుతుంది అన్నారు పెద్దలు.

ఆ మాటలే తన మాటల్లో.. **'మాటతీరు'** గురించి చెప్తూ అన్నారు అరుణ సందడి.

అసలు కవితలు ఎందుకు రాయాలి? అందరూ ఎందుకు రాయలేరు? రాయరు? కవి హృదయం ఎప్పుడు స్పందిస్తుంది?

'అమ్మ మాటలు అమృతపు ఊటలు' అనే కమ్మని మాటలే నిజంగా అమృతోపమానమే!

'అదే నీవు అదే నేను' రుతువులు మారినా మనసులు మారక
ఎగుడు దిగుడు లెన్నున్నా దిగుళ్ళు పడక..
కాలం మారినా, దూరం జరగక.. అదే నీవు,, అదే నేను..
మరి అదేగా ప్రేమంటే..." సుమన ప్రణవ్ కవితలో అంతర్లీనంగా ప్రవహించే అలకనంద అలాంటి ప్రేమేగా..

'నడిచే గతం' గతించిన రోజులు వాటిలో తన పక్కన నడిచిన నెచ్చెలి గత స్మృతులతో భారమైన మనసు.. గుండె కదిలించేలా ఉంది వెంకట్ కంచిపాటి కవిత. **'వసంత శోభ'** ఉండవలసినంత శోభాయమానంగా లేదన్న బాధ దిగులు కనిపించాయి శ్రీనివాస్ తోడుపునూరి కవితలో. మనసున్న మనిషికి సహజమే ఆ బాధ.

'కొనగోటి మీద జీవితం..." నవీన్ చంద్ర హెూతా కవితలో మనిషి ఎలా జీవించాలి అన్న మార్గ దర్శనం కనిపిస్తుంది, మరొకరికి ఈ జీవితం ఉపయోగపడాలనే తపన కనిపిస్తుంది ఈ కవితలో..

సీనియర్ కవులతో పాటు వర్ధమాన కవులు కూడా ధీటుగా చోటు చేసుకున్న ఈ సంకలనంలో అన్నీ మెచ్చు తునకలే! నేను పైన చెప్పినవి కొన్ని మచ్చు తునకలు మాత్రమే! ఈ సంకలనం అందరి మెప్పునూ పొందాలని మెనసారా ఆశిస్తూ.. కవులకూ కవయిత్రులకూ అభినందన మందారాలర్పిస్తున్నాను.

(శాంతికృష్ణ సంపాదకత్వంలో వెలువడిన "మిళిత" కవితా సంకలనానికి అరుణ నాయుడు తోట రాసిన ముందు మాట..)

– అరుణ నాయుడు తోట
విశ్రాంత బ్యాంక్ మేనేజర్, యూనియన్ బ్యాంక్ హైదరాబాద్
6301930055

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక, దర్పణం సాహిత్య వేదిక సంయుక్తంగా ప్రతిరోజూ ఒక అంశం ఇచ్చి కవిత్వ రచన చేయిస్తున్నాయి. కవిత్వాన్ని నిరంతరం సాధన చేయిస్తున్నాయి. కవులు రాసిన పద్యాలు, వచన కవితలు, గేయాలను విశ్లేషించి; మెరుగు పరచుకోవడానికి ప్రతిరోజూ సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఈ దైనందిన కార్యక్రమంలో భాగంగా 1559వ రోజు 'నగర జీవితం' అనే అంశంపై పలువురు కవులు తమ కవితలను పంచుకున్నారు. కవితల సాధన చేస్తున్న కవులందరికీ అభినందనలు. 'నగర జీవితం' అంశంపై వచ్చిన కొన్ని కవితలను 'నేటి నిజం' పాఠకుల కోసం ప్రత్యేకంగా అందిస్తున్నాం. -సంపాదకులు

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక & దర్పణం సాహిత్య వేదిక వాట్సాప్ సమూహం
అడ్మిన్ & ఏకాంశ కవిత్వ నిర్వహణ:
-డా॥రాయారావు సూర్యప్రకాశరావు, 9441046839

కలల గొలుసు

నియాన్ దీపాల వెలుగులో
నిద్ర మరిచిన వీధులు
కాంక్రీటు గోడల మధ్య
గాలి కరువైన క్షణాలు
సర్వసాధారణం..
ధూమశకట గర్జనలో
తల్లి జోలపాట మూలుగుతుంటే
గాలిమోటార్ల రాకతో
జడుసుకుంటుంది పరిసరం
హారన్ల కేకల్లో పక్షుల గానం
మాయమవుతోందక్కడ.
సమయమిక్కడ
వేగంగా పరిగెడుతుంది
ఊపిరి కూడా పరుగే
మోహాల సద్రంలో
హృదయాలు మాత్రం
తేలికగా బాధను అనుభవిస్తాయి
ఎత్తైన భవనాలు
మబ్బులను తాకినా
మనసుల మధ్య దూరాలు మాత్రం
ఆకాశాన్ని మించినవి.
ఇక్కడ జీవితం
కలలతో నిండిన గొలుసు
ఆ గొలుసులోని తాళం చెవి
ప్రకృతి వెనకే దాగుందని
మరువకూడదు
కదలికే శ్వాసగా మారిన పట్టణంలో
అడుగుల గర్జనల మధ్య
ఒంటరితనం దాక్కుంటుంది.
అయినా-
కాంతుల కాంతారంలో
చీకటే ఎక్కువ..
మానవ రూపాల్లో
యంత్రాలే మెరుగుపడి
చిరునవ్వు ఇక్కడ
హోర్డింగ్లలో మాత్రమే మెరిసి
మనసు మాటలు
సిగ్నల్ లైట్లలో ఆగిపోతాయి
జీవితం ఇక్కడ
ఎప్పుడూ పరుగే
గమ్యం మాత్రం
ఎక్కడో కనిపించని మాయగూడు.
గగనచుంబాలు
ఆకాశాన్ని కప్పేసినా
మనసు కలల కాంతి
కిటికీల్లోనే ఇరుక్కుంటుంది
వీధుల వేళాపాళాలేని పరుగులో
కాలం నిశ్శబ్దాన్ని మింగేసినా
ప్రతి చూపు ఒక లక్ష్యం కోసమే
కానీ
హృదయం మాత్రం
విశ్రాంతి కోసం వెతుకుతుందిక్కడ.
– శ్రీలత రమేశ్ గోస్కుల

పైన పటారం

పైన పటారం లోన లొటారం
మేడిపండు బతుకులు
అంతస్తుల భవనాల్లో
చీమల్లా చదువు
ఉద్యోగపు ఊబిలో ఇరుక్కొన్న
ఆరోగ్యాన్ని కొరుకుతున్న
పరిసరాల బాటలు.
ఉరుకులు పరుగుల టెన్షన్ తో
కాగితపుపూలలా
నవ్వు స్ప్రేచేసి
పైన
డాబుసరి గంగిరెద్దువేషం
గుప్పెడంత గుండెలో దుఃఖం
గడబిడ టెన్షన్ బి.పి.తో
దారిపై ట్రాఫిక్ జామ్ లో
శాండ్విచ్ జీవితాలు.
ఒకే ఇంట్లో అన్ని సామాన్లలాగా
యాంత్రిక జీవితాలు
చరవాణి చెరలో
కష్టసుఖాల కలబోతలు
ప్రతివ్యక్తి చుట్టూ
గుండ్రని గోడల చెరసాల.
సెలవుల్లో ఫ్రెష్
ప్రశాంతత కోసం
రిసార్ట్స్ లో బస
పచ్చనోట్లు వదిలించుకుని
తాజా హవా పీల్చి
తిరిగి "తప్పదురా దేవుడా" అంటూ
పీఛే ముడ్
పల్లె అవ్వ తాతల
అచ్చమైన పచ్చిక
అడవిపూల వాసన దూరమై
ఏడ్వలేక నవ్వే ఆత్మలు!
కల్తీ బతుకులు.
-ఎ.రాజ్యశ్రీ

అందాల సుందరి

నగర జీవితాలు నానారకాలు
విశాల హృదయం నగరానిది
చూపుకు అందదు
ఆలోచనకు దొరుకదు
అందమైన సుందరి నగరం.
రేయి పగలుకు
తేడా ఉండదు
వేషభాషలకు కొదువలేదు
విద్య ఉద్యోగ వ్యాపారాలతో
కొలువు దీరింది
ఆట పాటలతో
బతుకు దెరువుకు
బాటలు వేస్తుంది నగరం.
పల్లె పచ్చదనం
పట్నం వెచ్చదనం
పొగచూరిపోతున్న బతుకులు
నగరం గాలి సోకిన జీవితాలకు
పొంతన లేని మాటలతో
పొలిమేర దాటుతున్నాయి మమతలు
రాకపోకలతో నగరం నిండి
గర్భాలయం నిత్యం
అన్ని సౌకర్యాలు కలిగిన నగరం
మంచి చెడులతో నిండిన భవనం.
సొంత గూడు కలిగిన కొందరు
పని ఉంటేనే పూట గడుచు
అదిలేకుంటే పస్తులతో విందుభోజనం
గౌరమర్యాదలు కలిగినోల్ల
బతుకు తీరం ఇది.
ఇరుకు కొంపలతో ఇబ్బంది
అద్దె కట్టలేక పరువు పోతుంది
సోకుల కోసం
సాకులు చెప్పుతూ
బతకడం కోసం బడాయిలు
మోరీల పక్కనే నివాసాలు
మరుగుదొడ్ల పక్కనే నిద్రలు
కాలుష్యాన్ని పెంచి పోషిస్తున్న జనం
ప్రమాదాల అంచున జీవితాలు
అనారోగ్యం పాలైతున్న నగరం.
ఉరుకులు పరుగులు పెడుతూ
బతుకు బాటల వేస్తూ
అప్పులతో కొప్పులు పెట్టుకొని
ఆనందాల వేటకు పోయి
భవిషత్తు కోసం
ముడుపులు కడుతూ
తిండికి లేక తీరిక
నిద్రకు లేక సమయం
అనారోగ్యాల నిలయం
అయితుంది నగరం.
కష్టం ఇష్టం లాభం నష్టం
సుఖం దుఃఖం మానవత్వం
మూర్ఖత్వంతో
కలిసిపోతున్న నగరం
నిత్యయవ్వనమే దాని తీరం
విజ్ఞాన వినోదం దాని మౌనం
ఏదేమైనా బతుకునిచ్చేది
భాగ్య నగరం
చరిత్ర ఇంధనం ప్రగతి ధనం
నగర జీవితాలు నానారకాలు.
-పొన్నాల ధనమ్మ

బొమ్మా బొరుసు జీవితం

నగర జీవితం
బొమ్మా బొరుసు జీవితం
కాసుని ఎగరవేసి
బొమ్మైనా బొరుసైనా స్వీకరించడమే
నిర్ధారించలేవు
నిశ్చయించలేవు.
కరువు కొరతల కొలువు
మరచక్రంలో తిరిగే కీలుబొమ్మవు
ప్రతీదీ విలువైనది
కొంటేనే కాని లభ్యం కానిది.
ఏది తాడో
ఏది పామో
తెలుసుకోవడం కష్టం
నగర జీవన ప్రవాహంలో
దేన్నో దాన్ని పట్టుకోవాలి
లేకపోతే దశదిశలు ఆగమ్యగోచరం.
బంధాలు సంబంధాల దోబూచులాట
అవసరం బట్టి చేరదీయి
అవసరం తీరాక దూరం చెయ్యి
ఎవరూ పట్టించుకోరు
ఎందుకంటే
అందరికీ అదే వెసులుబాటు.
పైసా ఫేకో తమాషా దేఖో
కాంక్రీటు జంగళ్ల
తావీదు అంగళ్ల
ప్రకృతిని వికృతిగా చేసే
నగరజీవితం
శాంతి సంతృప్తులు చేరని నేస్తం.
యాంత్రిక జీవనం
తాంత్రిక భోగం
బతకాలన్నా చావాలన్నా
కాదు సులభతరం.
నగరజీవన పక్షివా
సుగమజీవన ప్రాణివా
తప్పదు నగరజీవన ప్రభావాన్ని
తప్పించుకునేందుకు.
-రాజప్ప

అగ్గిపెట్టెలో బతుకులు

అగ్గిపెట్టెలో బతుకులు
ఎవరూ కానరాని లోకులు
మూసిన తలుపులు
కాలుష్యాల కాసారాలు
నీళ్ళకు లేదు భరోసా
రణగణ ధ్వనుల మోతలు
అనారోగ్యానికి బహు చక్కని దారులు.
జేబులు ఖాళీ చేయడానికి
గల్లీ గల్లీకో ఆస్పత్రి
ఉరుకుల పరుగుల జీవితాలు
ఇవే పట్నం బతుకులు.
నడక మరచిన యువత
నడత కోసం ఆత్రుత
సెల్లుదే లోకం అంత
పబ్బుల మాయలో
క్లబ్బుల హోరులో
బుగ్గి అంతా.
లేనివాడి ప్రకోపం అంతా
జీవితం మీద
ఆశ తీరని తంటా
ఇదే నగర జీవితం అంట.
-పి. విశాలాక్షి

దూరపు కొండలు

నగర జీవితం నాగరికతకు రంగు
తెలిసీ తెలియని
తప్పిదాలకు నెలవు
దారి తప్పక బతికితే విజయాలు
నెలవు తప్పిన నడక
ముళ్ళబాటపాలు
పల్లె బ్రతుకు స్వచ్ఛం
ఆవు పాల స్వచ్ఛత
ఆత్మీయత
అక్క, అన్న, మామ
బంధాల పిలుపుల కలివిడితనం
గాలి స్వచ్ఛం
సర్వ అవసరాలు తీర్చే పల్లె.
నగరరంలో నాగరికత జోరు
రకరకాల రంగుల పూతలు
కలివిడి కల్మషాలు
మర్మాల మాటలు
మరువంపు మొలకలు
కుదిరితే ఇంపు
లేక
కంపు గుబాళింపులు.
నోరు మాట్లాడినా
నొసలు విజృంభణ
బుద్ధి ఆకళింపు
పది రకాల ఆలోచనలు
పరగడుపు మాటలు !.
-కె.కె.తాయారు

తస్మాత్! జాగ్రత్త!జాగ్రత్త!

పొద్దులు తెలియని నిద్దురలో
ఆకలి ఎరుగని పొద్దులతో
ఏ పొద్దో తెలియని అలసటతో
ప్రశాంతత మరిచిన ఒత్తిడితో
ఊపిరి ఆడని శ్వాసతో.
వెన్నెల అందాలను చూడరు
ఉదయించే సూర్యుని ఎరుగరు
కోడి కొక్కొరొకోలు అసలే తెలియదు
పిట్టల కిలకిలలు
అంటే ఏమిటో తెలియదు
అలారం బెల్లుతో ఉలికిపాట్లు
కునికి పాట్లతో
కంగారు కంగారుగా
టైమ్ లేదంటూ
పరుగులు ఉరుకులు
సత్రం భోజనం మఠం నిద్రలా
విరామ మెరుగని బతుకులు.
హారన్ల భౌభౌలతో
పల్స్ రేటు పడదోస్తున్న
బీపీలతో
జీవనశైలికి భంగం కలిగిస్తూ
అనారోగ్యాలను
ఫాలో అవుతున్న వేదనలు
గాలినీ నీటినీ కొంటూ
అప్పుల పాలవుతున్న
ఆర్థిక బాధలు

విశ్వశాంతి దర్శిని

నడక పడని దారిలో
ఎవరి గోల వారిదే
నగరమేదైనా
నాజూకు చిగురాకు
ఏ విపత్తొచ్చినా
తాజాగా వణికే రేకు.
ప్రణాళికలన్నీ
కాగితాల మీద బొమ్మలు
పట్టాలెక్కేయాలి
కోట్ల మీద పడగలు.
సౌకర్యాల కల్పనలో
భారీ బడ్జెట్లు
అయినా
సంపూర్ణ కార్తీకవెన్నెల
దర్శనమీయదు
నగరమొక బంగారు నగిషీ
పెట్టుబడి దారులకు కళా పిపాసి.
పల్లె ప్రజ చేతి ప్రమిదలో
వెలిగే కలల దీపం
పల్లె ప్రజల శ్వాసను
అక్కున చేర్చుకుంటే
ఆత్మీయ గీతం.
పుడమి తల్లికి
జనపదాల జేజేలు
అవకాశాల బాటలో
పల్లె లాలిస్తే శనార్తులు.
ఆరోగ్య హబ్ లో
కాసుల తూకం ఆగాలి
ధన్వంతరీ దూతలై
ప్రాణదాతలు నడవాలి.
పారేటి నీటికి
సెలయేటి పాట జతైతే
ముంపు ముప్పును దాటి
నిలిచే పట్నం.
అలాయ్ బలాయ్ లో
జమ్మీకు వ్రతమైతే
వసంతాల
మోదుగ పూలై జనం.
జాతి మత కుల భావనెరుగని
పూలదండ నగరం
ఆ దండలోని రంగు రంగుల దారం
జనం నీరాజనం.
విశ్వ శాంతి దర్శిని
విజయ క్రాంతి యోజన.
-ఏడెల్లి రాములు

కాలుష్య కారాగారంలో
బందీలు
సమయానికి
కార్యాలయం చేరక
బాస్ తో తిట్లూ చీవాట్లు
వ్యామోహాలను పెంచుకొంటూ
బడాయి బతుకులు
ఆడంబరాలతో
లోలోపల రగిలిపోతున్న
ఈర్ష్యా ద్వేషాల
మంటలతో..
బంధం బాంధవ్యాలు బహుదూరం
నవ్వుల పువ్వులు పూయని
నిరాశా నిశీథిలో
తారాడుతూ పారాడుతూ
పోరాడుతూ
క్షణం క్షణం జీవితం
త్రిశంకు స్వర్గంలో
నరకప్రాయంగా
నేటి నగరాలు
కాంక్రీట్ జంగళ్ళు
ఎంత చెప్పినా తక్కువే
నగర నాగరిక జీవన కహానీలు
దైవం కూడా రక్షించలేని
నగరజీవితం
అనాగరిక చర్యలతో
అమానుష కృత్యాలతో
దిగజారిపోతూ
విలువలు మరిచిన మనుషులు
మానవత్వాన్ని వెతుక్కొంటూ
మనసు జాడ వెతుక్కొంటూ
తప్పటడుగులు వేస్తూ
గాడి తప్పిన నగర జీవితం.
- పి.పద్మావతి

దుర్భరం

విశాలమైన రోడ్లపై
కిక్కిరిసిన జనం
వీధి వీధిలో
మిరుమిట్లు గొలిపే లైట్లు
ఒకరి విషయం
ఒకరికి పట్టని జనం
నగర ప్రజల
యాంత్రిక జీవన సరళి
సొంతిళ్లలో నివసించేది కొందరైతే
అద్దిళ్ళలో ఉంటూ
అద్దెలు కట్టలేని పేద జనం
ఆకాశ హర్మ్యాల్లో
వసించేది కొందరు!.
నగర శివార్లలో
మురికివాడల్లో మరికొందరు!
ఉద్యోగానికో వ్యాపారానికో కూలికో
పల్లెల నుండి వలస వచ్చిన ప్రజలే
పల్లెల ప్రశాంత జీవనం మరిచి
పట్నపు మెరుపులకు
అలవాటు పడి
జల వాయు శబ్ద కాలుష్యాలతో
మురికి కాలువల దుర్గంధంతో
మంచినీరు కరువై
దోమ కాట్లు పాము కాట్లకు గురై
అగ్ని ప్రమాదాలు
దోపిడీలు హత్యలు చూస్తూ
అనారోగ్యంతో
ఆసుపత్రుల పాలవుతున్న
నగర ప్రజల జీవితం ఎంతో
దుర్భరం!.
పచ్చని పొలాలు
స్వచ్ఛమైన గాలి
శారీరక కష్టంతో
సదా ఆరోగ్యంగా ఉండే
పల్లె ప్రజల జీవితమే
శ్రేయస్కరం!!.
-కోలా సత్యనారాయణ

ఉరుకులు పరుగుల జీవితాలు

ఆకాశ హర్మ్యాలు
చిన్న చిన్న అపార్ట్మెంట్స్
గాలి చొరని ఇల్లు
ఉరుకులు పరుగుల జీవితాలు
విశ్రాంతి లేని జీవితాలు
హాయిగా
గాలి పీల్చుకోలేని జీవితాలు
సాంకేతిక సంస్థలు
రాత్రి పగలు
కష్టపడే ఉద్యోగాలు
భోజనం చేయడానికి
సమయం లేని
ఆరోగ్యం గురించి ఆలోచించలేని
అనారోగ్యంతో బాధపడే మనుషులు
ఆరోగ్యం తక్కువ
అనారోగ్యం ఎక్కువ.
మనుషుల పని యంత్రాలు చేయడం
వ్యాయామం లేని జీవితాలు
కల్లాపు జల్లని గుమ్మాలు
ముగ్గులు లేని గుమ్మాలు
పిజ్జాలు బర్గర్ల
అనారోగ్య హేతువుల తిండి
హోటల్ భోజనాలు
మొబైల్ తో కాలహరణాలు,
-డా.షహనాజ్ బతుల్

వైవిధ్యభరిత రచనలు మాదిరాజు ప్రత్యేకత

డా॥ కె.వి.రమణాచారిని సత్కరిస్తున్న అతిథులు

తెలుగు, సంస్కృత భాషల్లో వైవిధ్యభరితమైన రచనలు చేయడం డా॥ మాదిరాజు బ్రహ్మానందరావు ప్రత్యేకత అని రాష్ట్ర ప్రభుత్వపూర్వ సలహాదారు డా॥కె.వి.రమణాచారి పేర్కొన్నారు. బ్రహ్మానందరావు రచించిన **"ప్రత్యుక్తులు"** గ్రంథావిష్కరణ సభలో ఆయన [illegible] పాల్గొన్నారు. యువ భారతి నవ్య సాహితీ సమితిల సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో ఈనెల17న సుల్తాన్ బజార్‌లోని శ్రీ కృష్ణదేవరాయ తెలుగు భాషా నిలయంలో కార్యక్రమం జరిగింది. సంస్థ వ్యవస్థాపకులు ఆచార్య వంగపల్లి విశ్వనాథం గ్రంథ రచయిత డా॥బ్రహ్మానందరావు, ఆచార్య ఫణీంద్ర తదితరులతో కలిసి గ్రంథాన్ని ఆవిష్కరించి రమణాచారి దంపతులకు అంకితమిచ్చారు. తెలుగు అకాడమీ పూర్వ సంచాలకులు ఆచార్య కె. యాదగిరి, ఆచార్య తాడేపల్లి పతంజలి, నవ్య సాహితీ సమితి సమన్వయకర్త వేమరాజు విజయకుమార్, యువభారతి కార్యదర్శి జీడిగుంట వెంకటరావు, శ్రీకృష్ణ కన్నారావు, బాలాజీ శర్మ పాల్గొన్నారు.

అక్కినేని-భానుమతి పురస్కారాల ప్రదానం

అవార్డు గ్రహీతలతో మధుసూదనాచారి, లక్ష్మీ నారాయణ, సురేఖామూర్తి, నరసింహారావు, ఎస్వీ రామారావు.

హైదరాబాద్, ఆగస్టు 24 (నేటి నిజం ప్రతినిధి):తెలుగు చిత్రపరిశ్రమలో ఎస్వీ రంగారావు, ఎన్టీఆర్, ఏఎన్నార్, కృష్ణ, శోభన్‌బాబు, భానుమతి వంటివారు నాలుగైదు తరాలను ప్రభావితం చేసిన గొప్ప నటులని ఎమ్మెల్సీ, శాసనసభ మాజీ స్పీకర్ సిరికొండ మధుసూదనాచారి అన్నారు. గురువారం రవీంద్రభారతి సమావేశ మందిరంలో తెలంగాణ భాషా సాంస్కృతిక శాఖ సౌజన్యంతో యువకళావాహిని ఆధ్వర్యంలో డా॥అక్కినేని నాగేశ్వరరావు 101వ జయంతి, డా॥ భానుమతి శత జయంతి వేడుకలను ఘనంగా నిర్వహించారు. గాయని గాయకులు శశికళాస్వామి, బాల కామేశ్వరరావు, డి.శైలజాప్రసాద్‌లను అక్కినేని-భానుమతి సంగీత పురస్కారాలతో సత్కరించారు. ఈ సందర్భంగా సినీ దర్శకుడు రేలంగి నరసింహారావు మాట్లాడుతూ.. అక్కినేనితో తనకున్న అనుబంధాన్ని పంచుకున్నారు. యువకళావాహిని అధ్యక్షుడు లంక లక్ష్మీనారాయణ, ఎం.ఎ. హమీద్, ఎస్.వి. రామారావు, గాయని సురేఖామూర్తి పాల్గొన్నారు.

ప్రజా కళాకారుడు 'షేక్ నాజర్'

సభలో ప్రసంగిస్తున్న హాస్యావధాని శంకర నారాయణ

హైదరాబాద్, ఆగస్టు 24 (నేటినిజం ప్రతినిధి):అక్కినేని నటుడు మాత్రమే కాదు, ఉన్నత వ్యక్తి అని మాజీ గవర్నర్ బండారు దత్తాత్రేయ అన్నారు. ఆయన నటించిన సినిమాల్లో సందేశం, వినోదం మిళితమై ఉంటాయని వివరించారు. రసమయి సంస్థ ఆధ్వర్యంలో సోమవారం రాత్రి త్యాగరాయ గానసభలో అక్కినేని నాగేశ్వరరావు జయంతి వేడుక జరిగింది. ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్న బండారు దత్తాత్రేయ ప్రముఖ సంగీత దర్శకుడు సాలూరి వాసూరావుకు అక్కినేని జీవిత సాఫల్య పురస్కారంతో అందజేశారు. అలాగే వివిధ ప్రాంతాల నుండి వచ్చిన అక్కినేని ప్రత్యేక అభిమానుల్లో పదిమందికి సత్కారం చేసి మాట్లాడారు. అక్కినేని భక్తి, దేశభక్తి శృంగారం అన్ని రసాలను పోషించి మెప్పించిన దాదాసాహెబ్ ఫాల్కే అవార్డు పొందిన ఏకైక తెలుగు నటుడు అని చెప్పారు. రసమయి నంద స్వాతకులు ఎం.కె.రాము, కవి వీరీ రాజగోపాల్, సురేష్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

అక్కినేని ఉన్నత వ్యక్తి-దత్తాత్రేయ

సాలూరి వాసూరావును సత్కరిస్తున్న బండారు దత్తాత్రేయ.

త్యాగరాయ గానసభ, కళా సుబ్బారావు వేదికపై సోమవారం పద్మశ్రీ పురస్కార గ్రహీత షేక్ నాజర్ జయంతి వేడుకలు కళా జనార్దనమూర్తి అధ్యక్షతన జరిగాయి. ముఖ్య అతిథిగా హాజరైన శంకర నారాయణ మాట్లాడుతూ నాజర్ జీవిత ప్రస్థానంలోని స్ఫూర్తిదాయక ఘట్టాలను ప్రస్తావిస్తూ కీలకోపన్యాసం చేశారు. కార్యక్రమంలో షేక్ నాజర్ కుమారుడు షేక్ బాబూజీ, తెలంగాణ బుర్రకథ కళాకారుల సంక్షేమ సంఘం అధ్యక్షుడు, కార్యదర్శులు బండి రాజుల శంకర్, సాలం కృష్ణయ్య, సభ్యులు ఎల్ల ప్రేమచంద్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

హైదరాబాద్, ఆగస్టు 24 (నేటినిజం ప్రతినిధి):ప్రాచీన కళారూపమైన బుర్రకథకు కొత్తజీవం పోసిన ప్రజా కళాకారుడు దివంగత 'షేక్ నాజర్' అని హాస్యావధాని శంకర నారాయణ కొనియాడారు. నాజర్ గంభీరగళంతో వేలాదిమంది శ్రోతలను మంత్రముగ్ధులను చేయడమే కాక, ఆటపాటతో ప్రజలను చైతన్యపరిచిన అరుదైన వ్యక్తి అని అన్నారు.

అనేక మందిని చైతన్యపర్చిన బోయిభీమన్న

సభలో ప్రసంగిస్తున్న జస్టిస్ పి. సత్యనారాయణ ప్రసాద్

హైదరాబాద్, ఆగస్టు 24 (నేటినిజం ప్రతినిధి): దళితులపై అకృత్యాలను ఎండగడుతూ బోయిభీమన్న రాసిన పాలేరు నాటకం ఆనాడు ఎందరినో చైతన్యపర్చిందని విశ్రాంత డా॥పి. సత్యనారాయణ ప్రసాద్ అన్నారు. త్యాగరాయ గానసభ ఆధ్వర్యంలో జరుగుతున్న ఎందరో మహానుభావుల కార్యక్రమ పరంపరలో భాగంగా గురువారం బోయిభీమన్న యాదిలో కార్యక్రమాన్ని ఆయన జయంతి పురస్కరించుకుని గానసభ అధ్యక్షుడు కళా జనార్దనమూర్తి అధ్యక్షతన జరిగింది. ఈ సందర్భంగా ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్న జస్టిస్ పి. సత్యనారాయణ ప్రసాద్ మాట్లాడుతూ బోయి భీమన్న రాసిన గుడిసెలు కాలిపోతున్నాయి సుదీర్ఘ కావ్యానికి కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ అవార్డు వచ్చిందన్నారు. భీమన్న ప్రతిభను గుర్తించి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం కళా ప్రపూర్ణ, కేంద్ర పద్మభూషణ్ అవార్డులను ప్రదానం చేశారన్నారు. సాహితీకిరణం సంపాదకుడు పొత్తూరి సుబ్బారావు, సెన్సార్‌బోర్డు సభ్యులు తిరుమాణి చంద్రశేఖర్, కవి పెద్దూరి వెంకటదాసు, సంఘ సేవకుడు భవాని శ్రీనివాస్ పాల్గొన్నారు.

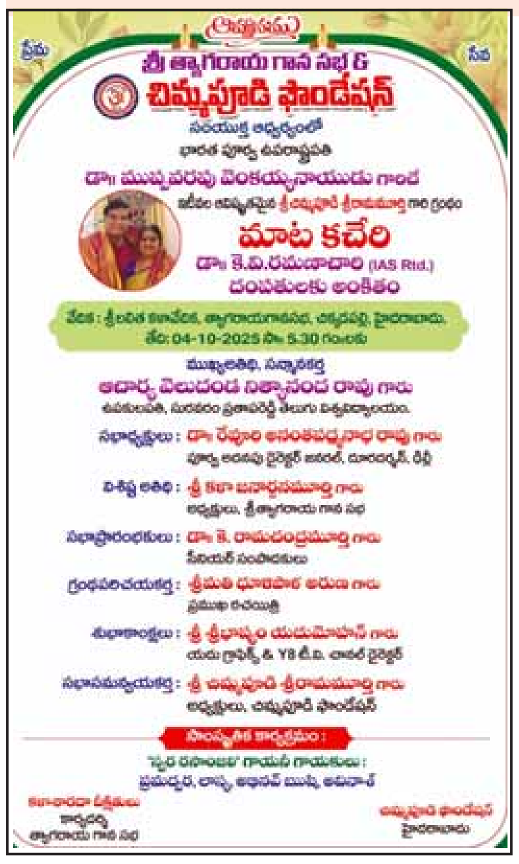

ధూర్త జన్మ

సీ.
లోక వాంఛలతోడ లోభియై చరియించి
యిహ సుఖంబులు గోరి యహముతోడ
పరుల దోచుచు ఘోర పాతకంబులు జేసి
తన స్వార్ధమీడక తా చరించు
పరులకెన్నడుగాని పట్టెడన్నము బెట్టి
యన్నార్థులను గాన నట్టివాడు
భక్తి తత్పరతపై పట్టింపు లేకుండ
దైవమే లేడంచు తలచువాడు
తే.గీ.
జన్మమెత్తిన ఫలమేమి జగతి యందు
విజ్ఞతయులేని వాడొక వింత పశువు
శ్వానమే నయమగును విశ్వాసముంచు
పశువు కన్నను హీనమౌ బ్రతుకు యేల?.
సీ.
అన్యాయములు జేసి యక్రమార్జనజేసి
భద్ర పరచెదరు బ్యాంకులోన
స్విస్ బ్యాంకు యనియెడు సీక్రెటు చోటున
దాచిపెట్టెడు ధనదాహమేల?
దేశాభిమానియై దేశ సేవకు కొంత
ఖర్చు చేసిన పేద కడుపునిండు
పిడికె డన్నముకయ్యి పిసినారి తనమేల
తాను వెళ్ళెడునాడు తరలిరాదు
తే.గీ.
ఏమిటీ నీచ బ్రతుకులు యెందుకమ్మ
యేమి న్యాయంబిది భరత సీమమాత!
భవిత సన్మార్గ దర్శిని భరతమాత!
భరత కులపుత్ర సకల సౌభాగ్య దాత!

-ఎలగందుల లింబాద్రి
7659834393

నిర్వహణ
-కందుకూరి శ్రీరాములు
-బెల్లంకొండ సంపత్ కుమార్

తెలంగాణ రచయితల సంఘం జంట నగరాల శాఖ ప్రతి వారం 'జూమ్'లో నిర్వహిస్తున్న "సోమవారం కవిసమ్మేళనం - కవివారం'లో కవులు పాల్గొని చదివిన కొన్నికవితలను నేటినిజం పాఠకుల కోసం..

"లబ్ డబ్" పాఠం !

అరె !
ఎంత చిన్నగా ఉంది నా గుండె !
గుండె నా పిడికెడంతే !
ఇంత పెద్ద శరీరానికి
ఇంత చిన్న గుండెనా !!
ఎంత కష్టం నీకు ఈ ఎత్తిపోతలు !
నేను నిద్రపోయినా నువు నిద్రపోవు
నీకు రోజూ శివరాత్రి జాగరణే !.
పిడికెడంత ఉన్న నీ పైనే నాకు చింత
నేను పుట్టినప్పటి నుండి
ఆగకుండా నీకు పనే పని !
నువ్వు శ్రామిక హృదయానివి !
నీ నుండి హృదయ పూర్వకంగా
ఎంతో నేర్చుకోవాలి
"లబ్ డబ్ "పాఠం !

-కందాళై రాఘవాచార్య
8790593638

అప్పటి మనిషే నయం !

అటవి నుంచి ఆటవిక మానవుడు
ఆవాసానికి వచ్చిండు ఆనాడు
వాన్ని ఆటవిక మనిషంటున్నాడు
తానే ఆధునిక మనిషినని
తెగ గర్వపడుతున్నాడు నేడు
పూర్వ కాలం వానికి అన్నీ తెలుసు
నేను గ్రహాంతర విహారం చేస్తున్నాను
ఇంటర్నెట్ తో ఇంట్లో నుంచే అన్నీ
చూస్తున్నానని అనుకొంటున్నాడు
వాడు హస్తం లో అంజనం వేసుకొని
అన్నీ ముందే చూసిండు, చెప్పిండు
గ్రహ గతులు, గ్రహణాలను చెప్పిండు
దేవుని కోసం ఎక్కడో వెతకలేదు
దేవుడే వానికోసం దిగి వచ్చిండు
అవనిపై అవతారం ఎత్తిండు
అందుకే దేవునికి గుడి కట్టి మొక్కిండు
వానికి జాతి మతం కొట్లాటలు లేవు
హాయిగా గడిపిండు అర్థాంతరంగా
పోలేదు
అనుకున్నప్పుడే పోయిండు
నీకు అష్టైశ్వర్యాలు ఉన్నా అసంతృప్తే!
ఎప్పుడూ ఏదో ఒకటి దేవులాడుతవ
తన్లాటల తపనలోనే
తరించి పోతావు!

-పట్లోళ్ళ బక్కారెడ్డి
9705315250

శక్తియుక్తులం

మా చెమట బిందువులతో మొలకెత్తిన సిరిసంపదలను దోసిట్లో నింపుకుంటావే గాని మేము మలినం పడ్డామని అంటరాని చూపుతో దూరం దూరం తరిమికొడతావు మా మేధాశక్తితో నడిపే యంత్రాల ఉత్పత్తులను కౌగిలించుకుం టావు గాని మా రూపం మురికిగా ఉందని ఈసడింపులు నీవు నేను పుట్టి పెరిగింది ఒకే గడ్డమీద అయినా వ్యత్యాసాలు వొలపోస్తావ్ ఎందుకు కులం కులం అని నువ్వు రాసుకు పూసుకునీ నీచ జాతని మమ్ముల దూరం పెట్టి .మేము మనుషుల మనే సంగతి మీరు మరిచినప్పుడు కులగణన జరగాలని పరోక్షంగా ప్రోత్సహించింది మీరే కదా మీ వంకర చూపే మాకు సక్కదారిని చూపించింది ఒకప్పుడు మీ పిడికిట్లో బందీ అయినా నేడు మా నిర్ణయాల మీదనే మీ నడక ఒకప్పుడు ఈసడించుకున్న నాలుకలు నేడు అవసరం కొద్దీ పొగుడుతూనే ఉన్నాయి. మీ పన్నాగాలు మాకు తెలవనివి కాదు ఈరోజు కాకున్న రేపటి పొద్దుకై మా ఉనికిని కాపాడుకుంటూనే ఉంటాం బహుజనులు అంటే ప్రజాస్వామ్యంలో బక్కపలుచ నోళ్లు కానే కాదు రాజ్య సింహాసనం నిర్మించే శక్తి యుక్తులం

-యరకల యాదయ్య.
9866468979

ఇంటి గెలుపు

బయట గెలుస్తాం !
నిజమే ఇంట్లోనూగెలవాలి !!.
బయట గెలుపు బాహ్య ప్రపంచానిదైతే
ఇంటి గెలుపు దేహప్రపంచానిది !!.
ఒండూ ఆనందమే కావచ్చు
ఇంట గెలిచి రచ్చగెలవాలి
అంటారు పెద్దలు.
బయట గెలిచిన ఆనందం కన్నా
ఇంట గెలిచిన
ఒక ఆనందమే కాదు అనుభూతి కూడా !!.
ఫైవ్ స్టార్ హోటల్లో తిన్న ఆహారం కన్నా
పండుగ నాడు
ఇంట్లో తిన్న అన్నమే తీపి ఎక్కువ !!.
ఇంటి సత్కారం
ఆనందం ఒక్కటేనా ఆరోగ్యం కూడా -
ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యం కదా !!.
బయట పొందిన సన్మానాల్లో
అధికారమూ అహంభావమూ ఉంటుంది
కుటుంబం లాంటి
కాలేజీలో పొందిన సత్కారంలో
ఆప్యాయత అనురాగం ఉంటుంది !!.
బయట సన్మానాలు
డబ్బులకే విలువ !
ఇంట్లోని సన్మానాలు
వెలకట్టలేని విలువ !!!.
డబ్బు ఒకత్రాసులో
ప్రేమ ఒకత్రాసులో ఉంచితే
ప్రేమ ఉన్న త్రాసే
మొగ్గ జోకుతుంది!!
దేశం ప్రేమ కన్నా
తల్లి ప్రేమనే గొప్పది !!!.
(సికింద్రాబాద్ తపస్య డిగ్రీ కాలేజీ
ప్రిన్సిపాల్ అనిత మేడమ్
వైస్ ప్రిన్సిపాల్ నాయుడు సర్
సత్కరించిన సందర్భంగా)

-కందుకూరి శ్రీరాములు
సీనియర్ తెలుగు లెక్చరర్
తపస్య డిగ్రీ కాలేజ్ సికింద్రాబాద్

నువ్వో కుందేలువు...

ఆకాశంలో సూర్యుడు
ఉదయించినా ఉదయించకపోయినా
మా పాఠశాల వంటగదిలో
ఆకలిసూర్యుడు ఉదయించక మానడు
మధ్యాహ్నభోజన వంట యజ్ఞాన్నిచేస్తున్న
ఆ ఇరువురి వనితలకు ఆసరాగా
జతగూడిన అభాగ్యజీవి అశ్విని.
మసి బారిన వంటగది పొగగాలుల గాఢ పరిష్వంగంలో
పొగలో పొగలాగా మసిలో మసిలా మసలీ మరిగీ
కమ్మని మధ్యాహ్నభోజనం వండీ వార్చి ఆ ముగ్గురూ
అమ్మల్లా బడి పిల్లల పసికడుపులనిండా
పట్టెడన్నం నింపే అదృష్టంవాళ్లు
మిట్టమధ్యాహ్న సమయం
బడిలో వినబడుతుంది ఆకలిగానం
ఆకలిగంట మీదే విద్యార్థుల ధ్యానం
సర్కారుబడిలో మధ్యాహ్నభోజనం
ప్రతి రోజూ ఆకలి పండగే !.
మహాసాగరంలాంటి మనుషుల అంతరంగాలను
అంచనావేయగలమా అనంత అగాధ లోతులను
శృతి తప్పాయి మనసులు
మమతల అద్దం కటువు మాటలతో చిట్లిపోయినపుడు
ప్రేమల ప్రతిబింబాన్ని ఎలా చూపిస్తుంది?
ఆ ఇద్దరూ వంటమనుషులు ఏకమై
తురాయిచెట్టు కొమ్మమీది కోయిలయి
వెటకారపుకూతలు కూయగా
అశ్వినిని వంటింటి కాకిగా
ఏ దిక్కులేని ఏకాకిగా బహిష్కరించినప్పుడు
అమాయక అశ్వినిని
మమకారం మసలని శూన్యమే ఆవహించింది
మాటలు ఘనీభవించిన ఘనమౌనమే ఆహ్వానించింది
వరదలా వెల్లువయ్యాయి కళ్ల నుండి కన్నీళ్లు
అశ్వినీ..నీ చిట్టి గుండెకాయను
అతలాకుతలం చేసిన సునామీ ఏదో నాకర్థంకాదనుకుంటా!
బంధాలంటే సున్నిత మనసులే బహుశా
ఎడబాటయిన జీవితాలను
ఎరకజేసే లిట్మస్ కాగితాలు ఉండవు
విరిగినమనసులను డాకింగ్ చేసే
విద్య ఉంటుందా ఈ లోకంలో
ఏ నిశ్శబ్దకాలాలు కత్తులయి
కాటు వేసి గాయపరిచాయో నిన్ను
గుండెలో చెలరేగిన బాధాగ్నులతో
ఉబికే కన్నీళ్లైన నీ కళ్లతో
వంటపని నుండి విముక్తికోసం
నాతో ప్రాధేయపడ్డ ఉత్తరక్షణం
చలించిపోయింది నా హృదయం
స్తంభించిపోయింది సాగేకాలం
మనసు ముక్కలు కావాలంటే
మాటలు తప్పవే మారణాయుధాలు
అవసరంలేదనినాకు అవగతమయింది అశ్విని
నీ చెంపలు మీదికి జలజలా జారిన కన్నీళ్ల సాక్షిగా
అడవిలో అందాల పూలు పూసినట్టుండే
నవ్వుల నీ కోల ముఖం
పాడువడ్డ ఇల్లులా దీనంగా ఇపుడు అగుపిస్తోంది
క్రూరమృగాల ఈ మానవమహారణ్యంలో
నువ్వో కుందేలువని గుర్తుంచుకో.
ఈ భూమి మీద మనుగడ
మహా పోరాటమని మరిచిపోకు
జీవన సమరంలో మడమతిప్పి పారిపోకు అశ్విని.

-రమేశ్ నల్లగొండ, 8309452179

అట్టడుగు వర్గాల అభ్యున్నతికి శ్రమించిన సామాజిక కార్యకర్త

2014 నుంచి భారత కేంద్ర ప్రభుత్వం పండిట్ దీన్‌దయాల్ ఉపాధ్యాయ జన్మదినం సందర్భంగా ప్రతి ఏట 25 సెప్టెంబర్ రోజును "అంత్యోదయ దినోత్సవం (అంత్యోదయ దివస్)" పాటించడం కొనసాగుతున్నది. అట్టడుగు వర్గాల ఉన్నతికి దీన్‌దయాల్ ఉపాధ్యాయ చేసిన అవిశ్రాంత సేవలను గుర్తు చేసుకోవడానికి, వీరిజీవితం నుంచి ప్రేరణ పొందడానికి ఈ వేదికను వినియోగించు కుంటున్నాం. 1965లో పండిట్ దీన్‌దయాల్ ప్రతిపాదించిన "సమగ్ర మానవతావాదం (ఇంటెగ్రల్ హూమనిజమ్)" ఆలోచనల ద్వారా సామాజిక బాధ్యత, అభివృద్ధిల మధ్య సమతుల్యత సాధించాలని ప్రచారం చేశారు. అభివృద్ధి వరుసలో చివరి వ్యక్తికి కూడా అభివృద్ధి ఫలాలు అందితేనే అసలైన సమగ్రాభివృద్ధి, శ్రేయస్సు అవుతుందని వివరించారు.

అభివృద్ధికి దూరంగా ఉన్న చివరి వ్యక్తి ఎదుగుదల :

అంత్యోదయ అనే పదంలో అంత్య (చివరి), ఉదయ్(ఎదుగుదల) అనే 'చివరి వ్యక్తి ఎదుగుదల లేదా అత్యంత పేద వ్యక్తి అభ్యు న్నతి' అనబడే అర్థం దాగి ఉన్నది. ఉపాధ్యాయ ఆలోచనలు, లక్ష్యాల ప్రకారం అభివృద్ధికి దూరంగా ఉన్న అభాగ్య అట్టడుగు వర్గాలకు కూడా అభివృద్ధి ఫలితాలు అందిన నాడే అసలైన సామాజిక, ఆర్థిక సమానత్వం సాధించబడుతుందని స్పష్టం చేశారు. అంత్యోదయ దినం వేదికగా నిరు పేదలకు సంక్షేమ పథకాల అమలు, సమ్మిళిత అభివృద్ధి, సామాజిన న్యాయ కల్పన, పాలసీల విశ్లేషణలు, ప్రజల్లో అవగాహన, పేదరికం నిర్మూలన, సామాజిక అభివృద్ధి, చైతన్యం లాంటి లక్ష్యాలను సుసాధ్యం చేయడానికి ప్రయత్నాలు కొనసాగుతున్నాయి. 25 సెప్టెంబర్ 2016 రోజున కేంద్ర ప్రభుత్వం "దీన్‌దయాల్ అంత్యోదయ యోజన" అనే పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టి పేదరిక నిర్మూలనకు నడుం బిగించడం జరి గింది. ఈ పథకంలో భాగంగా నైపుణ్య శిక్షణ, ఉద్యోగ ఉపాధుల కల్పన, గృహ నిర్మాణాలు, వీధి వ్యాపారుల ఉన్నతి, మహిళా స్వయం సహాయక బృందాల ఏర్పాటు, సుస్థిర గ్రామీణ అభివృద్ధి, స్వల్ప కాలిక రుణాల వెసులుబాటు లాంటి అంశాలను అమలు చేయడం జరుగు తోంది.

బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి పండిట్ దీన్‌దయాల్ ఉపాధ్యాయ:

భారతీయ ప్రముఖ నాయకులు, భారతీయ జనసంఘ్ సహ-వ్యవస్థాపకులు, ఆర్ఎస్ఎస్ విధాన ఆలోచనాపరుడు అయిన పండిట్ దీన్‌దయాల్ ఉపాధ్యాయ మన దేశ రాజకీయ యవనికపై చెరగని ముద్రను వేశా రు. యూపీ, మధుర జిల్లా నాగ్రా చంద్రబన్ గ్రామంలో 25 సెప్టెంబర్ 1916న జన్మించిన దీన్ద యాల్ ఉపాధ్యాయ చిరుప్రాయంలోనే తల్లితండ్రులను కోల్పో యారు. తన సమీప బంధువు చొరవతో కాన్పూర్‌లో బి. ఏ. డిగ్రీని అత్యున్నత మార్కులతో పొందారు. 1937లో ఆర్ఎస్ఎస్‌లో చేరి దేశభక్తిని నరనరాల్లోకి ఎక్కించుకున్నారు. 1951లో భారతీయ జన సంఘ్ స్థాపనలో ప్రధాన పాత్రను పోషించి ఆ పార్టీకి జనరల్ సెక్రటరీగా బాధ్యతలు చేపట్టారు. 11 ఫిబ్రవరి 1968 రోజున తన 51వ ఏట దురదృష్టకరంగా హత్య చేయబడ్డారు. 1953 నుంచి 1968 వరకు భారతీయ జనసంఘ్‌కు సేవలు అందించి, బిజేపీకి సైద్ధాంతిక కర్తగా మర్గనిర్దేశనం, నైతిక ప్రేరణకు మూలంగా నిలిచారు. దీనుల పాలిటి దయామయుడు ఉపాధ్యాయ జీవితం కడు పేదల అభ్యున్నతికే అంకితం అయ్యింది.

ప్రముఖ రచయిత, థింకర్, అట్టడుగు వర్గాల పక్షపాతి, అహింసాయుత ఆలోచనలు, కులమతవర్ణవర్గ విభేదాలు మరిచి సమానత్వ సాధన, సామాజిక న్యాయం, మానవీయ సంపద, సత్య ధర్మాలను పాటించడం, స్వదేశీ వస్తు ప్రచారకులు లాంటి అనేక విలక్షణతలు పరిచయం చేసిన దీన్‌దయాల్ ఉపాధ్యాయ జీవితం మనందరికీ దారి దీపం కావాలి. వారి బోధనలు మనకు నిత్య మంత్రాలుగా జపించబడాలి.

(25 సెప్టెంబర్ "అంత్యోదయ దినోత్సవం" సందర్భంగా)

-డా॥బుర్ర మధుసూదన్ రెడ్డి
9949700037

పువ్వమ్మ పువ్వమ్మ పువ్వమ్మా!

పువ్వమ్మ పువ్వమ్మ పువ్వమ్మా
ఎందుకు నీకంత సిగ్గమ్మా
చెట్టుకు చక్కన నీవమ్మా
తోటకు కమ్మన నివ్వమ్మా ॥పువ్వమ్మ॥

అందంతోటి అలరిస్తావు
అందరిమదులు దోచేస్తావు
రంగులతోటి ఆకర్షిస్తావు
హంగులతోటి ఆనందపరుస్తావు ॥పువ్వమ్మ॥

కాంతులాను వెదజల్లుతావు
ప్రశాంతతను చేకూరుస్తావు
పరిమళాలను చల్లుతావు
పరిసరాలను మురిపిస్తావు ॥పువ్వమ్మ॥

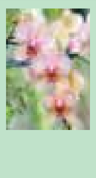

తేటులాను పిలుస్తావు
తేనెచుక్కలు అందిస్తావు
ప్రేమకోర్కెను పుట్టిస్తావు
విరహబాధను కలిగిస్తావు ॥పువ్వమ్మ॥

ముందు మొగ్గగా పుడతావు
పిమ్మట విరిగా విచ్చుకుంటావు
మొదట పిందెగా మారుతావు
తర్వాత కాయగా రూపుదిద్దుకుంటావు ॥పువ్వమ్మ॥

దండగా అల్లమంటావు
దేవుళ్ళమెడన వెయ్యమంటావు
కోమలాంగుల కొప్పులెక్కుతావు
చక్కదనాలను రెట్టింపుచేస్తావు
॥పువ్వమ్మ॥

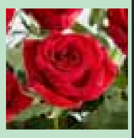

-గుండ్లపల్లి రాజేంద్రప్రసాద్
7981616630

ట్రంపరి తనం అభివృద్ధి పథం

రోజుకో మాట పూటకోబాట
రాత్రి పగలు అనే తేడా లేకుండా
ప్రసంగతంగా అడ్డదిడ్డంగా ఈర్ష్య ద్వే షాలతో
అసహన జ్వాలలతో అస్థిమిత మతి తో
చెలరేగిపోతున్నాడు ట్రంప్ దొర......
అయినా నిర్భరంగా నిర్ రంధిగా
తనకున్న ప్రజాస్వామిక గణతంత్ర సార్వభౌమ
హక్కుల్ని ఏనాడు కోల్పోలేదు భారత్
ప్రపంచ యవనిక మీద దృఢంగా తన పనుల్ని
ప్రజా పాలన లని ప్రజా శ్రేయస్సు దృష్ట్యా చేసు
కు పోతుంది నిశ్చయంగా భారత్
సడలని ఉక్కు సంకల్పంతో
ఉజ్వల భవిష్యత్తు కోసం
కంకణం కట్టుకొని సాగిపోతుంది
ఉన్నతంగా ఎదుగుతుంది
సమృద్ధ భారత్‌గా..

-డాక్టర్ దామెర రాములు
9866422494

సాంప్రదాయాల ప్రదీపిక

లలిత లావణ్య కోమల స్వరూప
సుమనోహర సుగంధ పరిమళ వర్ణశోభిత
పుష్ప రాశి.
వాసిగా ఘనత వహించె తెలంగాణ రాష్ట్ర సీమలో
ముద్దుగా సద్దుల బతుకమ్మ వైనమై.
మహిళా మణుల ఆత్మగౌరవ ప్రతీక
ఆట పాటల ఆనందోత్సాహాల సంస్కృతి సాహితిక
ప్రకృతి సమారాధన జీవన గీతిక
నైతిక సామాజిక అనుబంధాల వేదిక .
సద్దుల బతుకమ్మ
మానవతా విలువల సద్దుల సమాహారం
శరీర ఆరోగ్యానికి సత్తు పిండులు
పోషక ఆహారం.
శరత్కాల చంద్ర కిరణ కాంతిలో
తొమ్మిది రోజుల వేడుకలు
నవమోహన జీవన వీచికలు
ఆనందోత్సాహాల ప్రవళికలు.
బతుకమ్మ గత సంస్కృతి వారసత్వ జ్ఞాపిక
ప్రాచీన సాంప్రదాయాల ప్రదీపిక.

-డా॥దాసరి శ్రీనాథ్ గౌడ్
7780143871

కణిక

సాహిత్యం, సామాజిక సేవ, విద్యారంగ వేదిక నిర్వహిస్తున్న

'బుధవారం బాద్షా' పోటీ ఫలితాలు

అడ్మిన్:రమాదేవి కులకర్ణి
8985613123

నిర్వహణ:
శ్రీమతి సత్య నీలిమ

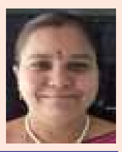

మనసా! వేధించకే!

ఆశల సౌధాలు కట్టి సంతోషించేవు.
నిరాశ ఆవరించి కన్నీరు కార్చేవు
అందమైన ఊహలకు ప్రాణం పోసేవు
అందని ద్రాక్షలాగ దూరం చేసేవు.
స్నేహం కోసం ప్రాణం పెట్టేవు
మోసంచేసే స్నేహం దొరికితే కన్నీరుపెట్టేవు.
బంధాలను అపురూపంగా కాపాడుకొనేవు.
దూరమైతే దుఃఖంలో మునిగిపోయేవు.
ఎక్కడో సుఖం కోసం పరుగులు తీసేవు.
కాళ్లదగ్గర ఉన్న ఆనందం మరచేవు
సంపాదన కోసం శ్రమించి బతికేవు.
నడమంత్రపు సిరి చూసి మిడిసి పడేవు.
ఓ మనసా! నీ చిత్రాలు భలే విచిత్రం,
నువ్వు గీసే ప్రతి గీత ఒక కొత్త కథ,
ఆటలాడే పసివాడిలాగా నువ్వు,
కన్నీటి చుక్కలోనూ సంతోషం వెతికేవు.

-కాను కొలను వెంకట సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర రావు

నా గుండెను కోత కోస్తావు

ప్రియ చెలీ!నా నెచ్చెలీ
నన్ను ఎందుకిలా వేదిస్తావు
నా గుండెను కోత కోస్తావు
నాకు ఆవేదన మిగిల్చుతావా.
నిన్ను నేను ప్రేమించాను అమితంగా
నా అణువణువునా నీవే ఉన్నావు
నా గుండెలో నిన్ను దాచుకున్నాను
నా హృదయంలో పదిలంగా ఉ
ఒడమన్నాను.
కానీ నీవు వేరెవ్వరినో చూస్తావు
వారికి లేని పోని ఆశలు కల్పిస్తావు
నాకు మనోవేదన కలిగిస్తావు
నన్ను పిచ్చివాడిని చేసేస్తావు.
నీకు ఇది న్యాయమాచెప్పు
నీకిది ధర్మమా ఓ చెలియా
కొంటె తుమ్మెదలను చేరేవు
వారికి ఆశలను కల్పించేవు.
పవిత్రమైన మన ప్రేమకు
కళంకం తీసుకు రాబోకు
నీవు కేవలం నాకే సొంతం
అని నేను అనుకుంటున్నా.
నా ఆశలను వమ్ము చేయకు
నా ప్రేమను తిరస్కరించకు
నన్ను వేదించాలని చూడకు
నీవు నా సొంతమని మరువకు.

-అక్కి నర్సింలు గౌడ్
9912659965

ఎందుకలా వేధిస్తావు

కనిపించకుండ ఉంటావు
కవ్వించి నన్ను కదిలిస్తావు
ఏ చోటు నీ చోటో
లోటు బతుకుల్లో హీటు పెంచేస్తావు.
రూపంలేకుండానే అపురూపంగా
అంతర్లీలలు సృష్టించి
వింత ఆలోచనలకు ఆజ్యం పోసి
చింతల కొలనులో తడిపేసిపోతావు .
ఎంత బరువో తూయలేను
చెంత నువ్వుండి భారం పెంచుతావు
కదిలే కాలాన్ని అందుకొనే
కలల జగతిని చూపిస్తావు
అప్పుడే కన్నీటి కొలనులో
ముంచేస్తావు.
వైద్యానికి అందని ఆకారంతో
చికిత్సకే చింతలేపుతు
చెదిరే ఆలోచనలతో బెదిరించి
బెంగతో కుంగేలా
ఎందుకు చేస్తావు
అంగబలం, అర్థబలం దేనిని
లెక్కచేయక ఒంటరినిచేసి
ఒరిగిపోయేలా చేస్తావు.

-డా.బి.సుధాకర్

చెరగని ముద్రలు......!!

వద్దు వద్దు వద్దంటున్నా
ఎందుకిలా వెనుకబడి వేధిస్తావ్
నీ తలపుల తటాకంలో
నను ముంచి
ఉక్కిరి బిక్కిరి చేస్తున్నావ్ ....
ధనమే మూలమంటూ
నను వీడి పోయావ్....
నీతో గడిపిన క్షణాలను నా మనో
ఫలకంపై
చెరగని ముద్రలుగా వేసి
వేధిస్తున్నావ్.....
నేనేమి పాపం చేశాను ప్రియతమా
నీతో కలిసి వేసిన పాద ముద్రలు
నను నీడలా వెంటాడుతున్నాయ్....
అనుక్షణం ఆలాపనా కెరటాలై
నను ముంచేస్తున్నాయ్.....
చేసిన బాసలన్నీ
నీటిమీద రాతలైనాయ్
చెప్పిన ఊసులన్నీ
గాలిలో దీపాలైనాయ్
తడి ఆరని కనులతో
పొడి బారిన ఆలోచనతో
మూగబోయిన మనసుతో
నీ రాకకై వేచి చూస్తూ
ఘనీభవించిన స్వరంతో మౌనగీతం
ఆలపిస్తున్నా ప్రియతమా....!!

-లక్ష్మీ పద్మజ దుగ్గరాజు
9866328747

Printed, Published and owned by VEENADAS, at Freedom Publications, SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500 020, Telangana. Published at SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500020. Telangana.'Editor: **BAISA DEVADAS.** RNI No.52865/93. E-mail :netinijam93@gmail.com